

P.N.C. ACCuza - O.Goga - V -

13 Dec. 1935 - 1936 - dec. 1937

Vezi obligatoriu fișierul anterior , discursurile : Goga, ACCuza,Gh.Cuza cu programele PNC și BPN .

Vezi fișierul următor

Guvern Gh.Tătăărăscu .Legislatura PNL.Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35- apr.'36

- continuare -

1.) **Virgil Madgearu (PNT) , Declarație la Mesaj, 12 dec.'35**

(DAD; M.O. 12, joi, 12 dec.'35 , p. 215 - 218)

[LD : Madgearu ia cuvântul imediat după ACCuza .Nu se stinseseră aplauzele PNC, când pe banca miniaterială, pe lângă ceilalți membri ai guvernului, intrase **Gh.Tătăărăscu** primit și el cu ovații și aplauze. La urcarea la tribună , **Madgearu** este primit cu aplauze și ovații de gruparea parlamentară PNT , din care lipseau (sau tăceau) ardelenii, Maniu ... Până la Madgearu, **național- țărăniștii fuseseră foarte activi** , intervenind polemic ori de câte ori PNT fusese vizat : **Mihalache,Lupu, Călinescu, Petre Andrei, Madgearu .** Acum , în calitatea de **secretar general al PNT** , **Madgearu** rostește câteva fraze introductive și citește o **Declarație.** Nu face polemică cu Cuza sau Goga
[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▣ **Guvernul Tătăărăscu - în prag de lichidare**

▣ **Dezbaterile la Mesaj = diversiune**

" D.le președinte, d- lor deputați, **Partidul Național -Țărănesc** , considerând că în condițiile date , **guvernul actual se află în fața lichidării guvernării sale** (**reacții ironice la majoritate**) **și a regimului ce a încercat zadarnic să salveze** ,

a găsit că nu este potrivit să participe printr-o discuție amplă , cum se obișnuiește în timpuri normale , la **Adresa de Răspuns la Mesajul Regal.**

" **Partidul Național-Țărănesc** nu este atins nici de **diversiunea atacurilor și pozițiilor lipsite de independența de opinie** [**aluzie la atacurile PNC și ale unor ministeriali**] , nici de **diversiunea încercată cu aceste atacuri** , cu aproape aceleași elemente.
[-----]

Astfel de încercări de diversiuni **au putut suresciti spiritele și mări anarhia în straturile de sus** [**LD !?!**] , în așa măsură încât PNL , la un moment dat, **a plătit cu capul șefului său greșelile propriului partid.** "
[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▫ Mișcările naționaliste extremiste

▫ Complicitatea PNL

" Persistența diversiunii exploatare a sentimentului național și urii de rasă ,
cu toate jefele politice plătite scump de țară și de Partidul Național Liberal,
ar fi merită să ne bucure [LD : !?] , ca una care înfățișează luminos, [LD : !?]
falimentul monopolului politic al "claselor dirigente" ,
dacă nu ne-ar îngrijora haosul ce se adâncește zi de zi, în viața de Stat și de ordine legală ,
prin nepriceperea sau complicitatea cu forțe anarhice [LD : !?] ,
de care face **dovadă** zi de zi acest **guvern** " (**aplauze la PNȚ**)

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▫ Politica economică PNL / PNȚ

[-----]

**La temelia noului stat trebuie așezat țărănul român luminat, sănătos, harnic, deplin
stăpân pe munca sa, și asigurând ,prin energia și virtuțile sale naționale ,
primatul muncii românești în toate ramurile de activitate ."** (**aplauze la PNȚ**)

[-----]

Madgearu / 12 dec.'35

▫ Oferta PNȚ pentru guvernare

" Pentru opera de reconstrucție națională pe temelii firești,
Partidul Național-Țărănesc a pregătit un ansamblu de **soluții practice** ,
studiind problemele și realitățile poporului nostru.
"Aceste soluții se inspiră de la ideea că **problemele românești au soluții românești** ;
că Statul Român nu poate fi **decât expresia politică a realităților economice, sociale și
naționale ale populației care îl alcătuiește.**
" Caracterul **plugăresc** al economiei și **caracterul țărănesc** al populației
în marea ei majoritate , asigură , printr-o politică adecvată ,
primatul muncii românești în toate domeniile
și **așază bazele Statului pe liniile trecutului istoric**, ținând seama , în același timp,
și de evoluțiile care deschid drumuri noi spre viitor. (**aplauze la PNȚ**)
" Cu o astfel de busolă a instinctului și a conștiinței naționale constructive ,
educată serios și pozitiv,
PNȚ va asigura soliditatea construcției noului stat , ferindu-l ,
pe de o parte ,de încercările de readaptare la forme perimate [**statul liberal**]
, pe de altă parte, **de tendințe și diversiuni extremiste** [**stat naționalist**]
menite să denatureze echilibrul natural într-un Stat cu o populație de țărani ,
care au din fire simțul echilibrului normal. (**aplauze la PNȚ**)
" Formațiuni artificiale improvizate [**aluzie la PNC , la Fr.Rom.**] **conduse de oameni**
ce au eșuat în întreprinderile lor publice de până azi [**aluzie la Vaida, Goga , Cuza ș.a.**]
în nici un caz nu vor putea împiedica dezvoltarea firească a Statului Român ,
după structura sa economică, socială și națională , și potrivite menirii sale istorice.
Madgearu / Declarația PNȚ / 12 dec.'35

2.) Hurmuz Aznavorian

[-----]

3.) Gh. Tătărașcu(președ.Consiliu, ministrul Armamentului), concluzie la Mesaj,

14 dec.'35

(DAD, MO 14 . sâmbăta, 14 dec.'35 , p. 240- 244)

Ședința se deschide la ora 16, 30. Sunt prezenți 277 deputați , presă, public.

Pe banca ministerială- guvernul . Majoritatea, inclusiv șeful PNL , **Dinu Brătianu**, entuziasmată
Opoziția este prezentă : **Cuza,Goga ș.a.**

[-----]

Abia spre sfârșitul discursului , dar și atunci , nu explicit,
are câteva **referiri la partidele care ceruseră plecarea PNL de la putere** ,
fără însă a argumenta prea mult, ci **sentențios : PNL trebuie să rămână la guvern**
pentru a-și îndeplini **misiunea, programul, planurile ,de pacificare și consolidare națională.**
Nici o vorbă de starea de asediu, de cenzură, de revizuirea Constituției,
de retragerea unor legi anunțate , de abuzuri sau ignorări în opera de guvernare .
Foarte sigur pe el , pe guvern, pe partid, și, clar , pe Rege]

[-----]

"D-le președinte, d-lor deputați, **debaterile** ce au avut loc în jurul **Adresei de Răspuns**
la **Mesajul Tronului**, sunt **pentru guvern prilejul de a fixa** , printr-o **declarație colectivă**
liniile generale ale politicii sale și de a **recapitula înfăptuirile** din acești doi ani de
guvernare , care , **oricât de severe** ar fi obiecțiunile și **oricât de pătimase** ar fi criticile,
rămân **o etapă rodnică în ideea consolidării Statului nostru.** (**aplauze la majoritate**)

[-----]

Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

▣ Destindere politică

▣ Pacificare

" Înăfptuirile acestea au urmărit cele **două țeluri cardinale ale guvernării noastre :**
pacificare și consolidare .Pacificare, și, în primul rând , **pacificare politică.**

Am crezut, în momentul când mi-am asumat răspunderea guvernării,
că situația generală internă și externă , ne impunea crearea unei **noi atmosfere politice** ,
stăpânită nu de distrugere reciprocă ci de dorințe de colaborare.

(**aplauze la majoritate**)Și **am crezut** că **acțiunea continuă de denigrare și de sfâșiere**
nu poate să găsească în sufletul maselor decât

simțământul totalei **neîncrederi în clasele conducătoare** ,
culminând cu **anarhizarea spiritelor și a moravurilor noastre** . (**aplauze la majoritate**)

" În slujba acestor credințe, **am proclamat** nevoia **destinderii în luptele interne**,
și consecvenți cu aceste credințe , **am concentrat atenția noastră exclusiv asupra operei de**
refacere , abținându-ne de la orice de la orice **act de vrăjmășie** sau de **învrăjbire.**

Vom persevera în practica acestei politici, socotind că **pacea internă constituie** ,
în împrejurările de astăzi, **condițiunea dominantă a oricărei acțiuni de guvernare ."**

(**aplauze la majoritate**) [-----]

Gh.Tătărăscu / 14 dec.'35

▣ Răspuns opoziției

▣ Guvernul continuă

" D-lor deputați , **iată opera noastră** descrisă în fapt , prin date , prin cifre.

Ea a fost **realizată** în mijloul celor mai **grele împrejurări** pe care vreun guvern a avut
să le stăpânească și **în momentul culminant al depresiunii economice și financiare.**

Ea constituie **o chemare la ordine a tuturor detractorilor** și **răspunsul victorios**
la toate campaniile de ură și de ațâțare , al cărui **trist ecou a răsunat**

până în incinta Parlamentului .(**aplauze la majoritate**)

" **Noi opunem astfel tuturor criticilor defăimătoare** , inventarul rece al înfăptuirilor
noastre . (**aplauze la majoritate**)

" Propășirea și consolidarea Statului nu se realizează prin **formule și programe demagoice** [**aluzie la PNT**] , prin **strigăte de ură și atâtare** [**aluzie la PNC**], prin planuri de birou și planuri de instinct, care pot întârta apetiturile maselor , dar nici o dată nu vor putea rezolva nevoile lor " (**aplauze la majoritate**) Propășirea și consolidarea Statului, nu se pot desăvârși decât prin organizarea muncii- prin prisosul de muncă desfășurat pe toate țărmurile vieții naționale. Am rămas fanatici acestei credințe și , de aceea, **celor ce îndreaptă împotriva noastră valul atacurilor**, noi le răspundem cu efortul de muncă din acești doi ani, și cu toate înfăptuirile , care se înșiră **în fața patimei și relei credințe.** (**aplauze la majoritate**) " Vom continua această operă , fără să ne lăsăm tulburați de **ofensivele care urmăresc zdruncinarea guvernului.** " **Guvernele se mențin prin încrederea Coroanei și prin încrederea țării.** Atât timp cât vom fi sprijiniți de această **îndoită încredere**, vom continua să ne îndeplinim misiunea noastră , fără nici o șovăire, fără nici o abatere (**aplauze la majoritate**),iar atât timp cât vom guverna , nu vom lăsa ca **voinea străzii să se substituie** vieții factorilor care, potrivit **Constituției noastre** , hotărâsc de soarta guvernelor ,și **nici nu vom lăsa ca violența să triumfe împotriva autorității.** " (**aplauze la majoritate**) Gh.Tătărescu / 14 dec.'35

▣ Soluțiile alternative.

▣ Credințele PNL

" **Dacă** am socoti că există, în alte mâini, soluțiuni care ar putea să rezolve mai rapid problemele ce stau în calea noastră, **am lăsa cu un ceas mai curând frânele puterii** din mâinile noastre . Nu vedem însă **nici o soluțiune**.

" La tribuna Camerei și a Senatului , **s-au expus** , în cuvântări și declarații, **programe, doctrine și ideologii variate și seducătoare ;**

dar, nu s-au expus soluțiile practice prin care se pot stăpâni , mai bine decât prin soluțiile și metodele noastre, **nevoile și dificultățile de azi** , izvorâte, mai toate , **din haotizarea economiei mondiale**, cu repercusiunile căreia continuăm să ne luptăm .

Soluțiile expuse nu sunt **decât soluțiuni de agitație** sau **soluții electorale** din care nici un guvern de răspundere nu-și poate lua inspirațiile.

(**aplauze prelungite la majoritate**)

Rămânem deci statornici în credințele noastre , în programul nostru, în politica noastră.

Vom continua să preferăm **programul de realizări de fiecare zi , programului de himere irealisabile.**

Vom continua **politica noastră** de înfăptuiri , preferând **reformele precise și imediate , formulelor nerodnice și neaplicabile.**

" Nu ne impresionează **acțiunile adversarilor noștri** , fiindcă ele se vor sfârâma de **hotărârea neclintită a guvernului de a-și împlini până la capăt datoria ,**

rezemat pe încrederea neșovăitoare a majorității parlamentare . (**aplauze prelungite la majoritate , strigăte de bravv ; majoritatea , în picioare , ovaționează**)

" Nu ne impresionează nici **curente care se nasc la stânga sau la dreapta credințelor noastre** , căci societățile , în evoluția lor, **pot străbate** , ca orice organism viu, **ceasuri de criză** , dar **accesele acestea sunt trecătoare** și **sănătatea morală și bunul simț sfârșesc prin a birui.** "

" **Emanățiune a unui partid de evoluție , de ordine și de conservare ,**

de expresiune permanentă **a bunului simț și a virtuții poporului nostru -**

care prin instinct **repudiază toate transformările brutale și toate actele de violență - noi rămânem pe drumul concepțiilor noastre tradiționale,**

respingând doctrină de ură , ca și orice politică de agresiune socială ."
(aplauze prelungite la majoritate)

" Noi rămânem credincioși principiilor care stau la baza
ășezămintelor noastre constituționale, prin care s-a organizat , pe ruinele privilegiilor ,
democrația noastră națională și parlamentară.

Considerăm primejdioasă orice acțiune politică care tinde
să înlocuiască dreptul prin violență și ordinea legală prin triumful forței ,
și reamintim tuturor celor care le practică sau se gândesc să practice
o politică de ură și agresivitate , că excesele și violențele
sfârșesc totdeauna prin a crea discordia și dezagregarea. "

(aplauze prelungite la majoritate) [-----]

Gh.Tătărașcu / 14 dec.'35

4.) Armand Călinescu , comunicare - avertisment ,23 ian.'36

(DAD, MO 23, șed. din 23 ian.'36, p. 902)

[LD , 27 mai 2003. **Strategia lui Tătărașcu** de a-și anihila adversarii,
pretendenții la guvernare , - **PNȚ și PNC** - lăsându-i să se încaiere , să se atace reciproc,
fără ca organele de ordine să intervină, împinge **pasiunile electorale**
spre scene de anarhie civilă. . Pe de o parte.

Decizia impulsiv-resentimentară - dar nepregătită - **a PNȚ de a răsturna guvernul** ,
cu orice preț , după dejucarea manifestației din 14 noiembrie , **caută noi pretexte**
de a forța mâna Regelui , cu spectrul unui ... război civil. Pe de altă parte.

" **Slobozenia**" și " **euforia** " **PNC, noul partid naționalist** care avea terenul liber ,

(prin dizolvarea Gărzii) și încurajări de peste hotare . Pe de o altă parte .

Plus : **dorințele Regelui** ; plus : alte ambiții (Vaida, Gh.Brătianu , Iorga, Titulescu)

Plus : **unele absențe** (Duca, Maniu) ... vor face din anii '36 -'37 scena turnantă
pe care **regimul democratic din România va eșua** . Vor mai curge însă ... 2 ani .

Nu se poate stabili o anumite dată, un anumite moment pentru aceasta.

Eu consider **momentul acestei declarații ca un episod important din serie .]**

Armand Călinescu/ 23 ian.'36

▣ Incidente comise de org.extremiste

▣ Pasivitatea autorităților .

Cu două luni în urmă , în numele **PNȚ** , adresase o comunicare [LD : vezi : 9 dec.'35]
d-lui prim-ministru , semnalând o **serie de grave incidente** comise de **organizațiile extremiste**.
Invederare , tot atunci, **absența oricăror măsuri din partea autorităților judecătorești și**
polițienești, considerând că **guvernul însuși avea o atitudine echivocă** ,
și că **trebuia să răspundă** , pentru a risipi echivocul .

Nici Tătărașcu, nici ministru Inculeț, nu au crezut de cuviință că trebuie să răspundă.

" **Dimpotrivă**, între timp, am avut să asistăm la o **serie de noi dezordini și mai grave încă**, atât
prin forma în care s-au produs, cât și prin **atitudinea observată de autorități.**

București...

Astfel, cu prilejul unei **alegeri** pentru **Consiliul de disciplină** al Baroului de Ilfov,
cete de indivizi care nu aveau nici o legătură cu acest scop, **îmbrăcate în uniforme interzise**
de lege și **înarmate** , **s-au dedat la acte de extremă violență** , atât în jurul palatului de Justiție
 , cât și în interiorul acestui palat .

Forțele armatei au asistat impasibile la aceste violențe,

iar **organele parchetului au declarat că nu au mijloace pentru a impune respectul legii.**

Acest fapt , se petrecea în centrul Capitalei, în jurul celui mai înalt for juridic,

în prezența ministrului de Interne, constituind un **îndemn și o încurajare**

a elementelor de dezordine de pretutindeni.

Suceava ...

#Câtva timp după aceea, cu prilejul unei **alegeri parlamentare la Suceava, scenele au fost reluate** într-o mai mare măsură .

" **Bande de oameni îmbrăcați în uniforme hitleriste , înarmate**, precum anunța un Comunicat oficial, **au terozizat săptămâni întregi județul și s-au dat la acte de agresiune împotriva unor parlamentari și foști miniștri.**

" **Din nou autoritățile au lipsit de la datorie ; ele nu au luat nici o măsură** pentru a menține ordinea publică și pentru a garanta siguranța personală a cetățenilor pașnici .

Iar când vreunii , **prinși asupra faptului , au fost arestați de formă de jandarmi, Parchetul, ascultând alte îndrumări , i-a eliberat imediat , pentru ca violențele să reînceapă "**
Mehedinți ...

Astăzi, în vederea **alegerii parlamentare** ce va avea loc la **Mehedinți**, se operează **o nouă concentrare a trupelor dezordinei .**

Manifestațiuni violente au și avut loc la **Turnu -Severin , iar când sătenii au voit să respingă agresiunea, așa numitelor " cămăși albastre", forțele polițienești le-au spijinit și le-au luat apărarea.**

De asemenea, **autoritățile privesc nepăsătoare** când, prin **gara București, trec spre Mehedinți , vagoane întregi cu formațiuni înarmate și îmbrăcate în uniformă. Însuși un membru al actualei majorități liberale [cine ?] a ridicat această problemă de la tribuna Camerei ."**

Armand Călinescu/ 23 ian.'36

▣ **Guvernul Tătărescu pregătește răsturnarea regimului !**

▣ **PNT - declarație de război.**

"În asemenea condițiuni, este evident că **echivocul semnalat** acum două luni , **a încetat .** Nu mai există astăzi **nici o îndoială** pentru nimeni că **guvernul însuși dirijează forțele extremiste , după un plan concentrat" (aplauze la PNT)**

" **Partidul Național -Țărănesc a înțeles că guvernul Tătărescu , împingând organizațiile extremiste la acte de violență și oprind, în același timp, aparatul de stat să-și îndeplinească atribuțiunile legale pentru asigurarea ordinii, prin aceasta pregătește în mod deliberat răsturnarea regimului constituțional și instaurarea unui regim de forță , după modele luate din alte state . (aplauze la PNT)**

" **Partidul Național-Țărănesc , socotindu-se exponentul nevoilor și drepturilor largi ale națiunii , a înțeles să-și întemeieze forța lui pe o acțiune de luminare a conștiinței cetățenești , adresându-se gospodarilor capabili de judecată , pe baza unui program democratic .**

" **Când , însă, noi metode de luptă organizează în bande militarizate și armate demențele declasate ale societății , pe care agitatorii le exaltează, iar guvernul le sprijină, Partidul Național -Țărănesc va sta mai departe pe temeiul unui program serios de guvernământ, nu va ezita , în același timp, să țină piept aventurii, cu mijloacele ce îi sunt impuse de absența unui guvern care să asigure ordinea legală în Stat (aplauze la PNT ; intreruperi la PNC)**

" **Nu venim să prezentăm o reclamațiune.**

Declinând răspunderea sa , Partidul Național -Țărănesc voește însă ca în aceste momente grave, să fixeze cu toată hotărârea , răspunderile unui guvern care, disprețuind trecutul acestei țări ieșită din jertfele de sânge ale poporului și călcând jurământul ce a prestat de a respecta Constituția și legile împinge țara la aventură " (aplauze la PNT)

-NNSăveanu : Se va comunica guvernului .

Armand Călinescu / 23 ian.'36

5.a) Octavian Goga (P.NC) ,Comunicare -interpelare : Alegerile parțiale, 27 febr.'36

b.) Virgil Solomon (PNT) replică : **Pactul de la Ciucea ,**

c.) Gh.A.Cuza (PNC), Comunicare : **alegerile de la Mehedinți,**

d.) Mihalache(PNT) : amânarea interpelării dr.Lupu

(" Rev. "Parlamentul Românesc " , an VIII, nr. 195-198, 20 mart.'36, p. 63)

(DAD, MO 30, șed. de joi, 27 febr.'36, p. 1123 - 1149)

Alegerile parțiale : Suceava, Mehedinți, Hunedoara

Gh.Cuza , Nichifor Robu, Tilică Ioanid ș.a. Intervenții , replici ,ciocniri , scandal ;

I.Mihalache, dr.Lupu ,Aurel Dobrescu, Virgil Solomon , M.Ghelemegeanu, Petre Andrei,

replici, intervenții, ciocniri, scandal

NNSăveanu, C.Burcă, Tiberiu Moșoiu, Justin Stănescu - conducători de ședință

[LD :Am citit și reprodus toată această mizerie politică care s-a revărsat în această ședință.

Am avut deodată o revelație : **guvernul lberal a folosit aceste alegeri parțiale**

ca pe un prilej de a experimenta și testa - sub regim de stare de asediu și cenzură ! - măcinarea

adversarilor , iar **autoritățile ... s-au retras , au stat în expectativă, folosind când pe unii**

când pe alții. Pe lângă **spectacolul tragi-comic exagerat**, prea arată totul

a **aranjament - capcană**, în care Mihalache **a căzut**, și a trebuit să înghită din **paharul**

umilinței, până la fund. Dar s-a păcălit și PNC , pentru victoria obținută astfel.

Și culmea ! **Cel mai tare s-a păcălit PNL , care nu va mai fi capabil să stăpânească**

anarhia pe care a crezut că o poate manevra în acest mod.

Dincolo de aranjamente însă, **realitatea aceasta a campaniei electorale este ... uluitoare.**,

și dacă ea nu s-ar fi dezbătut sub această formă , de spectacol, ar fi fost de necrezut .

[LD : procedură parlamentară : Ședința aceasta a durat **cca 7 ore** și a fost deosebit de

tensionată și greu de stăpânit . Ea a fost condusă , succesiv, de NNSăveanu, C.Burcă, Traian

Moșoiu, Iustin Stănescu, cu evidentă favorizare a PNC .

Impresie strict subiectivă : cred că acesta a fost **tactica -răspuns a guvernului la**

comunicarea făcută de Armand Călinescu (23 ian.) ; cred că s-a acordat acest timp

exagerat lui **Goga și Gh.Cuza** ,să-și dezvolte comunicările , pentru ca operația de

" **demascare " , de compromitere , de intimidare, de amenințare la adresa PNT ,**

să-și facă deplinul efect ; cred că **soluția a fost cu două tăișuri** , și că , prin consecințe ,

se va întoarce și împotriva PNL , care nu-și va putea prelungi guvernarea (nov.'37) ;

cred că această episod electoral , a fost încă **o verigă din acel lanț**

ce va duce spre **instaurarea dictaturii regale.**

[LD , 28-30 mai 2003 : din această dezbateri s-ar putea face o piesă de teatru

care întrece piesele lui Caragiale. **Goga are 53 de ani și un trecut politic interesant.**

Era la cel de-al treilea partid : PP, PNA, PNC .

Discursul- diatribă, a fost un continuu dialog - hărțuire cu național -țărăniștii ;

a durat cca 6- ore și a fost urmat de alte replici.

Pentru a reda atmosfera ,voi introduce documentul integral, punându-i supratitluri problematice.

Observații personale, la probleme .Multe paranteze -scandal ;

Doc.integral .- **fișier LANC / PNC - V**

Rev. "Parlamentul Românesc " / 20 mart.'36

▣ " Parlamentarism integral"

▣ Ședința din 27 febr. : PNC-PNT

[LD : bineînțeles, reportajul parlamentar " la cald" este o mostră de mentalitate, tot subiectivă .

L-am ales , deoarece revista respectivă era considerată , în epocă , " un barometru" al vieții

parlamentare . În realitate, reportajul a fost extrem de slab, superficial chiar, cu prost disimulate

simpatii pentru Goga, dar și pentru Lupu . Nu peasemenea considerații aş putea eu să scriu istorie ! Pe parcurs , **vor apare opiniile lui Goga despre ziare...**]

Ședința de joi, 27 februarie, a covârșit și a eclipsat toate celelalte ședințe de la 20-29 febr..

Explozia de pasiune și de violență a fost , **de ambele părți, neașteptat de puternică.**

Național -țărăniștii , îmbătați de succes și siguri de ziua de mâine ;

Național-creștinii , crescuți în ochii lor , la Mehedinți și în țară,

erau dispuși să-și măsoare puterile în Parlament.

Din clocotul și vuetul celor două mulțimi proteice , înăuntrul și în afara Adunării

Deputaților, unii confrăți [zariști] nu descifrau decât ceea ce le comanda "direcțiunea"

respectivă, iar **beligeranții** , doar **succesul personal.**

Țara întreagă avea prea puțin amestec în acest război !

Țara întreagă nici nu-l poate aprecia , fie și pentru că la el asistau cca 1000 de spectatori , din care nici 100 [zariștii] nu sunt imparțiali .

Și totuși ... **Viata parlamentară a câștigat în intensitate și valoare.**

După atâtea "vacanțe" , iată **8 zile de parlamentarism** ,

în care s-au dezbătut **2 legi importante** : **legea administrativă și Codul Penal ;**

iar joi , a fost " interpelarea " lui Octavian Goga , și preciziunile electorale ale lui Gh.Cuza .

Felul cum au răspuns național-țărăniștii și ripostele național-creștinilor,

au fost interesante **dovezi ale adevăratei democrații parlamentare .**

Invective tari și colorate, lovituri bine sau rău plasate, și ... arme !

Pentru prima oară la tribuna Camerei Române, **arme aduse de Nichifor Robu ...**

de la național-țărăniștii din **Suceava !**

dr.Lupu a asemănat **propaganda** din aceste alegeri cu niște **cursuri de politică**, făcute mulțimii.

Cel care a vorbit mai frumos, a primit voturi mai multe. Și acesta a fost Octavian Goga !

Numărul voturilor lui - deși nu avea organizații în toate comunele - a întrecut toate așteptările.

/ **Octavian Goga** , în parlament , **a vorbit frumos cu elan, cu convingere .**

Un discurs clasic. Păcat că în Camera auditorii erau încadrați în crezul altor organizații.

Goga nici nu a atăcat partidul advers . [**LD : !? ?**]

A dat cu platforma în muștele supărătoare care au bâzâit în jurul luptătorilor,

a zburătăcit câțiva cotei, și **a hâșăit niște ciori** care și-au închipuit că, fără cârâitul lor,

alegătorii nu vor ști ce este aceea **românism.**

Dar el a făcut aceasta **cu eleganță** , în cuvintele sale a fost **talent, căldură, suflet românesc.**

A fost și curajul răspunderii pentru propaganda sa.

În urma luptei electorale de la Mehedinți, ne-am ales cu un mare discurs,

iar literatura românească, cu **noi pagini de elocvență.**

/ **Dr.Lupu**, i-a răspuns cu **vervă, cu duioasă dojană, nu cu răutate și venin.**

A lămurit , nu a mușcat . Camera a asistat **ca la teatru , ca la șezătoare** , satisfăcută.

Lupu a recunoscut că **propagandiștii celor două tabere s-au luat la hârjoană ;**

că el îl simpatizează pe Goga (care și el îl simpatizează pe Lupu !)

Menajamente de prieteni ... imputări . fără lovirea prestigiului...

Două discursuri frumoase care au fermecat pe intelectuali .

Rev." Parlamentul Românesc "

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ **Alegerile din Mehedinți**

"**Acest subiect** a tăiat **valuri adânci** și am crezut că nu putem să-l lăsăm și să trecem la alte chestiuni la ordinea zilei , fără ca **să lămurim pe deplin** , în orice caz să-l aducem la tribuna parlamentară și **să-l discutăm în văzul și auzul lumii** , pentru ca **țara să ne judece pe toți.**

De aceea, m-am hotărât să mă ocup de **alegerea de la Mehedinți** , în ședința de astăzi.

" Voi vorbi în **cadrul spiritual**, de **cadrul moral** în care s-a desfășurat această alegere ,

și voi căuta **să o pun în legătură cu problemele de Stat** ,

să arăt interesele politice ale țării , **prin prisma alegerii care s-a desfășurat .**

" **DI Gheorghe Cuza, secretarul general** al Partidului Național-Creștin,

va avea onoarea ca, de la această tribună, să prezinte abuzurile care s-au săvârșit , **caz cu caz**, pentru ca , împreună , **juducând dvs acest ansamblu al problemei** , să puteți trage consecințele trebuincioase. "

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Partidul Național -Creștin

▣ Raporturile sufletești cu poporul : românismul

" **Partidul Național -Creștin este foarte vechi și foarte nou.**

Ca doctrină este vechi, pentru că credința pe care se întemeiază el, se găsește într-o înrudire organică cu acele instincte de viață , care au salvat poporul nostru în cursul vremii .

Ca organizație, însă, **PNC este foarte nou**, fiindcă știți bine cu toții , că n-a trăcut nici un an de când s-a înfăptuit .

" În mod normal , după înfăptuire , acest partid a căutat să ia contact cu opinia publică și cu masele populare .

În toate colțurile țării ne-am dus să verificăm raporturile noastre sufletești cu mulțimea și să căutăm să vedem întrucât se găsește în popor , un ecou pentru ideile noastre politice.

" Vă aduceți aminte, au fost o serie de adunări : întâi la Chișinău, în Basarabia, o adunare despre care s-a vorbit foarte mult , fiindcă a răscolit sufletele din această provincie . și s-a adunat o așa de mare mulțime de oameni , cum nu s-a obișnuit până acum la adunări politice. A fost pe urmă , în Banat , la Oravița , o întrunire ; am fost la Cluj , am fost la Cernăuți.

Pretutindeni, pe unde ne-am dus, am găsit în sufletul poporului un răsunet foarte viu, foarte puternic. Am căutat să ne explicăm , de unde vine acest fenomen de puternică revărsare populară în jurul unui steag , și ni l-am explicat prin sentimentul pe care îl are astăzi poporul românesc , de protestare împotriva faptului că prerogativele firești ale românismului nu se găsesc pe primul plan în viața noastră politică și în multe părți din viața noastră economică. "

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Partidul Național -Creștin

▣ Alegerile - prilej de verificare

" Din momentul în care s-a pus chestiunea împlinirii unor vacanțe parlamentare , în mod foarte normal , ne-am prezentat ca să verificăm în cadrul alegerilor , această corelație sufletească a noastră cu masele populare .

Suceava ...

În ordine cronologică, cea dintâi alegere a fost cea de la Suceava .

Despre această alegere , însă, într-o presă oarecare , obișnuită cu falsificările, s-a vorbit foarte puțin , deși semnificația ei politică este foarte importantă.

Pentru ce ? Pentru că eu cred - și mă feresc de orice accent de grandilocvență - că alegerea de la Suceava este, din punct de vedere al succesului politic, pentru partidele de opoziție , un caz cu totul particular și neobișnuit .

Nu cred că s-a înregistrat la vreo alegere de senator , un număr așa de mare de voturi, ca proporție, între un partid și celelate partide , la olaltă.

Dar nu s-a vorbit foarte mult despre aceste alegeri de la Suceava .

S-a spus că , un lucru normal, că este un fief vechi al d-lui ACCuza , și s-a trecut în tăcere mai departe.

Mehedinți , Hunedoara ...

Au urmat , însă, alegerile de la Mehedinți și alegerea de la Hunedoara.

De sigur, ne-am prezentat și acolo. Din primul moment s-a instrumentat în opinia publică o atmosferă cu totul particulară împrejurul nostru. În zeci de mii, în sute de mii de exemplare, gazete care n-au nimic de a face cu sufletul românesc, gazetele jidovești, au căutat să creeze o atmosferă de ostilitate pentru noi ,

În raport cu alegerea de la Mehedintzi.

Confruntare : naționalismul ...

S-au răscolit , d-lor, **atâtea pasiuni**, încât realmente am putea să spunem că, pe urma acestor **injoncțiuni de patimi**, **țara s-a împărțit în două categorii de oameni**, dincolo de barierele partidelor politice.

Erau unii pentru , alții contra, după cum pe fiecare îl îndemna sufletul , **sau spre un naționalism integral** , **sau spre anumite concesiuni** , din punct de vedere național. **S-au răscolit patimi**, s-a revărsat **o ură neagră** , și , un om normal, un observator critic, care nu era amestecat în valurile politice, putea să-și pună întrebarea cu drept cuvânt : **aici sunt două partide care luptă unul cu altul pe câmpul politicii românești.**

Ce caută atunci acești escroci , să se intercaleze **între cele două partide politice ?**

Care este rostul lor ? De unde vin ei , cu hârtia lor tipărită ? În ce-și moaie condeiul lor ?

Ce au ei cu această vâltoare a politicii românești ?"

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ **PNC - PNT = două curente românești**

▣ **Amestecul gazetelor jidănești**

" În definitiv, aici putem să zicem că **stau față în față forțele tumultuoase a două curente potrivnice**, dar pe care eu, observatorul critic, **pot să le consider ca fiind din același mare izvor al mișcării noastre naționale.**

Atunci ce căutau acești indivizi care n-a nimic comun cu noi ?

" Întrebarea era perfect justificată , însă răspunsul este foarte simplu : **era cauza lor în joc !**

Nu era o chestiune de luptă politică de la partid la partid ,

ci era **o problemă de existență pentru ei.**

De aici , **patima** , de aici **neagra revărsare de ură talmudică**, de aici scormonirea tuturor **impulsiunilor latente, atavice**, și asvârlirea lor în viața publică , cu această ocaziune.

Gazetele lor au și fixat problema de la început , au pus-o limpede , au categorisit-o , au definit-o, și au trecut-o în **opinia publică** , în felul lor.

Vă voi cita acum , din **diverse gazete** , care fac toate parte **din aceeași familie sufletească :**

"Adevărul " , " Lupta " , " Cuvântul Liber " , pentru ca să **vă dau posibilitatea de a vedea**

atmosfera în care s-a făcut această alegere. Trebuie să vă atrag luarea aminte

că **nu este indiferent pentru țară** , cum este îndrumat **spiritul public**,

în ce sens **se răscolește sufletul acestei țări.**

Sufletul românesc ne scapă însă din mâini, căci este , în fiecare zi, în toate fibrele lui, **pervertit de aceste invaziuni de cerneală străină.**

" **lata ce spuneau ei** - ca să se știe ! - **de la început :**

< Revoluția antisemită în marș intră în planul de acțiune politică al noului

Partid Național-Creștin și al grupărilor lăturănice , care sprijinesc această acțiune. >

"Va să zică **< Revoluția antisemită în marș >** ! M-au pus deci **nu pe un plan de politică**

românească , **ci pe un plan internațional de revoluție antisemită în marș .**

Și atunci, trebuie să se pună totul la contribuție , pentru că **nu se bătea PNC** , cu partidul d-lor ;

era Goga contra Sinagoga " (**aplauze la PNC, strigăte de bravo**)

[Dispută Goga -Lupu...

- **dr.N.Lupu : Acolo era Goga contra Lupu , și Lupu nu este sinagogă .**

Eu nu am vorbit de sinagogă , sfătuind pe evrei să se înregimenteze în partid.

- **Voci PNC : Jos ! Jos! Cu armenii d-tale !**

- **Goga :** Eu îmi continui cuvântarea mea cu multă seninătate .. (**dr.Lupu întrerupe**)

Eu cu d-ta nu mai fac colloquium (aplauze la PNC) [-----]

-**Nichifor Robu : A insultat pe Blumenfeld al d-tale și d-ta ești dator să-l aperi în sinagogă**

(**întreruperi, sgomot**) **Este o obstrucție** care se face președintelui nostru și noi protestăm.

-**Goga :** Eu vreau să vorbesc înainte. Vreau să-mi rostesc discursul și

vă declar de la început că mă găsesc într-o stare sufletească de liniște absolută

și de seninătate crudă . **Voi spune adevăruri dureroase adversarilor mei .**

Și nimeni , și absolut nimic , nu mă poate îndemna să retrag cuvintele

pe care le-am întrebuințat .Dvs puteți să urlați cât vreți. (protestări la PNT)
-I.Mihalache : **Vorbiți și despre miluitii băncilor evrești !** (sgomot)

-----]
Octavian Goga / 27 febr.'36

▫ PNC = protejat al guvernului !

▫ PNC = reprezentantul hitlerismului !

▫ Goga = bancar, trădător, aventurier, hitlerist !

" Va să zică a trebuit ca din primul moment să se creeze un joc al aparențelor , care să mă înfățișeze înaintea țării într-o atmosferă defavorabilă.

Tot de aceea, din primul moment a trebuit să apar la alegerea de la Mehedinți , prin faptul că guvernul nu a pus candidat , ca un protejat al guvernului. [!!!]

-I.Hudiță : **Așa este !** [-----]

-Goga : De aceea s-a spus de către gazete : guvernul susține acest partid, reprezentantul în țară a hitlerismului, și purtând pe plaiurile Mehedinților drapelul german cu crucea încârligată . Pe urmă , a trebuit să fim înfățișați ce suntem noi, ce înseamnă noi, de unde s-a înființat acest partid, care este logica lui interioară, care este starea lui de suflet ; care este moralitatea lui . Și iată cum ne înfățișează ziarul " Adevărul " :

< Sunt strânsoarea ulițelor > < Aceste păsări răpitoare nu pot trăi în mijloculomeniei și decenței românești >

ACCuza și cu mine suntem păsări răpitoare ! Noi descindem direct din **<Lipitorile satului >** ale lui Alecsandri , **iar omenia și decența românească o reprezintă Blumenfeld și Goldenberg , care protestează.** Apoi **< Crucea dracului nu poate flutura pe pământul românesc >** și apoi **< Nu putem ajunge robii Germaniei >**

" Cine se înduioșează în această chestiune și se congestionează ?

Indivizi care au scos " Gazeta Bucureștiului " sub ocupația nemțească și fiindcă e alta configurația politică la Berlin , ei au devenit anti-germani ! "

Noi am fost ce suntem și acum, și vom rămâne: **pur și simplu, români.**

Dar altă gazetă , - **tot una din acestea** - iată ce spune :

< DI Goga a luat pe umerii săi de poet , misiunea salvării bogătașilor din România și a intereselor bancare . >

Ce bogătași din România salvez eu , care sunt relațiile mele cu bogătașii din România ?

Nu le cunosc.Eu știu că v-am făcut o declarație solemnă aici, înainte cu vreo trei luni, că **am demisionat din orice instituție bancară , afară e Societatea Mica ,** al cărei președinte am onoarea să fiu , după generalii Averescu și Coandă .

Aceasta nu împiedică pe **adversarii mei să trimită un fel de manifest roșu** , expediat în toate părțile , **multiplicat în sute de mii de exemplare ,**

în care pune tot felul de nume cu care m-ași găsi alături . Natural , e minciună.

Și ce relații am eu cu instituțiile bancare ? Mi se pare pur și simplu o idiotie.

Iată ce mai spune **"Adevărul" : < DI Octavian Goga, izgonit din Ardealul natal, ștampilat ca aventurier și reneșat, s-a concentrat în jungla saloanelor și anticamerelor acestui blestemat și Babilonic București al tuturor păcatelor >**

Așa se scrie la gazete , sub cenzură românească, așa se îndrumăază spiritul public.

Ce este Capitala ? Jungla în care se adună toate canaliile , pentru ca să se dea un blestemat și babilonic București al tuturor păcatelor !

Escrocii moraliști ! Băgați bine de seamă unde am ajuns astăzi ! Și mai departe :

< DI Octavian Goga a făcut într-adevăr baie la admiral Palast , la Berlin, s-a întins pe plaja de nisip de la Waldsee și s-a scăldat în apa Iordanului hitlerist >

[dialog Goga -Lupu]

- **dr.Lupu** : Nu se aude nimic, parcă citești o cazanie de postul mare .

-**Goga** : Am să-ți spun și cazania d-tale .Fii liniștit. **Ne spunem amândoi cazaniile astăzi și pe urmă ceilalți au să ne judece. (proteste la PNT)**

-**Robu** : Die președnte, dr Lupu ne ofensează mereu, și face obstrucție

președintelui nostru...Vă rog să uzați de drepturile ce le aveți ,
să faceți ordine în **turma aceasta, în haita aceasta de lupi...**

- **Goga** : Citesc aceste lucruri cu foarte multă liniște , pentru că **vreau să se treacă în istoria politică a țării , în ce chip este înfățișat în opinia publică , de către scribi mizerabili, o personalitate politică.**

lată ce spun : < **Sinistrul cabotin Goga este deprins cu toate travestiurile ...** >

[**dialog Tilică Ioanid - dr.Lupu**]

-**Tilică Ioanid** : Cu tine nu vorbesc , **bețiv ordinar !**

- **NNSăveanu** : **dle Ioanid , ați pronunțat un cuvânt ofensator pentru dl dr.Lupu ...**

- **Ioanid** : Nici un cuvânt. I-am spus că este după masă și că **a venit beat la Camera**

Repet și susțin. Astfel nu se explică ieșirea aceasta...

[**mare sgomot, scandal, prelungit ...**]

- **NNSăveanu** : **suspendă ședința . [la reluare ...]**

- **Goga** : **Fac apel la membrii partidului meu să păstreze o liniște absolută , să-și înfrâneze toate pornirile, chiar în fața insultelor. Marele interes al nostru este ca țara să știe adevărurile pe care vreau să le rostesc** astăzi de la această tribună. Cred , domnii mei, că **parlamentarismul românesc nu a căzut atât de jos** , ca un om , bine intenționat, și cu un oarecare minim talent, venind în fața dvs , **să nu poată să se facă ascultat.**

-**Tilică Ioanid** : **Din ordinul șefului, retrag cuvintele mele .**

-**NNSăveanu** : **Dle Mihalache, vă rog și pe dvs să faceți la fel.**

-**Mihalache** : Ceea ce a spus dl Tilică Ioanid, ați auzit dvs, a auzit Camera , s-a stenografiat . Dacă nu s-a stenografiat , este o chestiune particulară ...

-**NNSăveanu** : **Să fim mai liniștiți și să ascultăm pe dl Goga...**

-**Lupu** : **Rugați pe dl comandant suprem al micii sale oștiri să-i dea ordin să tacă, și noi nu maispunem nimic** (**ilaritate**)

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ **Goga = vândut unguirilor, bolșevic național , terorist , huligan !**

▣ **Goga = hitlerist cu cruce încârligată !**

" Cum spuneam, s-a creat **o atmosferă defavorabilă nouă și s-au aruncat asupra mea toate adjectivele posibile, până unde - a coborât libertinajul de gândire și de exprimare , într-o presă** pe care eu îmi permit s-o socot că **nu este expresia sufletului românesc.**

"De altfel, **toate aceste behăituri n-au nimic de aface cu noi** ,

pentru că **românul** , cum știți foarte bine, este **liniștit , zâmbitor, blând, sceptic ,**

dar nici o dată nu arată această neagră ură , care nu face decât să profere insulte.

" În toate părțile s-a vorbit despre **desmățul nostru** .Sa spus că m-am înțolit **< cu surtuc verde și cu pălăriuță cu pană ungureasă și apoi cu botforii și cămașa hitleristă . >**

Cum m-am înțolit cu pălăriuță ungureasă o știe și o spune toată țara .

lată , au apărut de curând **memoriile contelui Tisza** , în mod postum, și s-au publicat

aolo un schimb de scrisori care a avut loc în timpul războiului. Se spune unde va ,

într-o scrisoare de răspuns a lui Tisza către contele **Czernin** , **prin care acesta îi cerea**

să se amnistieze toți românii din Ardeal , care au venit în Regat și au făcut propagandă

pentru intrarea României în război ,și **Tisza spune : < Da, îi amnistiez pe toți,**

afară de părintele Lucaci și de Goga . >

lată **pălăriuța ungureasă** pe care am plimbat-o eu în cursul vieții mele.

[**LD : Pactul de la Ciucea !Să judece istoricii de mai târziu și posteritatea !**]

-**Virgil Solomon** : **Cum ați ajuns la pactul de la Ciucea ?**

-**Goga** : Rămâne **să judece aceasta istoriograful român de mai târziu** ,

atunci când **lucrurile se vor calma și când se va putea descifra** ,

la o masă de scris, tot ce a rămas ca activitate de pe urma noastră , a fiecăruia.

Ne va judeca istoriografia și posteritatea , în mod liniștit , și atunci **se vor trage concluziile asupra fiecăruia.** "

"**S-a căutat să se invenineze atmosfera împotriva noastră . Se vorbea de**

< **bolșevicii naționali** > care încearcă < **prin teroare** > să ajungă < **la o lovitură de stat** . >
Insultele au continuat pe același ton și pe toate coloanele .

E remarcabil că se vorbea numai de < **gogo-cuziști** > , despre < **desmățul gogo-cuzist** > ,
< **huliganismul gogo-cuzist** > < **trenurile gogo-cuziste** > pe toată linia.

De ce ? Fiindcă există un cuvânt care pentru ei este tabu : cuvântul < **creștin** >

Nu se publică cuvântul < **creștin** > și atunci eram doar < **gogo-cuziști** >

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ PNC - lovitură de stat hitleristă !

▣ Guvernul = protejează lovitură de stat !

[LD : Goga, printr-o **substituire deliberată**, atribuie toate aceste etichetări **presei jidovești**.

În realitate, acestea au fost **tezele lansate de PNȚ** în alegeri - vezi declarația lui

Armand Călinescu din 23 ian.'36]

"Sa spus că lumea e terorizată , s-a vorbit de o **lovitură de Stat** pe care am vrea s-o dăm,
că **guvernul protejează lovitură de Stat** , că merge pe **linia crucii încârligate**
și că **drumul acesta duce direct la Berlin**.

Chiar și după alegeri, gazeta "**Adevărul**" se întreabă: < **Guvernul ar fi voit să salute pe Rege**
, **oferind pe tîpsie** , odată cu **pâinea și sarea tradițională**, **biruința crucii încârligate**
, **Democrația română**, însă, **presa română**, au **meritul de a fi cruțat României această rușine**,
de a nu fi lăsat ca ziua senină de întoarcere a Regelui să fi fost întunecată și pângărită
de un rezultat electoral care ar fi fost în cel mai puternic dezacord cu declarațiunile Sale
care angajau și angajează Statul Român. >

Vedeți dvs , era **târâtă în discuție și Coroana** , înfățișată într-un fel de dezacord
cu tot ce am făcut eu, cu tot ce am declarat noi, **pentru că - spuneau dânsii -**
angajamentele Miestății Sale ar fi fost crunt lovite dacă eu ieșeam la Mehedinți !
Și astfel de articole s-au lăsat să apară **sub regim de cenzură !**

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Străjeria, premilităria = org.hitleriste !?

Astfel, < **hitlerismul** > pe care l-am făcut noi , nu este înfățișat decât ca o **continuare**
a unui hitlerism care are **protecțiune în sfere înalte** . Căci iată ce spune "**Adevărul**" :

< **Aiurea, mișcarea hitleristă, de dreapta, a pornit de jos în sus.**

La noi, această mișcare- trebuie să o spunem mereu, ca să se înțeleagă -
este impusă de sus în jos. În centrele de **instrucție premilitară** , **se face hitlerism** ,
la străjeri se țin conferințe hitleriste ; pretutindeni , nu știm sub ce sugestii colective ,
se fabrică hitleriști albi pentru cămășile albastre de mâine.

Acești tineri , cărora li se predică astăzi hitlerismul , , în această organizație de Stat ,
cu tot prestigiul pe care organizația de Stat îl poate da unei doctrine anarhice,
acești tineri , fabricați de pe catedră, anarhizați în sala de cusuri,
vor fi cămășile de mâine ">

"Despre ce este vorba ? Despre **străjerie și educația premilitară** , două instituții care,
știți bine, s-au făcut și la noi , în mod întârziat , fiindcă **există în toată lumea**.

Se introduce o **disciplină de gândire**, încadrată în **adevăruri patriotice**,
în școli, începând cu **școala primară** și continuând, mai târziu, **până în Universitate** ,
se face o **educație preregimentară** , care înlesnește educația militară de mai târziu .
Această chestiune n-am inventat-o noi...

-**Pamfil Șeicaru : A inventat-o Rusia Sovietică** .

-**Goga** : Aceasta voiam s-o spun... mai întâi și întâi a fost lansată de **Rusia Sovietică** ,
care a militarizat tot învățământul ei. Și dacă noi astăzi, adică **Statul Român**,
sub **lăudabilul început al Maiestății Sale** (**aplauze prelungite, strigăte de bravo**)

Acesta nu este hitlerism . Când **copiii noștri de școală** , pe care vă invit
să vă duceți să-i vedeți, ridică mâna sus și spun cântând :

< **Toți străjerii , Maiestate**,

Vă urează sănătate ! > vă asigur că este un moment reconfortant sufletește ,

pentru oricare bun român

-I.Mihalache : Dle Goga...

-Goga: Dle Mihalache, milostiviți-vă și lăsați-mă să vorbesc.

-Mihalache : **Este regretabil ca instituțiunile și sentimente , pe care le-am apreciat cu toții sunt amestecate și exploatare într-o întreprindere politică ca a dvs**

-Goga : Dlor deputați, fac apel la dvs și **vă rog să urmăriți cuvântul meu** , nu sub unghiul de vedere al unui interes de partid, ci **ca buni români**, cu toată obiectivitatea să mă judecați. Nu vreau nimic altceva . **Vă rog să nu săriți în apărarea acestor gazete**, fiindcă v-ați ajutat unii pe alții destul demult. Deocamdată, **lăsați-mă să vorbesc**, căci **eu discut cu gazeta " Adevărul "**

-Mihalache : Nu vreți s-o discutați , dar **ați exploatat-o pentru dvs.**

-Goga : Va să zică **nu se mai îngăduie nici Maiestății Sale Regelui să facă străjerie și educație premilitară. Însă în această gazetă** , în fiecare zi, **se vorbește despre cifrele astronomice ale premilitarismului sovietic**, și nimeni nu are nici o obiecție de făcut, și nimeni nu vine să spună că **educația premilitară și străjeria pe Continent** , își au origina , cum a spus foarte bine dl Șeicar, **în preparațiile militare ale sovieticilor. "**

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ Național -socialismul hitlerist

▣ Românism -creștinism - zvastica

" Deci hitlerism și iar hitlerism ! De un an de zile de când Partidul Național-Creștin s-a format , **acuzațiunea pe care o reped asupra mea este hitlerismul.**

Am făcut declarațiuni în atâtea rânduri spunând că nu pot fi național-socialist,

căci național-socialismul e o doctrină pe care nu o pot împărtași ,

întrucât **nu se poate adapta cu împrejurările noastre de aici ;**

național-socialismul , tocmai pentru a combate socialismul, a luat asupra lui revendicări **cu caracter social și socializant** , lucruri care, însă ,

Popor de țărani...

nu se potrivesc la noi, pentru că masele noastre populare sunt ale unui **popor agricol** ,

și **au la baza ideii lor, a cugetării lor, și a psihologiei lor, proprietatea individuală.**

Am spus-o mai răspicat de atâtea ori , la întruniri.

Politica externă ...

Eu n-am preconizat un sistem de alianță în materie de politică externă ,

care **să turbure sentimentul unanim al țării :**

am înregistrat numai , cum au înregistrat și alții- bunăoară dl Gh.Brătianu - de atâtea ori,

îngrrijorările mele în raport cu ideea unui **pact de asistență mutuală cu Rusia Sovietică.**

Acesta este păcatul meu și pentru aceasta sunt " hitlerist" - .

Zvastica ...

"Ni se aruncă **acuzațiunea** că **zvastica** pe care partidul nostru o poartă ,

ca **o rezultantă a ideologiei** pe care a avut-o d-l **ACCuza** ,

încă de pe vremea **când Hitler nu se născuse** ,

ni se aduce acuzațiunea **că zvastica este o emblemă străină.**

D-lor deputați, **zvastica este o emblemă** care are a face cu semnificarea acordată

arianismului , dar dați-mi voie **să vă dau o definiție a zvasticii...**

-dr.Lupu : **Crucea dracului ! (proteste la PNC)**

-Nichifor Robu : Să-ți fie rușine, **ignorantule ! (proteste la PNȚ)**

-dr.Lupu : Rog să se noteze de stenografi că savantul Robu m-a făcut ignorant .

-Robu : Primesc oricând o discuțiune științifică cu doctorul Lupu ...

-Lupu (**imitând glasul lui Robu**) : Dar eu nu vreau să primesc , nu vreau (**ilaritate**)

-Robu : D-lui dă **reprezentării de circ ! (ialritate,înteruperi, la ambele grupări)**

-Goga : Dați-mi voie să vă citesc o definiție pe care **un om de știință de la noi** - care nu este amestecat în treburile politice - **o lansează referitor la zvastică.**

Iată ce spune dl **Simion Mehedinți** , în caretea sa intitulată **"Vechimea poporului Român"** ,

la pag 33 ; **DI.Simion Mehedinți** este un om care nu poate fi bănuț...

-Voci PNT : e nemțo-fil !

-Goga : Iată ce spune : < *Dacia Traiană a stăruit și durează și astăzi , clădită pe substratul ei cel străvechi [...]* **Zvastica ciobanului nostru este cel mai arhaic blazon din toată Europa .> Am vrut să vă dau această definiție care este veche, este dinainte de război. "**

Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ **Presa jidovească**

▣ **Otrăvirea spiritului românesc.**

[LD : iată anunțată o măsură pe care **Goga o va lua în prima zi a scurtei sale guvernări , din toamna 1937 : suprimarea " Adevărului " și " Dimineții "]**

" Acum mă rezum. Am vrut numai să vă arăt că **atmosfera otrăvită , care s-a creat de către o presă mizerabilă , care nu are nici o legătură cu sufletul românesc , împrejurul unor oameni care au îndrăznit să plimbe în țară un ideal național-creștin , așa cum se reflecta el, în gândul lor.**

" Ei bine , dlor, **vă atrag atențiunea ,** dincolo de alegerea din Mehedinți , din care noi trebuie să tragem învățăminte, dincolo de interesele de partid , **asupra operei de destrămare sufletească pe care o face această presă la noi în țară.** Aici , la noi, sub apărarea soldaților noștri, să băgăm de seamă , **se găsesc citadele de infuziune a spiritului public , care au ca obiectiv direct destrămarea sufletului agitat al poporului nostru.**

" Dacă este vorba de **o tulburare între o tabără românească și alta românească , suntem în dreptul nostru** , fiindcă **țara noastră trebuie s-o modelăm noi,** și chiar dacă se săvârșesc greșeli , ele pot fi iertate , **fiindcă sentimentul român , așa cum este el tulbure și câte o dată haotic,** are dreptul să ceară cuvântul.

Dar spiritul public al poporului nostru , în aceste zile, când țara se găsește politicește într-o perioadă de formațiune și de adolescență, **cred că nu trebuie lăsată pe mâna străinilor ;** pentru că **spunea un biet gazetar care negăsindu-și un loc în altă parte , la un moment dat , s-a plasat la aceste gazete : " Dimineața " și " Adevărul " .** îmi spunea după o lună de zile :

Știi că **nu mai pot să trăesc în această atmosferă .**

Pentru ce ?

Pentru că **acolo, în fiecare seară este un sinedriu , care discută chestiunile cotidiene și care dă rețeta pe care noi trebuie s-o executăm în dimineața următoare .**

Cine este în acel sinedriu ?

Pauker, Blumenfeld, Brănișteanu, Brauer. Toți aceștia se adună și ne dau cuvântul de ordine. Din prima zi s-a dat cuvântul de ordine .

Să știi că la noi **" Regele" se scrie cu r mic ;**

Plec , pentru că , **de câte ori am scris cuvântul " patrie" , mi l-au șters.**

" Vă spun aceasta în legătură cu **alegerea de la Mehedinți ,** care a fost făcută **într-o atmosferă otrăvită de pirazi ,** și , în calitatea mea de **bun român -** dincolo de orice bariere de partid - **vă atrag atenția tuturor românilor din această țară ,** asupra **ravagiilor sufletești pe care le fac acești indivizi , care vor trebui să dispară într-o zi ,**

ori printr-o tendință de profilaxie sufletească, pe care **va veni un legiuitor s-o producă , ori prin oprobiul public al vremurilor în care trăim. "**

(**vii aplauze la PNC, strigăte de bravo**)

Octavian Goga / 27 febr.'36 / retro' 1919

▣ **Presa jidovească la schimbare de regim**

▣ **Catastrofa din Austro-Ungaria**

[**LD , 29 mai , 2003 : Poftim , istoricule, dă-ți cu părerea !** Goga are aici perfectă dreptate. Același lucru s-a produs la noi , după '44 ! Și cu ce grave consecințe !

De ce adică, **despre toate națiile se pot emite și opinii negative,** și numai despre evrei , nu , că ești mediat apostrofat de " antisemitism " ? Dacă nu voi putea altfel, voi da sub formă de citat , **pentru că , de undeva de Sus, Goga mă va înțelege !]**

" **Eu știu ce vorbesc.**Am văzut **procesul sufletesc** dintr-o altă societate .

Eu am văzut la **ce catastorfă a dus acest fenomen în altă parte.**

Știu ce înseamnă o **asociație parazită** , suprapusă asupra unei societăți exploatare.

Am văzut la unguri cum presa era toată jidovită ;

presa aceasta supralicita în **naționalism șovin împotriva noastră ,** a naționalităților din Ungaria de ieri.

Presa aceasta a declarat război Serbiei , fără nici un fel de justificare .

I-a slujit pe contele Tisza. După ce contele Tisza a fost omorât, a trecut la contele Karoly

Presa aceasta jidovească l-a părăsit , apoi , pe contele Karoly,

și a trecut integral la **Bela Kun** , în prima zi când s-a instalat **bolșevismul la Budapesta.**

Dar merg mai departe .Prin verificarea mea personală , vă pot spune că

atunci când noi am intrat în Budapesta ,

această presă a venit și s-a pus la dispoziția noastră !

" Vă spun lucruri adevărate, trăite.**Fratele meu** , al cărui doliu îl port încă - și-l voi purta totdeauna în sufletul meu - **s-a dus la Budapesta , în perioada când armata noastră era acolo.** Ei bine, a fost solicitat de către conducătorul director -proprietar al gazetei contelui Tisza, care i-a spus :

vreau să-ți fac o ofertă. Convorbirea avea loc în cabinetul de direcție al acestei gazete , a contelui Tisza , care trecuse prin toate evoluțiunile , și care i-a spus :

Eu cred că dvs nu ați venit la Budapesta ca să faceți numai un marș militar ; cred că veniți să faceți politică aici .

Nu - a răspuns fratele meu - **nu vrem să facem politică : să și-o facă poporul ungar.**

A ! nu , a spus el, **aceasta ar fi o copilărie**De aceea, eu am de făcut următoarea **ofertă:**

sau **cumpărați această tipografie și o duceți întreagă la dvs, la București ,**

sau ascultați sfatul meu : cumpărați și tipografia și gazeta ,

lăsați gazeta să apară mai departe aici, ca să facă politica dvs.

Prețul era relativ minimal. **Fratele meu îmi spunea :** În acest moment, când am văzut

atâta ticăloșie, eu, care cunoșteam trecutul, nu am îndrăznit să ridic ochii asupra lui ;

am îndreptat ochii spre tavan și **am văzut cum de pe perete se uita la mine**

contele Tisza, care cu 6 gloanțe, căzuse omorât tot de evrei.

Aveam ipresia că este o mare ticăloșie. L-am lăsat pe escroc și am plecat mai departe.

"**Vă aduc această scenă zguduitoare** , shakespeareiană , **ca să vedeți în ce hal suntem noi** ,

cu sufletul nostru exploatat și **pus la cheremul indivizilor care fac negustorie de cerneală**

pe spinarea acestui neam, **ca să acapareze spiritul public și să-l îndrume spre toate erorile**

și spre toate catastrofele .Aceasta este realitatea. (**apluze la PNC**)

-**dr.Virgil Solomon : V-ați gândit și la Szele Bella ? Este inadmisibil ca dvs,**

care ați beneficiat de pe urma acestei prese ungurești , să vorbiți acum așa !

Bătăie parlamentară

(**Stenograma : protestări violente , sgomot la PNC. Se naște tumult în Adunare .**

Ședința se suspendă .) La redeschidere ... cere cuvântul la Regulament, Mihalache ...

-**Ion Mihalache : D-lor deputați, țin să relev un fapt ne mai petrecut până acum**

în anele parlamentare. În momentul când vorbea d-l Goga, dl dr Solomon l-a întrerupt.

Putea să fie admonestat de președ.Biroului, ca unul care n-a avut autorizația să vorbească.

" În loc ca d-l Goga , oratorul, să se adreseze președintelui Biroului pentru aplicarea

Regulamentului, **d-sa a invitat- și noi am văzut în acest partid cu pretenții**

quasi- militarizare - ce înseamnă invitarea șefului , însemnează să răspunzi :

"am înțeles, gata !" - a invitat pe dl Robu să ia în primire pe dl dr. Solomon.

" Țin să relev, întâi, **originalitatea procedurii .Dl Goga inovează .**

Rog pe dl președinte să constate dacă această inovare este compatibilă și cu

Regulamentul și cu prestigiul Camerei (aplauze la PNT)

" În al doilea rând, țin ca onorata Cameră , subliniind acest gest, **să facă cunoștință cu spiritul de care este condus dl Goga și partidul d-sale.**

Dacă aici a cutezat așa, vă închipuiți până unde a mers cutezanța d-sale în afară,
unde nu era supus unui astfel de control. (aplauze la PNT)

**" Las la aprecierea dvs oprobiul moral și cer președintelui Biroului să aplice oprobiul
Regulamentului "** (aplauze la PNT)

(Stenograma : dl deputat **GhCuza** apropiindu-se de d. deputat **dr Virgil Solomon** , care se
afla lângă tribună , în picioare , încearcă să-l îndepărteze , **cuprinzându-l în brațe** .

Atunci **intervin mai mulți deputați din PNT și PNC** , în ajutorul d-lor deputați Solomon și Cuza .
Se naște **învălmășeală și tumult în Adunare** . **Ședința se suspendă iar** .

La reluare , urmează o ciorovăială privind aplicarea Regulamentului , deoarece bătaia fusese în
pauză... **LD : între penibil și hazliu** , la urma-urmei . Voi nota doar câteva replici pe autori ,
nu în desfășurarea lor ... ele au fost secondate de mare **scandal, tumult, replici suprapuse ...**
și s-au răsfrânt asupra **președintelui de ședință, Moșoiu** , învinuit de părtinire .

Sigur însă : **mare tensiune, mare nervozitate** .

Ditamai "domnii " : **Mihalache- Argetoianu- Călinescu - Madgearu -Lupu - Tiberiu Moșoiu** ,
susținând pedepsirea sau nepedepsirea vinovaților ; discutând proceduri ; invocând dovezi și
mărturii , cerând trimiterea la Comisia de disciplină)

-**Tiberiu Mușoiu** : incidentul a fost în pauză ; nu am trimis pe nimeni în judecată ,
pentru că nu era competența mea ; dle Mihalache , nu vă pot da cuvântul , vorbește dl Goga ;
și dl Solomon nu trebuia să întrerupă pe dl Goga ; este un cumul de culpe ,
care se echilibrează ; vă voi da cuvântul după ce termină dl Goga ; dacă mai întrerupeți ,
aplic art 93 pentru obstrucție ; Biroul va răspunde ;

- **Mihalache** : Vom face dovada cu stenograma ; este nițel temerar ca dv să afirmați
că era pauză ; vrem să știm dacă ați trimis pe Gh.Cuza la Comisia de disciplină ;
nu se poate să nu dați sancțiuni ; este o fugă a d-tale de răspundere ;
să te supui Regulamentului , de aceea ești președinte de ședință ; este nemaipomenit
ca un președinte de partid , să asmută partizanii împotriva colegilor din Parlament ,
și președintele Camerei să nu ia măsuri ; ce tot o scalzi , dle președinte ? ;
La așa ședință , așa președinte ! ;

-**Armand Călinescu** : Este o încurajare a dezordinei ; nu puteți păstra ordinea ,
și recurgeți la explicații inexacte ; fugiți de răspundere ; cercetați stenograma (citește din
stenogramă) , nu a fost în pauză ; ați fost indus în eroare de înaintașul dvs la președinție ;
aplicați Regulamentul , ori părăsiți scaunul prezidențial !

-**Virgil Madgearu** : Este fugă de răspundere ;

-**dr.Lupu** : Cer cuvântul la Regulament ; este regretabil că într-o asemenea dezbatere ,
să vă schimbați la conducerea ședinței din 5 în 5 minute ; suspendați ședința ,
consultați stenograma , să vedeți cum a fost ; ai atins un record : în loc să-l chemi la ordine
pe Gh.Cuza , d-ta chemi la ordine pe Madgearu , pe noi !

liniștea se stabilește ; ia cuvântul Goga

Octavian Goga - dr.Lupu/ 27 febr.'36

▣ **Propaganda PNT contra lui Goga**

▣ **Dreptatea, Dobrescu, Lupu, Mihalache...**

[LD, 29 mai 2003 : aceste mărturii nu pot fi fructificate decât la capitolul de moravuri electorale .
Când față-n față stau doi " specialiști " în pamflete și demagogii- **Goga și Lupu-**
scena capătă savoare de **comedie caragialescă** .

Și totuși : era o realitate , iar unii comentatori au numit aceasta "**adevărat parlamentarism**" .

Deși , deseori , **politicienii credeau că aduc mărturii " istorice "** ,

deși credeau că fac **un serviciu posterității, viitorilor istoriografi** ,

sentimentul meu - cunoscând evoluțiile lor ulterioare , până la sfârșitul vieții fiecăruia ,

atunci **când au devenit biografie, destin** -totul îmi apare ca **nimicnicie și zădărnice**]

-**Goga** : " **V-am arătat strigătul lui Israel** , față de candidatura mea la Mehedinți .

Acum vă rog să-mi dați voie **să arăt strigătul PNT** . Vă voi face câteva **citațiuni din gazeta
oficioasă a PNT** , pentru ca să vă arăt **unele mostre de eleganță de gândire** ,
de un **nivel de inteligență** în puterea căreia se adresează opiniei publice .

"Trebuie să vă spun de la început că constat o înrudire de ton în materie de trivialitate.

Eu , cu o îndurerare pentru nivelul scăzut al publicisticii noastre ,
îmi voi permite să fac unele citațiuni , fiind în largul lor d-nii de la PNȚ ca de asemenea
să facă citări din toate acele publicațiuni de care eu răspund personal.

"De la început se întrebuițtează un ton grandilocvent , de ocazie, față de candidatul d-lor,
și un ton de condamnare desăvârșită pentru mine. Eu acest lucru îl admit.

< La 18 februarie aveți de ales între d-l Octavian Goga,
lăutarul care a plâns în Parlamentul țării pe ciocoi expropriati , și dr.Lupu. >

- Voci PNȚ : Așa e !

- Goga : "Domnii mei , eu cred că este recentă încă în memoria dvs cuvântarea pe care
am rostit-o aici în Parlament. Am deplorat .. (întreruperi la PNȚ) D-lor, vă rog foarte mult ,
să nu credeți că , prin aceste violențe, veți avea câștig de cauză în fața opiniei publice .

-Mihalache : Am avut, unde trebuia să avem!

-Goga : Prin urmare , vă rog să fiți îngăduitori ; pentru că la urma urmei ,
tot printr-un fel de concurs de cerebralitate are să se lămurească această luptă.

-Mihalache : Vezi asmuțirea lui Robu (întreruperi, sgomot)

-Goga : S-a spus că deputații din PNC sunt încadrați într-o disciplină severă.

Apărătorul ciocoilor ...

D-lor deputați, cum am fost cu lăutarul care am plâns pe ciocoi ? Am spus atunci
că este un anacronism de gândire și un testimoniu de paupertate intelectuală,
să vii astăzi să mai duci lupta împotriva așa- zisilor ciocoi ; Am întrebat : ce este ciocoiul ?
Eu am cântărit cuvintele și am avut a face cu acest material , cu cuvântul, în viață ; eu știu ce
înseamnă " ciocoi" ." Ciocoiul" înseamnă un improvizat .Ciocoiul, în această accepțiune ,
îl pune în circulație , folclorul nostru ...

-I.Mihalache : Vezi Mihail Eminescu și ACCuza

-Goga : ... și i s-a dat o întrebuițte care pe urmă a fost acceptată de opinia publică ,
prin celebrul roman al lui Nicolae Filimon , " Ciocoi vechi și noi " .

Ei bine, eu am zis : ciocoi nu mai există, pentru că vechea clasă posidentă de odinioară
a fost distrusă. Și dacă e vorba de cei care pe spinarea țării s-au îmbogățit,

atunci ciocoi adevărați stau acolo (arată spre băncile PNȚ)

Apărătorul boierimii...

[LD : se autocitează ... inutil ...]

"Am apărat eu, deci, pe cei care , în istoria noastră, pot fi trași la răspundere pentru
nesimțirea lor față de clasa rurală de odinioară ? Cred că nu. Am spus : boierimea.

Boierimea este o noțiune istorică. Cu ea s-a terminat .

Căci o clasă socială poate să rămână în picioare , să se manifeste politicește, și să fie trasă la
răspundere în măsura în care are la baza existenței sale o realitate , economic.

Ori realitatea economică a fugit de sub picioarele boierimii noastre.

Prin urmare, înseamnă un anacronism de pândire, să împuști încontinuu în contra ciocoilor
, căci aceștia nu mai există. Iată adevărul pe care l-am spus .

Ceea ce nu împiedică pe anumiți oameni ca , ducând mai departe o retorică uzată,
în fața multimii care nu controlează noțiunile...

-dr.Lupu : Nu ai spus acolo așa ; știm noi ce ai spus acolo ! [LD : ba da, asta spusese]

-Goga : Dle președinte, acest om de 60 de ani, mereu sare ... (ilaritate)

Am spus : să punem cruce să avem un sentiment de pietate , pe care îl păstrăm pentru morți.

Iată cum m-am făcut eu apărătorul boierimii în Cameră ! Iată ce scriau d-lor în manifestele
electorale : < Nici un vot pentru Octavian Goga ! , care în timp de pace e coadă de topor

în mâinile liberalilor și ale cicoilor, pe care îi plânge, iar în timp de război este de profesiune
dezertor de pe front .Slugile nemților au intrat în cetatea pandurilor lui Tudor Vladimirescu

[-----] Tilică Ioanid, să nu te mai văd nici o dată în postura de cămătar ,

care estorcează bani de la țărani .[-----] > (mare ilaritate)

Haimanaua de la Rășinari...

Iar pentru ca eleganța să se ridice și tonul să câștige și să aibă pecetea desăvârșită a bunului
simț, oficiosul PNȚ dă următorul titlu : < Haimanaua de la Rășinari .> Iată și un citat din acest

articol : < Ființa interludiilor , a intermediarilor temători , ca păsările vorace, genul bufniță,
de lumina copleșitoare a zilei și a soarelui , târători ca reptilele ,

are o vagă asemănare cu o broască , poetul Octavian Goga atrage, ca la Moși, te dinstanțează prin monstruozitate.>

Într-o frază , sunt și pasăre, și reptilă, și broască ! (mare ilaritate)

Dar eu nu vreau să calific printr-un adjectiv special această literatură de gazetă oficioasă , dar tare sunt îndemnat să zic că de la ovreime , am trecut la țigănime ! (mare ilaritate)

Dezertorul de la Turtucaia ...

Domnii mei , să vă mai fac plăcerea ca să însemnăm în Monitorul Oficial această caracterizare care să rămână pe seama posterității ca odată și odată să se știe la ce nivel intelectual s-a mișcat politica românească. Iată ce se spune :

< DI Octavian Goga, în război s-a dus până la Oltenița, de acolo, privind dezastrul de la Turtucaia , apoi din Dobrogea a plecat la Iași și de acolo la Chișinău, Odesa Cerson, Moscova, Petrograd, mâncând icre negre , ascultând balalica și contemplând jocurile de dansatoare circaziene .Bardul redeșteptării naționale a petrecut anii decisivi între Paris și Coasta de Azur, făcând propagandă națională dezertorilor internaționali , rechinilor finaciari și damelor de consumație. >

[LD : se autocitează , iarăși, ... inutil ...În această polemică este atâta mizerie,

Calomnia o lansase Aurel Dobrescu (la Reghin);Goga o mai desmințise o dată în Parlament, când citise și scrisoarea fostului său comandant col.Vlădescu (pe atunci în PȚ-Lupu) iar Lupu îi întărise mărturia. Recitește acea scrisoare ,de unde rezultă că Goga fusese voluntar , că se prezentase la Oltenița pe 23 august, iar Turtucaia a căzut pe 24 august , deci nu a mai intrat în luptă. Lupu, revenit în PNT, devenindu-i adversar , a lansat iar calomnia ..

Dar și Goga se lasă prins în această mahala ,pentru că , așa să fi fost, și tot nu avea rost atâtea lămuriri , la niște urechi neinteresate decât de spectacolul politic ...]

-dr.Lupu : D- ta ești ingrat cu mine. 15 ani în șir m-ai rugat să te apăr de întreruperi , și eu te-am apărat , și astăzi nu mă lași să răspund ? Eu personal, în campania care am dus-o contra d-lui Goga, nu am folosit acest caz de la Turtucaia, ci m-am referit la chestiuni mult mai grave, pe care aștept să le expun.

În ce privește pe dl Dobrescu , eu abia acum aflu că d-lui chiar te-a văzut fugind ! (aplauze la PNT) Atunci se schimbă socoteala. Între un om care te-a văzut și un general care ți-a dat un certificat de complezență, dă-mi voie să cred pe acel care te-a văzut .

-I.Mihalache : Un lucru rămâne nelămurit. Cum ați ajuns de la Oltenița la Paris ? Ce ați făcut cu uniforma Statului ?

-Goga : Dlor, toată vremea, în cursul războiului, eu am fost conducătorul gazetei " România" . Acolo, mi-am depus modesta mea contribuție de scriitor, căutând ca, după ordinul Cartierului general, să influențez starea de spirit a armatei noastre. Iar când gazeta a încetat să mai apară, în urma alcătuirii guvernului Marghiloman, și după ce s-a încheiat Pacea de la București, am plecat.

Nu am primit să plec cu trenul lui Take Ionescu, ci m-a dus într-o călătorie foarte grea , de 2 luni de zile, am trecut prin toată Rusia Sovietică, până am ajuns la Paris, ca să fac propagandă pentru cauza națională, alături de regretatul Take Ionescu , într-un Consiliu Național , al cărui vice-președinte am fost. (aplauze la PNC)

-C.Argetoianu : Îmi dai voie să adug câteva cuvinte. Eu sunt obiectiv în această chestiune și nu sunt nici de o parte, nici de alta. Este o controversă, dar este o mărturie istorică pe care trebuie s-o fac. În momentul când d-ta ai plecat , inițiativa plecării d-tale a luat-o ministrul Franței, d-l de Saint Aulaire, care ți-a dat un pașaport francez . Cunosc toate detaliile acestui fapt, la care am contribuit și eu și nu mă laud.

-Goga : Mi-ai dat 6.000 lei.

-Argetoianu : DI Goga a plecat din Iași, la inițiativa Legației franceze , care dorea să aibă la Paris un nucleu de români cât mai însemnat și cât mai numeros , ca să întrețină cauza întregirii neamului nostru.

-Goga : Mulțumesc d-lui Argetoianu, pentru acest accent de adevăr istoric.

-Lupu : Vreau să atrag atenția d-lui Goga , al cărui rol la Paris îl știu foarte patriotic, că în vremea când d-sa combătea cu pana, mai era un soldat , un locotenent care combătea în tranșee și căpăta medalia " Mihai Viteazul " [Mihalache] Acesta este antinațional, iar d-sa este naționalist ! "

-Mihalache : Tot ca un document istoric , aş vrea să se ştie ce s-a ales cu uniforma care era expusă în vitrină , pe Calea Victoriei , cu 3 săptămâni înainte de a pleca la Oltenița ? Pe uniformă era scris : < **uniforma voluntarului Octavian Goga , înscris de bună voie în război...**> (aplauze la PNT)

Omul bancherilor jidani ...fraudatorul ...

-Goga : "Nu m-am ocupat de persoana dr.Lupu, nici o dată. N-am dat nici un interviu , până acum câteva zile , și vă rog să-l aduceți aici și să-l citiți...

-Lupu : " N-are să-ți convie să vii, căci nu este pe șemineului Blank portretul meu cu dedicație , ci al d-tale."

-Goga : " Dar d-l dr Lupu a trecut la atacuri personale , în care iată ce spune , într-o cuvântare la Baia de Aramă : < **Acest Goga care a dispărut într-o noapte cu 13 milioane de la visteria Ministerului de Interne .**> Tot acolo a spus :

< **Din aceleași conace boierești de unde în 1907 plecau plutoanele de execuție, astăzi pleacă lăncierii d-lui Octavian Goga, pentru infectarea morală a satelor .**>

Omul strigoilor din conace ...

Dintr-un conac din Mehedinți, dl Lupu lansa această diatribă împotriva mea :

< În Camera României întregite , d-l Goga a salvat pe boierii de la 1907, pe exploatorii țăranilor. La Mehedinți, d-l Goga cere voturi pentru acești boieri , pentru strigoii care trăesc în conacele de la Mehedinți .>

-dr.Lupu : Din conace plecau lăncierii dvs : 100 de la Tilică Burileanu, altă sută de la altul și așa mai departe. De aceea ați pierdut alegerile.

-Goga : Când dl dr. lansa această extraordinară diatribă, o făcea din cel mai confortabil conac ,conacul d-lui Vasile Rădulescu, la care d-sa stătea în gazdă , și care este - ca să vedeți eleganța d-sale ! - soțul sorei d-lui Tilică Ioanid , pe care d-sa voia să-l arunce afară din județ , în calitate de venetic."

Octavian Goga - dr.Lupu / 27 febr.'36

▣ Moravuri politice

▣ Jungla electorală

[LD : nimic nu și-au cruțat cei doi adversari : aspectul fizic, sănătatea, apetitul pentru băutură, opera, profesia, credința , caracterul, câștigurile, trecutul, compromisurile , vorbele, gesturile, prietenii, rudele, inconsecvențele...]

-Goga : Dacă ași fi ascultat , desigur că s-ar desprinde mai mult caracterul din spusele mele ; dar eu aş vrea să trec **acest film** prin fața dvs , ca și cum ați citi **o carte de moravuri**.La un moment dat, îmi aduc aminte că frații Goncourt scriau despre moravurile din timpul revoluției franceze . Sunt pagini interesante , care au rămas. Ei bine, de aceste cuvinte ar putea să se sesizeze un scriitor , în istoriograf , care să dea pentru zilele de mâine **portretul adevărat al zilelor noastre . "**

-Goga : D-l dr.Lupu a trecut repede la tot felul de atacuri personale...

-Lupu : Te-am descris pitoresc , cu cureaua pe burtă și cu cămașa albastră (ilaritate)

Ați fost singura notă ilariantă în această campanie tragică. D-ta și cu acest Tilirică.

Eu nu am ucis țărani, la ruși, ca d-ta . (proteste la PNC ; aplauze la PNT)

Eu nu am mâinile pătate cu sânge.Nu! (proteste la PNC ; aplauze la PNT)

-Goga : Nu știu dacă vorbind de alinarea suferințelor celor mulți, dr Lupu s-a gândit la profesiunea de medic, fiindcă **nu profesează medicina.**

Deci, alinarea suferințelor în calitate de medic, nu a făcut-o.

-Lupu : **Ai trăit tot timpul pe socoteala altora** : întâi pe a lui Averescu, apoi pe a acestora ...

-Tiberiu Moșoiu : D-le deputa Lupu, vă rog , din partea mea și a Biroului , să nu mai întrerupeți...

-Lupu : Să spuneți d-lui comandant suprem să-și disciplineze soldații aceștia ai lui,că sunt cam proști...

-Goga : D-lui , alina suferințele celor mulți !

<Ce făcea în acest timp răsfățatul saloanelor și al cercurilor bogate din București ?

Își plimba ochii albaștri , nu de poet ci de vultur de pradă . >

Vedeți dvs corelațiunea de substantive și adjective între tiparnițele din Sărindar și d-l dr Lupu [-----] D-sa are o imaginație care , la vârsta d-sale, este îngrijorătoare ...

-Lupu : Ce te legi de vârsta mea ? (ilaritate) D-ta și cu Tilică Ioanid faceți pe giovini, deși ești de 60 de ani aproape ca și mine. (ilaritate)

-Goga : Vorbea de cataramele cu care eu îmi strângeam burțile .Așa îmi făcea portretul :

< Bondoc și roșu ... >

-Lupu : Acela te-a usturat ! (ilaritate).În privința bondociei , acum nu mai este bondoc, I-au slăbit alegerile din Mehedinți. Dar roșu ai rămas ...

-Goga : În materie de roșeață , faceți comparație și întrebați-vă liniștit , în sinea dvs, d-le doctor, pe care dintre noi îl paște pericolul apoplexiei !

-Lupu : Eu prefer să am culoarea roșie , decât a porumbului care se coace ...

-Goga : D-sa nu mai are nici o considerație , natural, nici pentru modesta mea activitate literară , despre care spunea că am un volumaș de versuri , care nu are nici o valoare ...

Și toate aceste constatări le face de la înălțimea operelor sale complete(mare ilaritate)

-Lupu : Vă atrag atenția că am să colectez discursurile mele parlamentare și articolele de gazetă, într-un volum, care are să fie mai mare decât al lui...

-dr.Aurel Dobrescu : "Tragedia Omului " este opera d-tale !

-Goga : Da.Tragedia Omului este o operă de multă finețe. Dar o dată și o dată cred că voi scrie și " Tragedia Boului "(întreruperi la PNTJ) [-----] Iată d-lor, un Afis , iscălit " Trimișii Domnului".

Are deasupra o cruce și este intitulat Isus Christos :

< Iar la 2 februarie, fiind alegerea unui deputat , cântăriți bine votul și votați pe dr.Lupu , care poartă numele sfântului Patrache Lupu . > (aplauze, ilaritate la PNC)

-Lupu : D-lor, vă declar pe cuvânt de onoare că , pentru prima oară iau cunoștință de acest afiș,că n-am știut de acest manifest. Suntem în săptămâna postului mare , și-mi dau seama ce spun : acum aud prima oară de acest afiș.

-Mihalache : Aaug și eu, tot pe cuvânt de onoare, că n-am știut de acest manifest. Contest că el există. Sunt convins că și acesta este plăsmuit , ca și documentul de la Cernăuți, al cărui falsificator a fost dat pe mâna parchetului.

A produs un act că un prieten al nostru a luat bani de la ovrei.

Actul a fost dovedit că a fost fals și plăsmuitorul a fost trimis la parchet.

Sunt convins că și acesta este tot o plăsmuire.

-Goga : În orice caz, nu poate fi bănuiala că I-am făcut eu, fiindcă sunt cumplit înjurat în acest manifest semnat " Trimișii Domnului " .Nu puteam să-l fac eu și să mă înjur astfel pe mine însumi.[-----] Dar iată ce spune dr Lupu într-un interviu :

< Iar profesorul de estetică de șla Cluj are nevoie să se cruțe , căci oricum a trecut de 50 de ani, vârsta la care Regele David scotea din serviciul militar poporul său, și tensiunea sa arterială nu-i va permite să se miște în două-trei -județe >

Iar comparație cu Regele David o las deoparte , fiindcă cu David și cu Solomon se aranjează mai bine d-lui ! (ilaritate , aplauze la PNC)

-Lupu : Iau act că Partidul Național -Creștin repudiază pe psalmistul David.

Marele psalmist este luat în bătaie de joc de șeful și suprașeful Partidului Național-Creștin

Da, voi adorați pe Wotan, sunteți sălbateci Germani (întreruperi la PNC)

-Goga : Dar să aduci ca argument politic tensiunea arterială a adversarului tău, este cel puțin o inovație neobișnuită, neuzitată. Și dacă această chestiune d-lui a multiplicat-o în 100.000 exemplare la gazetă, trebuie să mă rostesc, în treacăt asupra ei.

Eu nu pot să spun acum cât este tensiunea mea arterială , dar pe cine vă interesează, adversari sau prieteni, vă rog să vă adresați la medicul meu curant,

dr.Nicolae Lupu, cel cu profesiune . (fratele dr.Lupu ; mare ilaritate, la PNC și PNL)

-Lupu : Dar profesiunea d-tale care este ? Aceea de a încasa la Societatea Mica , milionul pe an, pentru că iscălești de două ori pe lună. Aceasta îți este profesia ?

(vii aplauze la PNTJ) D-ta să nu întrebuițezi numele fratelui meu în această discuțiune , căci eu sunt prea delicat ca să-ți spun unele lucruri care o să te usture ! " (aplauze la PNTJ)

Octavian Goga - dr.Lupu/ 27 febr.'36 / retro ...

▣ Metamorfozele politice .

▣ Ruptura definitivă Goga - Lupu

[**LD : Goga citează pe Lupu** ,din discursul rostit la aniversarea lui la 40 de ani (12 dec.1932 , parcă la 50 de ani ; poate a fost sărbătorit și în 1922) , **de pe vremea când erau amici !** Răspunsul lui Lupu , este pe măsură ! Pentru istoric , este foarte greu , ca în cazul celor doi , să dea sentințe . De altfel a fost **foarte scurtă meditația celor doi !**]

-**Goga** : Mă întreabă **cine sunt eu , ce rost am eu , ce profesione am eu .** Iată , d-lor , să vă spun cine sunt eu :

< Neamul nostru a avut totdeauna norocul ca în cele mai grele clipe ale lui , să-i trimită Cerul **solii mântuitori** , să-i trimită **stele strălucitoare** , care să-i arate calea pe care trebuie să meargă .

< **Un asemenea profet și un asemenea sol** , Dumnezeuirea ne-a trimis cu câteva decenii înainte de a se împlini visul milenar al neamului nostru .

< **Goga este nu numai marele poet și cântăreț al pătimirii noastre ;** Goga nu e numai **strălucitul prozator** , nu este numai **oratorul plin de spirit și de vervă** , nu este numai **omul cult** , care s-a adăpat la cultura universală , **Goga este, înainte de toate , un poet luptător , un poet cetățean .**

< Desigur , el nu se putea mulțumi să agite mulțimea și sufletul numai cu versul său și a **pășit repede în arena publică a realizărilor .**

Așa cum bine s-a spus , a fost precursor ca nimeni altul . >

- **dr.Lupu** : **Quantum mutatis ab illo !**

< **Chipul lui Francisc Iosif** , simbolizant al împărăției Austro-Maghiare , a fost **dărâmat pe scena teatrului din București , în piesa " Domnul Notar "** , **cu trei ani înainte de a se desrobi Ardealul** ,

iar **deputatul Octavian Goga a candidat la Romani** , **cu trei ani de zile înainte** , fiind **cetățean de dincolo , pe pământul Patriei Mume .**

< Acela care privește numai specia eternă , este un **iluminat** , acela care privește numai clipa , este un **materialist** de care avem prea mulți , și nu ne mai trebuie .

Și d-ta , și el (**arătând spre Iorga**) , **faceți parte din această categorie care privește clipa sub perspectiva timpului pentru națiunea sa , și sub perspectiva eternă , pentru umanitatea întreagă .**

< **Ai cântat și ai trezit rezonanța sufletească în inimile tuturor , cântarea pătimirii noastre .** >

Ei bine , d-lor , acestea au fost spuse de dr. Lupu ! "

(**aplaude furtunoase , la PNC ; în picioare , ovaționează pe șeful lor ; Goga , rupe textul citit , svârlindu-l cu dispreț .**)

-**Lupu** : " Dle Goga , **ar fi foarte ușor pentru mine ca să mă pun la adăpostul sărbătoririi care se făcea atunci , la aniversarea d-lui Goga de 40 de ani** și să spun că acestea sunt simple cuvinte de complezență .

Nu fac aceasta ! A fost atunci expresiunea sinceră a ceea ce gândeam eu despre activitatea d-lui Goga .

Dar vă întreb pe dvs , și întreb țara întreagă , dacă în căpitanul cimăgarilor de la Mehedinți , se mai poate recunoaște poetul pătimirii noastre ?

(**aplaude la PNT ; proteste la PNC**)

D-le președinte , este foarte trist lucru ca în scurta noastră viață , **să vedem asemenea performanțe .** Eu voi analiza , **din punct de vedere politic** , nu literar , ca d.sa , și nu un manifest , **ci întreaga lui activitate și veți vedea că el este de nerecunoscut în ochii lui proprii .**

Vă voi citi ce vorbea d-sa atunci , și veți vedea consecvența ! (**aplaude la PNT**)

În clipa aceea , era **imposibil orice contact , de orice fel , intelectual , între d-lui și d-lui** (**arată pe deputatul Nichifor Robu**)

-**Goga** : Pe latinește , se spune : **habent sua fata libelli .**

Domnii mei , vă declar în mod sincer că , **în raporturile mele cu oamenii , am păstrat un**

echilibru. Nici o dată nu veți găsi cuvinte grandilocvente pornite din gura mea sau scrise de condeii mei. Nu veți găsi nici în cuvintele mele , nici în scrisul meu , **nici un fel de accent de violență la adresa dr.Lupu.** Da, nu erau impedimente pentru raporturile personale dintre noi.

Un lucru însă vă declar aici , cu foarte multă liniște și coborând în sufletul meu :

sunt unele clipe rezumative , când omul își examinează conștiința .

Un asemenea moment este și pentru mine.

Viata este prea scurtă , s-o poți tăvăli în murdăriile ei.

Nu vreau să spun aici **câte zig- zaguri au fost în cariera politică a doctorului Lupu.**

Cel din urmă accident , pe care dvs îl relevați , ori de câte ori vine vorba de d-sa,

este chestiunea Skoda, pe care doctorul Lupu a înghițit-o în stomac și n-o mai poate scoate

-dr.Lupu : Dle Goga, pe chestiunea Skoda , te întreb : ai primit d-ta pe Zeletzki cu un memoriu

, cu care te-ai dus la Maiestatea Sa Regele, să-l aperi ? (aplauze la PNȚ)

-Goga : D-lor , din toate lucrurile trebuie să tragem o concluzie ,

și eu vreau să termin această parte a cuvântării mele , trăgând o concluzie .

Alegerea de la Mehedinți a fost pentru mine o pagubă și un câștig ;

o pagubă , pentru că n-am fost ales , și un câștig , cu un rezultat definitiv :

nu voi mai avea ocazia să mai stau de vorbă cu d-l dr. Lupu" (aplauze la PNC)

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▣ **Limbajul lui Mihalache = milităresc - țărănesc**

▣ **Gărzile țărănești versus gărzile gogo-cuziste**

-Goga : D-lor , împotriva mea s-au mobilizat toate forțele reprezentative ale Partidului Național -Țărănesc, **care au descins în arenă** și au venit să mă combată , **în frunte cu dl Mihalache.** Dl Mihalache a luat , încă de la început,

o postură cunoscută în tot trecutul d-sale - nici nu se putea altfel - accentuând :

< Se dă lupta între lumea veche , lumea ciocoiască ,

și lumea nouă, lumea românească. Biruesc uneltele clasei ciocoști sau

biruesc căpitanii care comandă oștile țărănești > [-----]

Dl Mihalache ia de la început această **postură marțială de comandant al unei oști**

și se plânge de mine , de mica mea oștire pe care am adunat-o și eu în jurul meu.

Zice : **< Atelierele Statului , lucrează ghioage și ciomege pentru Gogo - Cuziști ! >**

Adică ciomegele le-am făcut la Reșița ! (**ilaritate**) Deci **<căpitan> , <oaste> , <mobilizare>- o**

întreagă terminologie militară de care uzează d-sa . Terminologie de care d-sa uzează

în micile metafore pe care le plimbă așa , spune **< puștile în piramidă > , <arma la picior >...**

o postură vitejească , o atitudine chiar marțială , și acum post festa, d-sa face

< demobilizarea > , și dă < ordin de zi > către < gărzile țărănești >!

Bieții țigani! ... să-i fi văzut ! (mare ilaritate ; proteste la PNȚ)

-I.Mihalache : Dle Goga, eu înțeleg rachiuna d-tale : după ce te-au bătut ,

singurul mijloc de a te răzbuna este ca să-i înjuri de la tribună.

-Dr.Lupu : Dle Goga, aceia nu erau țigani, ci țărani , români cinstiți.

Iar nu rusnaci din Bucovina și tot felul de gănganii ...

-Goga : Rețineți d-lor colegi , vă rog, poza marțială care trebuie și ea trecută în *Monitorul Oficial*

. Zice : **< Ordin de zi către gărzile țărănești . Să trăiți gărzile țărănești ale Partidului Național**

Țărănesc. [-----] Trăiască gărzile țărănești și comandanții lor ! > (ilaritate)

D-lor, aceasta este **o literatură de subofițer , care stârnește râsul ! "(ilaritate ; aplauze)**

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▣ **Mihalache : cămașa țărăneasă**

▣ **PNC : cămașa albastră .**

Ca să vedeți dvs cum se frizează ridicolul, în umbra activității unui om politic ,

dați-mi voie să vă spun **ce zice d-l Mihalache la urmă :**

< Național-creștinii n-au fost dezbrăcați de uniforme. Oricine trece prin orașul Turnu Severin

sau prin județ, poate întâlni, la tot pasul, cămăși albastre .>

-I.Hudiță : Așa era până la sosirea gărzilor noastre .

- **Goga** : Dlor , eu vă spun așa : punând la cântar resorturile psihologice ale unui om , mă întreb și eu de ce dintr-o elementară prudență, dintr-un sentiment de circumspecțiune , d-I Mihalache nu se ferește de cuvântul "cămașă " ? Ar trebui să se ferească !

(mare ilaritate)

- I.Mihalache : **Vă rog faceți liniște , căci vreau să aud figura retorică a poetului Goga , rostindu-se despre o cămașă , pe care o port din moși strămoși , și pe care am știut să o port totdeauna cu cinste .**

- dr.Lupu: **Eu aș vrea să știu ce spune Nichifor Robu , despre cămașa scoasă ...**

- **Nichifor Robu** : **Eu nu am lăsat-o la graniță , ca dl Mihalache , când a plecat în străinătate. Eu am păstrat-o.**

- **Mihalache** : **Dle Goga, este o rușine să repetați mereu ceea ce s-a banalizat de toți cei care nu au ce spune despre mine, decât că port cămașa pe dinafară.**

O port cu mândrie. (aplauze la PNȚ)

- **Goga** : D-lor , când suntem aici la luptă dreaptă , și fiecare vine cu armătura lui de inteligență, vă rog și vă invit pe dvs, să vă mobilizați toate tancurile intelectuale și să-mi răspundeți .Iată de ce spuneam eu : prudență și circumspecțiune.

-**P.C.Andrei** : **Din înălțimea celor 8 clase secundare ne vorbești nouă ?(aplauze la PNȚ)**

-**Goga** : De ce spuneam eu prudență și circumspecțiune , față de substantivul cămașă ?

Fiindcă vedeți, fiecare din noi , care avem un rol în viața publică și politică, avem și o justificare .

-**dr.Lupu** : Aceasta este o variantă pe aceeași temă, de o sută de ori auzită.

DI. Cuza a vorbit de 40 de ani de jidani , și ăștia o să vorbească 40 de ani de cămașă.

-**Goga** : **Avem o justificare.** Iată, în istoria politică și contemporană, răposatul Ionel Brătianu își avea rostul lui, fiindcă era în continuitate de reprezentare a unei familii, în strânsă legătură

cu întemeierea țării ; **Take Ionescu** era un mare avocat ; **Averescu** , un mare militar ;

Delavrancea un mare scriitor .**Fiecare avea dreptul lui liber parcurs în viața publică ,**

în temeiul unei îndeletniciri. Modestele mele îndeletniciri literare , pe care mi le contestă un

domn profesoraș de acolo (arătând spre PNȚ) , cum au fost , cum n-au fost,

m-au pus în locul lui Coșbuc la Academie. (aplauze la PNC) .

În orice caz, mi-au dat dreptul la circulațiune.

Dar care este circulațiunea d-lui ? (arătând spre d-I I.Mihalache) Cămașa !

Cu aceasta s-a mișcat .De aceea cel puțin , să nu protesteze împotriva cămășii ,

când alții poartă altă cămașă decât a d-sale. **Dacă este vorba de desbrăcat,**

dacă îl dezbrăcăm pe d-lui de cămașă, **atunci d-sa iese foarte despuiat , iar ,**

pe bună românească, **rămâne politicește în pielea goală "** (mare ilaritate ; aplauze la PNC)

-**Mihalache** : **Regret că m-a dezarmat poetul Goga. N-am ce să răspund.**

-**Goga** : **Și atunci, de ce tocmai dl Mihalache să protesteze împotriva cămășii albastre ?**

Ce este cămașa albastră ? Cămașa albastră este un act de conștiință individuală ,

este îmbrăcarea unei doctrine, pe care puteți s-o combateți, dar este un crez ;

cămașa albastră este un angajament moral ,

cămașa albastră este încadrarea într-o disciplină.

- **Voce PNȚ** : Heil Hitler ! (sgomot, proteste la PNC)

-**Goga** : **Aceasta este cămașa albastră a odinei, a credinței,**

nu este unica noastră justificare , ca dincolo !

-I.Hudiță : **Aici vă bateți joc de țărani ...**

-**Goga** : **A plimba și a valoriza politicește o cămașă țărănească , înseamnă un apel sentimental , pe care îl plimbi de-a lungul țării , și care se aseamănă foarte mult cu o escrocherie sentimentală .**

[**LD : cămașa albastră , cămașa verde, cămașa albă.** Cum se explică atare modă, atare înclinație spre uniformă ? Legionarii introduseseră cămașa verde .

Străjeria lui Carol, cămașa albă .Să fi fost pur și simplu dorința de diferențiere ?

Sau este doar aspectul exterior al atitudinii cazone ?]

Octavian Goga -/ 27 febr.'36

▣ Biserica , preoțimea.

-Goga : " Dlor deputați, în lupta de la Mehedinți, trebuie să recunosc că am avut ajutorul preoțimii , pe care d-l dr Lupu o declară , pentru acest simplu fapt, nemernică.

-dr.Lupu : Da ! Nu are dreptul un episcop ca Vartolomeu , să facă circulări; nu are dreptul să opună crucea încârligată, crucii creștinești .

Dacă vrei să știi, la Mehedinți ai pierdut și pentru că popii sunt urâți de țărani.

-Goga : O tagmă socială poate să-și exprime atitudinea ei așa cum îi dictează interesul , bine sau rău conceput. Tagma preoțească s-a apropiat de mine , mi-a dat mână de ajutor, și îi mulțumesc pentru aceasta. Nici nu vreau să tănuiesc aceasta .

Am , aici, circulara care a fost trimisă tuturor preoților , din partea oficialității.

În care se spune că fiecare preot este tras la răspundere pentru că se amestecă în politică și-mi dă o mână de ajutor.

Am făcut-o tot eu și pe aceasta ?

Octavian Goga -/ 27 febr.'36

▣ Tineretul intelectual

▣ Basarabeni național-creștini

" A fost o propagandă pe care am făcut-o , în mare parte, cu tineretul intelectual.

Se știe foarte bine că mulți tineri intelectuali se găsesc împrejurul nostru .

Dar , în special, să-mi dați voie să relev , un moment emoționant , dincolo chiar de interesul de partid. Au fost Basarabeni , care au venit pe linia național-creștină la Severin.

Și cred, d-lor, că facem un serviciu ideii noastre de Stat , atunci când ,

de la hotarele Nistrului veneau românii țărani la Severin, pe ideea unității noastre de Stat .

Eu am fost foarte mișcat , vă asigur , că o ceată de Români moldoveni de la Bălți , au venit ca , prin atașamentul lor, să contribuie și ei la triumful cauzei național-creștine .

Au mers la Maglavit, au fost arestați , și a trebuit să intervin ca să elibereze pe acești oameni. Dar vă asigur, d-lor, că numai prin circulațiunea , de la un capăt al țării la altul, de la suflet la suflet, se poate face unitatea noastră națională.

Octavian Goga -/ 27 febr.'36

▣ Ciomagul și ghioaga

" D-lor eu nu vreau să vorbesc , pentru că aș trezi iar prea multe altercațiuni , dacă aș califica oastea dvs ; nu vreau să o calific nici din p.d.v. al originii etnice .

-dr.Lupu : Este o oaste de origine țărănească curată.

-Goga : Dar s-a vorbit de ghioage, de ciomege. Se găsesc ciomege la Severin pe care scrie "Moarte lui Goga ! "

-Lupu : Nu scrie așa. Ciomegile acelea au fost confiscate de la dvs, și scria pe ele

"Moarte lui Goga ! " Dacă nu veneai cu astfel de ciomege ,

ci veneai în fața țăranilor cu un discurs tot așa de frumos , ca acela pe care-l ții acum,

poate că reușeai (ilaritate)

Octavian Goga -/ 27 febr.'36

▣ Finanțarea campaniei electorale

" Suntem întrebați din toate colțurile de gazetee jidovești : de unde banii ?

Eu vreau să lămurim acest lucru și vreau ca această chestiune să rămâie o pagină

pentru posteritate [LD : ???] , petru ca buna noastră democrație să vadă cât ne costă.

Și atunci, eu propun d-lor deputați să constituie o comisie parlamentară , cu reprezentanți din toate partidele, care să examineze cheltuelile.

-V.Serdici : Să mulțumiți d-lui Inculeț !

-Goga : Dvs , care ați fost adversarii noștri , știți care au fost mijloacele noastre de locomotie,

cât am cheltuit pentru mașini, și cât ați cheltuit dvs. , câte camioane am avut noi,

și câte dvs;cât a fost bănetul care s-a plimbat de la o parte și de la cealaltă parte.

Spuneam că sunt clipe rezumative în viața omului .

Acum, când sunt sub ploaia de săgeți a tuturor adversarilor și sub revărsarea otrăvită a atâtor calomnii și a atâtor mizerabile gazete străine, vreau să mai adaug un codicil , ca o nouă contribuție pentru această comisie [-----]

De zece ani, de zile am fost în mod trivial calomniat . și ultimul val de minciuni l-am găsit la malul Dunării , patronat de d-lor , că am plecat de la ministerul de Interne , cu buzunarele doldora de bani, cu 13 milioane.

Voi pune la dispoziția comisiei chitanța celor 11.500.000 lei, pe care , în momentul plecării de la guvern , a trebuit să le plătim.

Octavian Goga - I.Mihalache/ 27 febr.'36

▫ Violența

[LD : presupun că pe banca ministerială erau ... niște miniștri ; precis era Eugen Titeanu . nici la citarea expresă făcută de Mihalache, nimeni de pe banca ministerială nu reacționează. În continuare, sunt lăsați să se înfrunte PNȚ cu PNC .

Acest procedeu era fără precedent în parlamentul românesc !

Este adevărat că Tătărescu anunțase o epocă de " pacificare " , dar lipsa de reacție a guvernanților era suspectă .]

" S-a zis că noi am introdus violența. Dvs vă aduceți aminte că am făcut o declarație , atunci când m- am dus la Severin, tocmai pentru a pune lumea în gardă că nu vreau violență.

Am spus : violența se găsește în arsenalul nostru , dar nu am declanșat-o .

Când o vom declanșa, o vom spune , ca să știe țara .

Acesta este adevărul , și-l repet și aici .

Când mă voi convinge că România are nevoie de violență ,

pentru a curăța putregaiul și canaliile care se găsesc în ea,

voi spune țării că , de azi încolo, începe perioada de violență . (aplauze la PNC)

-I.Mihalache : Nu știu dacă banca ministerială ascultă sau nu, aceste cuvinte.

Nu am observat nici măcar pe d-l ministru al Justiției să fi reținut cuvintele d-lui Goga ; trebuie să le reproduc. Este partizanul violenței. Ce a făcut d-sa până acum , nu este violență . De aici încolo avem să facem cunoștință cu violența d-sale.

Atrag atenția guvernului să constate dacă declarațiunea unui șef de partid aci, și dacă faptele de până aci , sunt compatibile cu legea specială

care interzice astfel de formații și astfel de acte

și să ia cunoștință că d-l Goga nu se decalară satisfăcut ,

nu spune că aceasta este violență. D-lui crede că aceasta este o acțiune civilizată

și că de aici încolo are să se desfășoare arsenalul de violență.

Să ia cunoștință, însă, de un lucru : îi vom învăța noi cu violențele "

(aplauze la PNȚ ; protestări la PNC)

-dr.Aurel Dobrescu : " Nu face pe Mussolini, d-le Goga .De ce nu ai venit să candidezi în Ardeal ? Acolo te cunoaște lumea .Partid de hoji de codru "

-Tiberiu Moșoiu : D-le deputat Dobrescu , vă rog să vă retrageți expresia " partid de hoji de codru "

-Dobrescu : Nu retrag nimic d-le președinte , pentru că dl Goga face semene de bătaie aici . Dar ce suntem noi ? Eu sunt cetățean liber în Țara Românească.

- Moșoiu : Iau act că dvs nu vă retrageți cuvântul și vă chem la ordine.

- Goga : D-lor deputați, acești domni vorbesc de hoji de codru .

Ei bine, cu codrii am avut și eu ceva : l-am cântat . " La noi sunt codri verzi de brad...

Octavian Goga/ 27 febr.'36

▫ Exagerare evreească

▫ Violență evreească

" Ziceam , domnii mei , că se exagerează. Sunt gazete în a căror natură și în ai căror nervi , este o exagerare. Se spune că noi am introdus violența.

Dar sunt super-sensibilități care se grefează pe un fond cu tremur atavic ,

care imediat strigă și lansează : Violență ! violență ! -

într-o vreme când lucrurile nu sunt tocmai așa.

Atentat asupra rabinului...

" Cazul tipic l-ați văzut în cazul rabinului Niemerower : un nebun a tras asupra lui, i-a găurit pardesiul, și pe urmă am avut buletinele pardesiului rănit, 5 doctori iscăleau pe pardesiul, fiindcă îl pusese pe rabin în pat, îl fotografiau și trimiteau fotografiile până la Calcutta , să vadă **cât de plină de violență este această țară.** Era vorba numai de o haină găurită , și cu toate acestea în toate țările se striga : violență ! violență !

Violențele de la Briceva ...

" Și acum, d-nii mei, **cer atențiunea dvs deplină** , pentru că , fiind vorba de violență, și vă atrag atențiunea **asupra unui caz de care nu am vorbit** , pentru că în adevăr **nu am voit să înăsprim lucrurile și să le împingem la violență.**

" **Sunt 4-5 luni** aproape de când la **adunarea de la Cernăuți** , la care au participat foarte mulți oameni - adunarea aceea a fost filmată , prin urmare nu se poate pune la îndoială afirmațiunea mea - **o coloană de țărani**, care **venea înspre Cernăuți**, a trecut prin **satul Briceva** din Basarabia, **ca să ia trenul. În târgul Briceva** , care este un **târg evreesc**, **acești 20 de țărani au fost bătuți cu drugi de fier, chinuți în bățai** ...

- **I.Hudiță : ce legătură are asta cu Mehedinții ?**

- **Goga : dacă nu aș avea cap și aș avea numai palme** , tare m-ar mânca când te văd .
(**mare ilaritate la PNC și PNL**)

... **O coloană de țărani** a trecut din comuna Baraboi , **prin târgul Briceva** , unde **au fost schingiuiți în bățai** , iar unul dintre ei, **Alexandru Damian**, tatăl a 8 copii , **a fost omorât de populațiunea aceasta (exclamări)** , **în frunte cu primarul Leib Tandler și , după ce aceasta s-a petrecut** - pun orice pudoare la o parte și spun adevărul petrecut în văzul tuturor - **întreaga populațiune evreească din acel târg , a urinat pe el .**

(**protestări violente pe toate băncile**)

-**Voci : Rușine ! rușine!**

-**I.Mihalache : Și ce a făcut guvernul ?**

- **Goga : iar ceilalți țărani schingiuiți au venit la Cernăuți .**

-**Voci PNT : Ce a făcut guvernul ?**

-**Eugen Titeanu** (Subsecretar de Stat, Interne) : **Voi spune îndată ce a făcut guvernul .**

-**Goga : Acești țărani au venit la adunarea de la Cernăuți**, și i-am înconjurat , și , împreună cu prof.Cuza și toți conducătorii , **i-am rugat să nu spună la nimeni nimic.**

Să nu spună nimănui un cuvânt , pentru că **ne era frică nouă de grozăvia lucrului ce s-ar fi putut întâmpla**, **dacă 100.000 de oameni**, ar fi aflat că , **la târgul Briceva** , **Leiba Tandler și tot târgul evreesc l-a omorât pe Alexandru Damian** , și **a urinat pe el.**

Ne-am îngrozit de consecințe .Nu s-a spus un singur cuvânt acolo , nu am spus nimic.

-**Voci PNT : Rău ați făcut !**

-**Goga : Am publicat știrea în gazete.Cenzura a șters-o . Am venit la minister și , după câte știu eu**, **autoritățile au arestat 17 din acești indivizi**, **pentru că s-a constatat adevărul.**

A treia zi, l-a îngropat pe **Alexandru Damian** ,la 3 km de comuna Baraboi,

și 10.000 de țărani , s-au dus cu coasele acolo.

Am trimis **deputații și Basarabia și Moldova** , să stea cu ei de vorbă, să-i roage să nu facă nimic, să nu se miște, să se întoarcă pe la casele lor în liniște.

D-lor miniștri, **nu știu ce s-a întâmplat mai târziu cu acei oameni** ,

mi se pare că **unii din ei au izbutit să se strecoare , că au scăpat de închisoare .**

- **Voci PNC : Toți sunt în libertate !**

- **Goga : Adevărul adevărat este că Alexandru Damian este mort**, **mort de rușine.**

Și atunci îmi vorbesc mie unele canalii despre violență ?

Un singur deget dacă am fi ridicat acolo , pe platoul de deasupra Cernăuților,

și poate nu mai rămânea piatră pe piatră din tot orașul !

N-am făcut-o dintr-un sentiment cetățenesc onorabil, de **om cu răspundere**,

care vrea liniște în această țară. **Cine sunt , însă , aceia care otrăvesc necontenit cu**

cerneala lor sufletul românesc ? Se știe.

Eu cred în nemurirea sufletului. Alexandru Damian , fraților, este acum undeva de unde se uită la noi , atunci când noi invocăm umbra lui și pe cei 8 copii rămași orfani.

-Voci PNT : **De ce ai tăcut până acum ?**

-Goga : **Să se bage bine de seamă : Alexandru Damian are să fie răzbunat .**
(aplauze la PNC ; întreruperi PNT)

-Mihalache : **Dacă este adevărat acest lucru, și l-ai știut, pentru ce l-ai tănuit ?**

Pentru ce -l aduci la cunoștință după 6 luni ?

Ce interese au fost la mijloc ?

-Voci PNT : **Care este adevărul ?**

-Goga : **Va răspunde la urmă dl subsecretar de Stat , Titeanu.**

Eu vă spun însă că **aceasta este realitatea, și o arăt în fața opiniei publice,**

s-o judece țara și străinătatea , să vadă sufletul poporului român și

să vadă care este origina provocațiilor din această țară " (aplauze la PNC)

Octavian Goga / 27 febr.'36

▫ **PNC = protejării guvernului ?!**

"Una dintre cele mai curențe **învinuiri** care ni se aduc, aș putea zice **calomnie,** este **că noi am fost protejării guvernului,** că guvernul ne-a ajutat în aceste alegeri, **pentru că n-a pus contra- candidat .**

Nu se face comparația cu situația de **acum 6 luni,**

când **candidatul PNT n-a avut candidat din partea guvernului,**

deci guvernul era într-o continuitate de atitudine imparțială,

lăsând mână liberă forțelor politice de opoziție să se măsoare între ele. "

[scandal Lupu -Ioanid : Skoda ! Revolverul !]

-**dr.Lupu** : Și în alegerile din 1935 am avut 19.000 voturi.

-**Tilică Ioanid** : Atunci nu te dăduseși încă cu skodiștii

(**se naște mare tumult, scandal, între cei doi**)

-**Lupu** : Dle președinte, este permis să-mi spuie mie **nemernicul** acesta că m-am dat cu Skoda ? Este o **canalie !**

- **Ioanid** : **Escrocule ! (mare tumult, scandal, între cei doi)**

-**Tiberiu Moșoiu**: Dle dr Lupu **vă rog să retrageți cuvântul de nemernic,** iar dvs **d-le Ioanid , pe acela de escroc.**

-**Lupu**: Rolul meu în afacerea Skoda îl cunoaște toată țara.Dar pentru că **bârfele și calomniile** nu încetează, **voi expune chestiunea în fața Camerei,** în întregime.

Dar vă atrag atențiunea că **nu s-a găsit până acum nici un adversar al meu,**

indiferent de tăbara politică, **un român cinstit , să-mi spună că eu am fost plătit ,**

pentru ca , în afacerea Skoda, **să-mi schimb opinia.**

Aceasta nu o poate spune **decât un grec împământenit deunăzi,** ca dumnealui.

Protestez și declar că nu retrag nimic.

-**Ioanid** : Eu n-am afirmat decât că atunci când a avut voturi , nu se dăduse, încă , cu skodiștii.

Acum **vedeți și dvs, că îi este rușine că s-a dat cu skodiștii ! (ilaritate la PNC)**

Atâta știu că **dl Hudiță l-a apărât** în Comisie **pe dl dr.Lupu , în afacerea Skoda.**

-**Nich.Robu** : Acum s-a dat cu skodiștii, dr.Lupu ...

-**Lupu** : Să vorbească Rosenkrantz !

-**Nich.Robu** : **Vânduților ! Să vă fie rușine!**

(**Stenograma : d-l deputat Nichifor Robu, făcând o mișcare bruscă ,**

îi cade un revolver din buzunar)

-**I.Mihalache** : Dle președinte, vă atrag atenția că **d-l Robu a venit aici cu un revolver.**

l-a căzut acum din buzunar .

-**Tiberiu Moșoiu** : Dle Robu, dacă într-adevăr aveți revolver, **vă rog să-l predați d-lui chestor.**

-**Robu** : Dați-mi voie să mă explic. Acesta **este un revolver confiscat la Suceava ,** în alegeri,

de la dl Elianu , care era cu d.Potârcă ,și pe care l-am adus să-l depun pe biroul Camerei

(**Robu înmânează revolverul președintelui, în aplauzele PNC**)

Mai am aici , **tot confiscate , la Suceava, de la d-lor (arată spre PNT) ,**

când mă amenințau cu moartea, o pușcă. Iată argumentele d-lor de la Suceava.

(**înmânează președintelui, pușca, o cartușieră plină cu cartușe și o baionetă**)
(se iscă mare tumult, scandal; **Moșoiu întrerupe ședința**)]]] la reluare :
Octavian Goga / 27 febr.'36

▣ **PNC = protejării guvernului ?!** - continuare ...

" Se spune în legendă că **guvernul ne-a susținut pe noi**. Ei bine, în câteva cuvinte ,
vreau să vă arăt , **nu numai că n-am fost susținuți**, dar obiectivitatea dusă prea departe a dvs,
s-a transformat într-un **ajutor pe seama PNȚ** .De ce ?

Întâi, a fost amânată alegerea, după ce noi ne terminasem propaganda, și s-a pus problema
fondurilor de susținere. Apoi, a **urmat evacuarea propagandiștilor** .

Prin **abținerea PNL de la alegeri, mulți nu s-au prezentat la vot** .

Iar **o parte din liberali** - o dizidență - **au dat votul lor PNL-georgist** .

**Măsurile administrative - închiderea cârciumilor, butoaiele cu rachiu din Dolj -
nu au fost respectate cu strictete.**

Octavian Goga - I.Mihalache / 27 febr.'36

▣ **Alegerile din Hunedoara** .

▣ **Alianțe cu partide extremiste ilegale : PCR ... Garda de Fier.**

[**Atenție LD : PNȚ-iștii nu vor mai râde tot așa , după '44 , dar Lupu nu va mai fi
atuncisolidar cu ei ! Iată de ce l-am suspectat tot timpul că ar fi fost " agent" al Moscovei.**
Un element nou în dezbatere este adus de Mihalache , care vorbește de **acordul PNC
cu partidul " Totul pentru Tară" - alias Garda de Fier -**
despre care nimeni nu mai pomenea nici un cuvânt.]

Au fost trei alegeri . Despre alegerile de la **Suceava**, adevărul este **eclactant pentru PNC**.
La **Mehedinți** , doar 1.500 de voturi ne-au îndepărtat de victorie.

PNȚ a avut un mare succes la **Hunedoara** . Dar , **oare , este al dvs ?!**

D-le dr.Dobrescu, ați fost aliat acolo cu d-nii Vaida și cu Gh.Brătianu ...

Comintern ... Front Unic.... Front Popular ...

Am aici o broșură cu o copertă anodină : **Ștefan Diaconu , avocat, Lege pentru asanarea
datoriilor agricole (conversiune) , votată la Senat la 11 apr.'32 , text oficial.**

Ea a fost **răspândită în toată țara , în dec.'35** . Dacă însă deschizi **această broșură** ,
vezi că **nu are nimic a face cu conversiunea**, ci **este pur și simplu o broșură de
propagandă sovietică**, cu care, în ultimul timp, **România începe să fie invadată.**

"Această boșură este un **plan de revoluție mondială**, un **quasi curs de
metodologie comunistă**, cum se instrumentează **mișcarea bolșevică** în țările burgheze,
proclamată de către **Comintern** , arătându-se aici, cu toată seriozitatea din cine este alcătuit.

Cominternul este **congresul mondial al bolșevismului** din toate țările,
care are reședința la **Moscova**, și care se ține în fiecare an acolo.

În anul din urmă s-a ținut în **august**. Sunt membri, membri-supleanți, comisie internațională
de control ; **este afișată în mod public**, cum s-ar zice, **osatura organizației comuniste.**

Nu vă citesc toate aceste nume. Desigur, **ritul mozaic are încă foarte mare rol** aici;
se constată , din numele pe care le vezi, în afară de cele pe care nu le poți controla :

Cohn,Ulbrich, Derberger, **la nr 23 pentru Ungaria, Bela Kuhn,**

și la nr. 42, pentru România , este Boris Ștefanof

" Și cum vă spuneam, este un **curs de metodologie sovietică**, pentru instrumentarea acțiunii
sovietice în toate țările. **Este foarte interesant de citit**, pentru că se arată **prin ce mijloace ,
cu mare subtilitate** , uzând de situațiunea locală din toate țările,

se propagă procesul de penetrațiune al bolșevismului .

" Iată ce spune la pag 14 , despre **campaniile electorale** , în țările burgheze :

**< Campaniile electorale trebuie folosite pentru dezvoltarea și întărirea frontului unic de luptă
al proletariatului . Prezertndu-se în alegeri, comuniștii trebuie să lupte pentru
înfăptuirea frontului unic cu partidele social-democrtae , cu sindicatele, cu organizațiile
țăărănești și ale meseriașilor, depunând toate sfortăriel lor pentru pentru a împiedica alegerea
candidatului reacționar și fascist . În fața promejdiei fasciste, comuniștii, ținând seama de**

creșterea și succesul mișcării de front unic, precum și de sistemul electoral existent în fiecare țară, pot să ducă campania electorală pe o platformă comună și pe listă comună .>

Pe urmă, ideea **Frontului popular**, a **Frontului Antifascist** cum spun ei, scoate capul în fiecare colț de pagină , mergând așa de departe , încât să spună :

< **Pentru țările burgheze să se creeze Frontul Antifascist , Frontul popular , și chiar să se facă guverne , nu de către bolșevici, ci de către acest Front Popular, pentru că el este anticamera disoluției lumii burgheze , pe urma căreia se instaurează bolșevismul. >**

Iată d-lor această broșură pe care o pun la dispoziția dvs.

-dr.Lupu : **Atrage atenția lui Sarraut la Paris**

pentru că ai făcut o descoperire foarte importantă ! (ilaritate la PNȚ)

-Goga : **Acestea nu se pot rezolva cu flecării ; sunt lucruri prea serioase.**

-Lupu : **Ce fel de autocritică ai d-ta , când debitezi asemenea lucruri în fața Camerei ?**

Iar dvs , de la guvern, n-aveți nimic de spus când se atacă Frontul Popular , care a adus guvernul actual din Franța ?! (sgomot, vociferări)

-Goga : Acum, după ce v-am citit această rețetă de instrumentare a mișcării bolșevice, dați-mi voie să vă citesc acum câteva fragmente dintr-o scrisoare publică adresată d-lui Mihalache , și răspândită în toate părțile .

-Mihalache : **Aș fi curios să citesc și eu această scrisoare .**

-Goga : Veți afla imediat conținutul ei ; poate că nu aveți cunoștință de ea, și atunci va fi o revelație pentru dvs . (ilaritate)

-Mihalache : **Faceți-mi acest serviciu ...**

-dr.Lupu : **O fi tot ceva la fel cu chitanța aceea falsă de la Cernăuți ...**

-Goga : **Nu vă înțeleg de ce vă iritați și de ce te tot ridici , om bătrân , sai în sus ,**

sai în jos . Stai liniștit ! (ilaritate) [-----] există un fel de atitudine fizică

care se pune de acord cu atitudinea intelectuală , este echilibrul normal de gândire, de nervi, de mâini, și de extremități. **Deajuns, pentru Dumnezeu !**

Să vă rezervați pentru mai târziu !Acum , fac o revelație d-lui Mihalache , făcându-i și un mare serviciu.

-I.Mihalache : **Tot așa de interesant ca tot ce ați spus...**

-Goga: Dvs sunteți un om de bună credință ... iată ce se spune :

< ... **vecinătatea cu Uniunea Sovietică , țară care nu numai că nu are nici un interes de expansiune - toți bolșevicii fac politică externă - dar Uniunea Sovietică e cel mai firesc apărător al României , împotriva pericolului de cotropire .>**

Pe urmă are accente de oarecare lirism, pentru marile figuri ale neamului - din punctul lui de vedere - vorbește de atentatul contra lui Ilie Lazăr și pe urmă o serie de ditirambe la adresa dvs, dlor guvernanți , fiindcă spune < **orice tolerare , orice păsuire dată guvernului , înseamnă o crimă ... >**Spune toate acestea ca pe urmă să ajungă la concluzia :

< **Frontul antifascist, Frontul popular este salvarea ..>**

Vedeți legătura cu broșura , omul pune acum în practică rețeta care este dată de Comintern. Mai face el anumite constatări de detaliu, care , în mod retrospectiv , nu sunt lipsite de oarecare interes, și oarecare picanterie pentru dvs .Iată ce zice :

< **Prăbușirea de la 14 noiembrie** [contramandarea întrunirii PNȚ de la București]

a acțiunii la care se gătea întreaga țară și în fruntea căreia se pregătea să pășească proletariatul chemat de partidul nostru, nu trebuie să se mai repete .>

O.Goga - I.Mihalache / 27 febr.'36

▣ **Acordul electoral PNȚ + ...**

-I.Mihalache : **Aș vrea să văd descoperirea d-lui Goga .**

-Goga : La urmă , are câteva revendicări .De exemplu : **arestarea șefilor fasciști , complotiști trădători de țară , cum suntem noi**, oprirea oricăror transporturi pentru Italia lui Mussolini - cu acesta nu stau ei bine - **încheierea Tratatului de ajutor reciproc cu Uniunea Sovietică** și pe urmă cere un guvern al **Frontului Popular Antifascist** , cum scrie aici , și iscălește **Boris Ștefanof** .

-Mihalache : **Știți răspunsul meu ? Le-am dăruit Basarabia pentru 20.000 leva .**

ca altădată Cadrilaterul .

-Goga : Această scrisoare , iscălită **Boris Ștefanoff** , un membru al **Kominternului**, este **datată din ianuarie 1936**, când **s-a pus problema alegerilor**.

Pe urmă , **la 17 ianuarie**, apare în gazeta "**Dreptatea**" , **Comunicatul** d-lor , care termină : **< acest partid primește cu mulțumire... >**

-Mihalache : Citește-l tot , căci este numai două rânduri . Fii de bună credință .

-Goga : **< ...primește cu mulțumire concursul amical și politic al grupărilor locale și al Partidului Social -Democrat , dornice de un climat de o sinceră democrație . >**

-I. Mihalache : "**Am spus că d-l Ghiță Pop este candidatul Partidului Național-Tărănesc pentru alegerile de la Hunedoara și primește cartel electoral cu Partidul Social -Democrat și cu formațiunile democratice , care sunt permise de lege, cu excluderea partidelor extremiste.**

În schimb, în **manifestul d-lui Silviu Dragomir** , se declară că **Partidul Național-Creștin merge în acord cu Partidul " Totul pentru Țară "** , adică cu **Garda de Fier**, **acele care , ca și comuniștii, nu are ființă legală.**

" Iar , d-lor, dacă vreți să știți, **răspunsul meu a fost clar și categoric : excludem din acord partidele de extremă dreapta și extremă stânga, cu atât mai mult cu cât sunt partide nelegale.**

Și noi **am fost combătuți** , în adunările noastre publice, **chiar la Severin, de d-l Constantinescu -Iași.**

Cântecul este vechi - de 20 de ani - încât cu regret că un cântec răsuflat mai răsună încă prin gura poetului Octavian Goga "(aplauze la PNT)

- Oct.Goga : " Nu știu întrucât cântecul este vechi , dar eu am citit **Rezoluția Kominternului** din luna august 1935 și **Scrisoarea** lui **Boris Ștefanof** , din ianuarie 1936.

V-am citit **Comunicatul** d-lor , care spun **că primesc cu plăcere .**

Și acum , **iată de cine a fost luată hotărârea** , ca să rectificăm adevărul .

Au aderat : Frontul Popular, Frontul Plugarilor, Uniunea Plugarilor și Muncitorilor Plugari Maghiari [Madosz] , Partidul Socialist al d-lui Constantin Popovici, Partidul Social -Democrat și Blocul Muncitoresc.

-C.Bursan : Cei din urmă sunt într-adevăr comuniști .

-Gh.Popp : **Nu este exact .Ați fost indus în eroare , d-le Goga. Cine v-a spus acest lucru ?**

-Goga : Și atunci , domnii mei, **se publică în gazeta " Zorile"**, însăși **rezoluția acestora.**

Duceți-vă la cenzură și veți vedea că **a fost șters Blocul Muncitoresc** ,

pentru ca **să nu se lase în circulație numele Partidului Comunist** ,

însă **rezoluția o am aici** , luată din gazeta "**Zorile**" Iată ce zice **Comunicatul** :

< Aprobă munca depusă în județul Hunedoara , pentru realizarea frontului stângii, care s-a concretizat și adâncit .Hotărăște a sprijini efectiv și activ în această alegere parțială , o singură candidatură a forțelor democratice, atât la fața locului, cât și în toată țara .

Stabilește un plan concret de acțiune pe timpul alegerilor , în județul Hunedoara , în primul rând, și în celelate județe unde au loc alegeri parțiale , pentru toți aderenții de față ai Frontului Popular >

-I.Mihalache : **Este un fals. Am fost și suntem contra acelu Front Popular. "** (aplauze la PNT ; întreruperi la PNC)

-Goga : **<...Spre a asigura succesul forțelor democratice în alegeri și pentru lărgirea bazei Frontului Popular în toată țara . >**

Vreți să știți **cum se reflectă acest act politic al Frontului Popular în gazetele**

de doctrină bolșevică de la nai din țară ? Am una aici, înaintea mea, o puteți controla , căci se găsește **la Brașov** , nu am făcut-o eu și pe aceasta.

-Gh.Popp : **Avem și noi Pactul de la Ciucea ...**

-Goga : Se cheamă "**Vremuri Noi**" Iată cum este salutat actul politic făcut de dvs ...

-I.Mihalache : **Crezi d-ta că ai autoritatea morală să-mi dai lecții de naționalism ?** (întreruperi la PNC și PNL)

-Goga : În curând d-ta o să-mi dai indicațiuni cum să scriu și versuri !

D-ta le știi pe toate ! **De când plimbi o cămașă, ai toate autoritățile !**

-Mihalache : **Rău trebuie să-ți plesnească obrazul cămașa mea !** (**tumult, scandal...**)

-Goga : Fiecare cu autoritatea lui .Autoritatea nu se invocă , autoritatea se degajează din activitatea noastră , nu din afirmațiuni.

- Mihalache : **Cum ai lepădat uniforma de soldat...** (**tumult, scandal...**)

- dr.Aurel Dobrescu : **Mihalache are Mihai Viteazul și d-ta ai dezertat de la Oltenița** (**tumult, scandal...proteste violente la PNC**)

-Marcel Adam : **Mă fac forte să vă aduc dovada cum a dobândit Mihai Viteazul...** (**tumult, scandal...proteste violente la PNȚ**)

-Goga : Această revistă care apare sub îngrijirea unui profesor secundar , a celui **Ilie Cristea**, despre care ați auzit vorbindu-se uneori, **aciuat acolo, la Brașov**, și din nenorocire încă tolerat ,această revistă scrie, printre altele :
< Trăiască Frontul Unic ! Trăiască Frontul Popular ! > iscălit : **M.G.Bujor , Harcov.** Iată d-lor, **un salut călduros care vine de peste Nistru !** (**întreruperi la PNȚ**)

D-lor , dacă nu vă supără , de ce vă agitați așa ?

Lăsați-mă să vorbesc și lăsați-vă o mască de indiferență , de eleganță, de liniște, de dispreț, dar ascultați-mă.**Dacă tot vă congestionați și săriți într-una , înseamnă că vă doare .**

-Lupu : **Ne doare halul în care ai căzut d-ta.** Acest discurs face de Adam, de Scridon, sau de Ciolan .**Dar d-ta, leader de partid, te compromiți vorbind astfel .**Pentru mine este o mare deziluzie, **când vii cu argumente de acum 20 de ani și cu delatțiuni de acestea.**

Deplâng halul în care ai căzut(întreruperi la PNC)

- Robu : **Stă cu toți escrocii și vorbește de oamenii cinstiți !**

- Goga : D-lor, ora nu este așa înaintată ca o memorie să piardă astfel cifrele. Am adus **documente din august 1935**, am adus **documente din ianuarie 1936** , și acum **vă citesc din februarie . Iată ce spune gazeta bolșevică despre Frontul Popular :**
< Unitatea de acțiune , cinstea acestei înțelepte inițiative se cuvine Blocului Democratic, în primul loc Frontului Plugarilor de la Hunedoara și Uniunii Muncitorilor și Țăranilor Unguri din Ardeal . > Iar mai departe , zice : **< Cu prilejul alegerilor parțiale de la Mehedinți și Hunedoara , Partidul Național-Țărănesc , care mai șovăia încă, a înțeles că i-ar fi pierdută partida , dacă ocolea ideea Frontului Popular , și de această dată ar fi fost să lase câmp deschis întronării reacțiunii fasciste și să-și semneze singur sentința desființării lui , dacă nu făcea Frontul Popular . >**

Așa spunea gazeta bolșevică , care dorește Front Popular pe toată țara .

-Virgil Solomon : **De unde scoateți atâția comuniști la Hunedoara ? "**

O.Goga / 27 febr.'36

▣ Manifeste electorale comuniste

[LD : încurcate mai erau firele ! Greu de descurcat ! După ce istoria s-a consumat , cum știm ; după ce mulți aveau să plătească cumplit pentru naivitățile, erorile sau credințele lor ; după ce valurile istorice îi vor ridica sau trânti de pe culmile puterii ; după ce, după ce... Acum trebuie să reconstitui un anume episod parlamentar , cel din 27 febr.'36 .

Goga este în vervă ; liberalii asistă aparent impasibili ; național-țărăniștii sunt încolțiți . Dar dincolo de toate, plutește , încă , o atmosferă de pace, de joc politic, de războiul cuvintelor. Cât despre comuniști ?! în România ?! Nici un pericol !]

-Goga : " Mergem mai departe . După înfăptuirea acestui acord politic, a venit instrumentarea lui pe teren. (**întreruperi la PNȚ**)

Dle președinte, vă rog spuneți-le să nu mai urle. (**discuții aprinse întremembrii PNC și PNȚ**)

Vreau să vă citesc fragmente din manifeste ...

Iată : **<.. fasciștii lui Cuza, Goga, Vaida, vând țara lui Hitler și Horthy .>**

după aceea deplânge faptul că guvernul a băgat în închisoare pe prof Bugnariu , și spune : **< să urmăm pe brava noastră tovarășă Ana Pauker , cea mai curajoasă luptătoare a poporului român >(ilaritate)**

[LD : după 4 ore... Care pe care !?]

-I.Mihalache : D.l Goga vrea să dovedească că **județul Hunedoara e plin de comuniști...**

Observ că d-ta acum distrezi majoritățile...

- **Goga** : Ilaritatea trece barierele partidelor, când **cineva se face de râs**.

- **Mihalache** :Vă rugăm ,mai adresați-vă și către noi...

-**dr.Lupu** :Cel puțin când ne insultă...

-**Dobrescu** : Din ce ne citești ? Trebuie să știm și noi...

-**Goga** : Dintr-o operă a d-lui Mihalache (**ilaritate**) Glumesc !
Glumele mele le veți auzi dacă temperați vocea...

- **Mihalache** : Dacă vă duceți spre banca ministerială și vorbiți pe șoptite !

-**Goga** : **Mă plimb în fața prostiei ...**

-**Mihalache** : **În fața prostiei ne țineți de 4 ore ...**

-**Goga** : **În fața prostiei mă plimb și întorc spatele câteodată ,**
pentru ca să mă mai pot ține la această tribună **după urletele de 4 ore ,**
de **răcnete nearticulate**, împotriva unui om care-și afirmă aici o credință.

- **dr.Lupu** : Te-a obosit citirea .**Mai bine țineai un discurs frumos,**
iar **nu să vorbești 4 ore prostii.**

- **Goga** : Iată ce se mai spune aici : < **Uniți-vă cu toți contra tâlharilor fasciști.**
Alegeți-l pe cetățeanul Ghiță Pop ! [-----] Să plătească cei bogați taxele și impozitele.
Vămile să fie desființate .Banii să-i plătească bogații acești bani seduc pe tunuri ,
bombe și muniții pentru războiul de cucerire [-----] Amnistie generală luptătorilor pentru
libertatea poporului .La închisoare cu trădătorii de neam, care vând țara lui Hitler >
" lese Ana Pauker din închisoare și intră Cuza și cu mine "(aplauze, ilaritate , la PNC)
< [-----] **Alegeți candidatul Frontului Popular, Ghiță Pop ,**
care s-a legat să apere cererile antifasciste. Intrați în Partidul Comunist! >
(aplauze și strigăte de bravo ironice, la PNC și PNL ; protestări la PNT)

-**Ghiță Pop** : **" Mai întâi, nu e scris de mine acest manifest.**
În al doilea rând, sunt hotărât să lupt numai pentru Partidul Național-Tărănesc
și sunt împotriva fascismului, în frunte cu dl Octavian Goga " (proteste la PNC)
Nu sunt hitlerist, sunt democrat. Dvs nu vă trebuie democrație. "(proteste la PNC)

-**Goga** : Prin urmare , lucrurile se desprind limpede și pentru judecata noastră și pentru a dvs,
la care fac apel. **Voturile pe care le-am luat noi, sunt voturi românești ...**
Voturile d-lor ? Ați văzut certificat , aici în fața dvs, în mod nedesmințit ...
(**Lupu întrerupe ...**)

-**Goga** : : Ce vrei d-le ? **Te paște apoplexia !**

-**dr Lupu** : nu te ocupa de apoplexia mea , ; am o tensiune bună ; am 14 ,
pe când d-ta ai 20 . (ilaritate, vociferări, zgomot mare)

-**Argetoianu** : **Trăiască regimul parlamentar !**

-**Goga** : Da, dle Argetoianu, trăiască regimul parlamentar ! **Acest discurs al meu**
a fost mai mult un act fizic , decât de inteligență...

-**Lupu** : Ai exercitat actul acesta fizic **împuindu-ne urechile timp de 4 ceasuri..**

-**Goga** : Da, da, Da! **Cu d-ta vorbesc cu picioarele, nu cu capul !**

-**Moșoiu** : Dle doctor, este a treia oară când vă atrag atențiunea să nu mai întrerupeți...

-**Lupu** : Nu pot să primesc toate invectivele care mi se aruncă, fără să nu reacționez...

-**Moșoiu** : Sunt invective provocate ...

O.Goga / 27 febr.'36

▣ **Concluzii : alegerile parțiale.**

▣ **Indicație pentru succesiune**

[LD : firesc, concluzia a fost pe potriva argumentelor ; ea trebuia să ajungă și la urechile
MSRegelui , pentru perspectiva alegerilor din 1937 . Nu știu dacă forțez nota,
dar cred că acesta a fost **un al doilea simptom îngrijorător** (după cel dat de PNT)
, pentru ceea ce urma să ducă la dictatura regală .

Pentru acel moment, însă, **în aparență, Goga jubila crezând că-și adjudecase**
un ascendent.În realitate , **PNL reușise** , fără să intre direct în luptă,
să-și compromită ambii adversari : PNT și PNL]

" Trag deci **concluzia politică** din **acest examen al faptelor** , pe care vi le-am expus dvs.

Dacă ar putea să se desprindă o indicație politică ,
în temeiul rezultatelor de la Hunedoara ,
singurul care poate să contrabalanseze rezultatul nostru de la Suceava ,
atunci o asemenea indicație nu se desprinde în favoarea Partidului Național-Tărănesc
ci în favoarea autorilor care au dat acest succes, în favoarea Frontului Popular.

Și atunci , **dacă** este vorba ca acest rezultat,
să se transforme într-o platformă de venire la putere ,
aceasta trebuie să fie rezervată , nu d-lui Mihalache, singur,ci în tovărășie cu tovarășii
săi , să facă guvernul împreună cu Boris Ștefanof și Ana Pauker.
(**ilaritate , aplauze la PNC și PNL**) Dacă țara vrea, va primi o asemenea rețetă.

Eu însă voi lupta împotriva unei asemenea rețete și
mă declar gata de la început , și în numele d-lui profesor ACCuza, să merg la pușcărie ,
dacă un asemenea guvern se va face în România .

" Dar nimeni nu mă împiedică pe mine , ca pe dvs, pe toți reprezentanții adevărați ai
națiunii ,să vă pun în față și să vă atrag atenția asupra primejdiilor care se desprind din
această stare de lucruri. D-lor, eu am auzit cântându-se Internaționala la Mehedinti ;
acolo a venit **Constantinescu** -lași să-și propovăduiască cuvântul lui ;

vă rog să fixați acest adevăr , s-a cântat Internaționala în Valea Jiului
și atunci, dincolo de orice barieră de partid, sentimentul meu de ordine , de autoritate ,
de român, face apel la dvs, la toți, la solidaritate ,
în fața acestor păduchi ai societății " (**aplauze la PNC**)

-**dr.Lupu** : Heil Hitler ! Heil Hitler ! (**tumult**)

-**Tiberiu Moșoiu** : Die dr Lupu, vă chem la ordine ... (**tumult, zgomot**)

- **Goga** : În fața acestor semne îngrijorătoare, în calitatea mea de om politic,
în calitatea mea de observator al unui proces de destrămare sufletească în această țară,
care astăzi, mai mult ca oricând , de solidaritatea sentimentului național,
atrag atenția dvs , d-lor miniștri, care aveți o situație de răspundere astăzi,
să nu îngăduiți să se ducă mai departe agitația comunistă care crește de la zi la zi.

O.Goga / 27 febr.'36

▣ **Partidul Național-Creștin**

▣ **Angajare , program .**

" Întrucât mă privește, pe mine și partidul meu, să știți că vom merge înainte
pentru propagarea acestor idei , vom afirma credințele lui...

-**Voci PNT** : Cu ghioaga !

în toate chipurile și , dacă va fi nevoie să declanșăm violența ,
o vom declanșa și vom răspunde de ea.

" D-lor, am asistat la multe dezbateri parlamentare , însă astăzi , pentru mine, nu a fost o
luptă parlamentară, ci un act de prezență pe care l-am făcut în fața brutalității a lipsei de
intelență, și al noroiului pe care îl calc în picioare. (**aplauze PNC**)

O.Goga / 26 febr.'36

-**Tiberiu Moșoiu** : dlor deputați, fiindcă în cursul cuvântării d-lui Goga , mi s-a pus la îndoială
autoritatea de a prezida , să-mi permită acel șef de partid [**Mihalache**] și partidul d-sale
să citească art.43 din Regulamentul Camerei [**il citește**] Dl.Călinescu a înțeles acest lucru
și nu a mai insistat .**Regret că dl Mihalache a insistat** și trebuie să mărturisesc că prefer
să nu fi auzit cuvintele < **așa președinte, așa ședință** > , fiindcă fizionomia ședinței
nu președintele a dat-o , ci ceilalți " (**aplauze prelungite la PNL**)

(**Moșoiu părăsește fotoliul prezidențial și-i ia locul Iustin Stănescu, al patrulea din acea zi !**)

b) Virgil Solomon , replică

-**Iustin Stănescu** : Dl deputat Solomon are cuvântul în chestiune personală.

Cf Regulamentului , are voie să vorbească 10 minute.

-**Virgil Solomon** : Regret că simpla amintire a unui pact politic , a faimosului **Pact de la Ciucea**, poate provoca un scandal infernal , ca acela care a prilejuit[LD : incidentul cu bătaia între el și Gh.Cuza]

Desigur că d-lor vor putea foarte greu să armonizeze principiile care au stat la baza acestui pact, cu doctrina d-lui Goga de astăzi.

Dar nu vă înțeleg de ce dvs nu vă folosiți de acest prilej , când puteți lua cunoștință de acest pact secret, care a dat posibilitatea naționalității maghiare - sau mai exact păturii ei conducătoare - să-și organizeze oficina , în contra căreia, se pare, că d-lor se revoltă astăzi , în baza naționalismului integral.

D-lor deputați, dl Octavian Goga , a încheiat un pact politic cu d-l dr.Emil Grandpierre ...

-**Nich.Robu** : Dle președinte, acesta este bolnav, are obiceiuri rele .

Dacă îl ții prea mult aici la tribună, face urât (ilaritate)

-**Virgil Solomon** : Am fost bun când te-am apărat de bătaia lui Gavrilă Marinescu .

Acum te rog și eu să admiti să explic intervenția mea.

" **Pactul de la Ciucea**, spune că Partidul Poporului și Partidul Maghiar fac parte integrantă.

Iar astăzi, d-l Goga vine și face tirada naționalismului . Nu am eu dreptul să protestez ?

Când articolele 2,3 și 4 spun... (întreruperi, zgomot la PNC)

-**Mihalache** : Dle președinte, se pare că cineva are interesul să nu se lămurească această chestiune. Eu cred că dl Goga și PNC au interesul să lămurească odată pentru totdeauna , această chestiune.

- **Solomon** : Nu mi-am permis să fiu lipsit de respect față de dl Goga, vreau, însă , ca acest pact secret să intre în Monitorul Oficial (întreruperi pe băncile PNC)

- **Tilică Ioanid** : d-le președinte, ridicăți-i cuvântul, nu are voie să citească acte într-o "chestiune personală" .

- **IDlanculescu** : Nu știi să prezidezi dacă nu-i iei cuvântul...

(întreruperi, mare zgomot)

- **Solomon** : Vă întreb, unde e tejiignirea și ireverența mea, care l-a îndreptățit pe dl Goga să dea ordin șefului de poliție al partidului d-sale să încerce să mă îmbrățișeze...

" Știu pe cine doare chestiunea.Știu că-i doare , d-lor vor să nege ceea ce au făcut , însă aceasta nu se poate .Este un act scris care rămâne. Cu ajutorul d-lui Goga, a intrat în Parlament unul din colaboratorii intimi ai lui Ștefan Tisza. (proteste la PNC)

Istoria va judeca. Eu însă contest, în numele Ardealului, că acela care a iscălit un astfel de pact, să dea lecții de naționalism partidului nostru și președintelui lui "

(aplauze la PNT ; proteste violente la PNC)_Dvs , d-le președinte, sunteți obligat, față de acest Parlament, să impuneți respectarea Regulamentului .

Vă rog ca pactul acesta pe care l-am citit să fie trecut în stenogramă ...

-**Voci** : Nu l-a citit ...

-**Iustin Stănescu** : A fost împiedicat ...

-**Mihalache** : să ne spuneți dacă pactul va fi trecut în stenogramă ...

-**Stănescu** : Va fi trecut ... [LD : pactul nu este trecut în stenogramă !]

Dă cuvântul lui Gh.Cuza, cu o comunicare adresată ministrului de Interne, cu același obiect, ca al lui Goga...

c) Gh.Cuza / 27 febr.'36 , Interpelare.

▣ Alegerile din Mehedinți

▣ Lipsa documentelor guvernamentale.

" Pășesc la această tribună cu două săgeți mai puține în tolba mea de luptător : una de ordin fizic, insuficiența glasului meu , pentru ziua de astăzi, și a doua , datorată neglijenței onoratului guvern , căruia , deși de trei zile i-am cerut rapoartele privitoare la alegerile de la Mehedinți, nici până acum nu mi le-a înmănat.

În adevăr, mi s-a pus la dispoziție din partea **ministerului Justiției dosarul general** din acel județ, dosar însă **prea puțin interesant** și pe care dvs îl cunoașteți de la validări.

În schimb, **ministerul de Interne**, nu mi-a pus la dispoziție **Raportul** inspectorului de Siguranță, și nici **Raportul** inspectorului comandant al Jandarmeriei, dl g-ral Pârâianu, rapoarte care ar fi fost **deosebit de interesante** să le fi spicuit împreună cu dvs , aici, ca să vedeți că sunt și **documente oficiale** care exemplifică concluziile noastre , documente care arată că **alegerile și mandatul pe care l-ați răpit la Mehedinți , a fost estorcat prin silnicie , teroare, jaf și banditisme.**

(aplauze la PNC ; exclamații ironice la PNȚ)

-dr.Lupu : **Aceasta e comic !**

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Metodele luptei politice

▣ " Gărzile țărănești" versus " Lăncierii "

-Gh.Cuza : Merg și mai departe decât iubitul nostru președinte Goga și spun : **ne găsim față de național-țărăniști** nu numai într-**o antinomie de concepții politice** , **dar și în flagrantă contradicție** din punct de vedere al **metodelor utilizate** în promovarea programelor noastre . În timp ce noi am pășit **respectuoși ai legilor și autorității constituite** (**exclamații ironice la PNȚ**)

în timp ce **propaganda noastră s-a desfășurat** în cea mai **desăvârșită disciplină ...**

-dr.Lupu : **Cu ghioaga ...**

.Gh.Cuza : **Partidul Național - Țărănesc s-a dat la toate sălbăticiile și la toate vexațiunile , trecând deopotrivă , peste autoritate și elementarele principii de omenie .**

Nu mai departe decât **astăzi** , pe când noi veneam la Cameră liniștiți și demni , stăpâniți sufletește de **sentimentul vibrant al creștinului** , care nu ne părăsește nici un moment (**exclamații ironice la PNȚ**) . dvs ați adus până aici, pe treptele **Camerei , haidamacii și huliganii dvs tip Mehedinți** (**întreruperi la PNȚ**)

Și în această privință , mă refer la cele ce spunea adineauri d-l ministru Valer Roman, că venind la Cameră , **automobilul d-sale a fost oprit** de aproape **1000 de oameni** și a fost **percheziționată** mașina ministerială de **canalia străzii** , dornică să vadă cine este înăuntru . (**întreruperi la PNȚ**)

-Voci PNC : **Gărzile țărănești !**

-I.Hudiță : **Au învățat de la dvs din ceea ce ați făcut la Suceava și Mehedinți .**

-Gh.Cuza : Și ne mărturisea dl ministru Valer Roman, impresia d-sale , că dacă l-ar fi întâlnit această bandă organizată pe dl Goga, **d-l Goga n-ar fi rămas teafăr din mâinile lor.**

" Iată cum ați venit dvs aici, în momentul când noi veneam să discutăm tragicele evenimente de la Mehedinți , ai căror factori determinanți și autori morali ați fost dvs , după cum vă voi dovedi acum.

- V.Lepădatu : **Atacurile de la Hărmășel ! D-ta n-ai autoritate morală să vorbești .**

Ai oprit 19 oameni , i-ai atăcat, i-ai jefuit . Îți aduci aminte ce ispravă ai făcut !

- Gh.Cuza : " **La Suceava, te-am scăpat de bătaie , asta este isprava pe care o regret .**

D-lor , evident, țara n-are de unde să știe și chiar mulți dintre dvs de aici, care se interesează direct de politică, **nu știu ce s-a petrecut la Mehedinți** , și nu cunosc evenimentele

decât numai prin contrafacerile voite ale presei iudaice.

Eu un lucru pot să afirm sus și tare , cu mâna pe inimă și conștiința-mi nepătată

de nici o silnicie ; și anume , că noi n-am pășit ca răzbnători și

nici n-am călcat sângeros pe leșuri în județul Mehedinți .

Primii noștri pași acolo , i-am îngenuncheat la umbra altarelor și , în loc de amenințări de băte și ghintuirii de ghioage, mâna ni se apleca în smeritul semn al Crucii . [Atenție LD : !!!]

-I.Hudiță : **Cine a spart clubul nostru ? S-a spart singur ?**

-Gh.Cuza : Este cel puțin interesant cum a debutat campania electorală a unora și a celorlalți . În ce ne privește, am trimis la 18 ianuarie

un vagon cu propagandiști din Moldova . [Atenție LD : !!!]

-Voce : Heil Hitler !

-Gh.Cuza : Lăsați fleacurile și calomniile , care nu sunt de demnitatea dvs. Noi discutăm fapte, nu ne strecurăm prin insinuări, deși am putea să vă întrebăm **de unde ați primit zecile de milioane risipite la Mehedinți ?** (**Dobrescu vrea să întrerupă**)

- **G.Urizeanu :** Aveai nr 108 la haină. Acuzații dau lecție la morală ?

-Marcel Adam : D-lui e "spaima codrilor"...

-GH.Cuza : Întru cinstirea propagandei noastre, și întru respectul adversarilor noștri, am trimis la Mehedinți **prima noastră coloană [Atenție LD : !!!] alcătuită din intelectuali, avocați, studenți, meseriași ceva mai ridicați spiritualicește , puși sub conducerea colegului nostru de Cameră, dl deputat Urizeanu.** Care a fost ținuta acestor oameni în județ ?

D.lor, **de o cuviință perfectă, de o modestie de limbaj și gest, care a impresionat profund întreg Severinul ! Oameni care nu umblau haimana pe uliți,** cum am văzut pe alții umblând, luptători care nu învățaseră să ațină drumul adversarilor noștri, **prin atacuri date la puterea nopții . Lăncierii au intrat ziua în amiaza mare , în coloană de defilare , [Atenție LD : !!!] s-au dus la biserică, unde s-au închinat , înainte de a se duce în sectorul Bâcles.**

Acolo însă îi așteptau bătașii dvs , să le rupă ciolanele, deschizându-le porțile spitalelor. Căci dvs ați intrat cu băta și cu teroarea sistematizată în Mehedinți.

Amenințările cu bătaia

" Dați-mi voie să vă citesc o dare de seamă a primei dvs întruniri din Severin , la care au participat **d-nii Mihalache și dr.Lupu** .Iată cum comentează corespondentului ziarului "**Dimineața**" , gazeta care vă este atât de dragă , acest început de campanie a dvs, la 21 ianuarie : **< Ieri a fost o zi importantă pentru democrația românească .**

La Turnu Severin, frunțașii național țărăniști au venit de la București ,

pentru a-și spune cuvântul , cu prilejul deschiderii campaniei electorale.

Au vorbit pe un ton menit să schimbe aspectul de până acum al luptelor politice .

D-nii Mihalache, dr.Lupu, Virgil Potârcă, Rădulescu -Mehedinți, Suci, prof.Rădulescu ,

au ținut să sublinieze că la violențele național-creștine ,

care au din partea guvernului asigurarea impunității ,

vor ști să răspundă cu vârf și îndesat . [-----]

Bătălia de la Severin ...

De altfel, vorbele frunțașilor național-țărăniști, nu au rămas multă vreme simple formule retorice. În adevăr, 50 de Doljeni, care veniseră împreună cu d-l Virgil Potârcă, au ieșit din restaurantul de unde luau masa, și au sărit asupra agresorilor.

În rândurile lor, care purtau uniforma batalioanelor de asalt, s-a produs o panică de nedescris. Fugeau de zor de spaima ciomegelor pe care național-țărăniștii le învârteau cu o strașnică dexteritate ">

-Virgil Potârcă : Dați-mi voie să mă explic : am trimis și eu 50 de intelectuali , ca să lupte cu intelectualii d-lui Cuza " (**ilaritate, aplauze la PNȚ**)

-Gh.Cuza : Această zi a debutărilor dvs electorale, **s-a soldat , cum o arată corespondentul " Dimineții " : < Aceia care au participat la luptă, ne spun că vreo 6-7 își din rândul batalioanelor de asalt, au fost serios loviți , înainte de a veni forța armată în ajutorul lor** lată cu ce ați debutat dvs în campania electorală de la Mehedinți.

Oamenii dvs au lovit din ordinul și îndemnul însuși al șefului PNȚ

-dr.Gavril Alvirescu : Înainte sau după spargerea clubului nostru de la Turnu Severin ?

-Gh.Cuza : Ce declarație a făcut d-l Mihalache în acea memorabilă zi ?

D-sa a fluturat cu amplificări talmudice legea talionului , zicând:< Pentru un cap,

vor cădea zece capete .> și făgăduia premii bandelor asatine de d-sa asmuțite.

Talionul a existat și la romani , în legea celor 12 Table, dar răzbumarea legiferată era

temperată acolo cu posibilitatea îndemnizațiilor bănești.

Talionul d-lui Mihalache , însă, este cel iudaic : ochi pentru ochi , dinte pentru dinte,

cu toate riguroasele interpretări talmudice și cu aplicațiuni voinicești la pătrat . [-----]

Bătălia de la Butoești...

" Pentru a dovedi că este așa , că de la cel dintâi pas al propagandei dvs electorale, agresiunile au curs valuri, am aici, în lipsa raportului Siguranței, declarațiunile pe care le-a făcut d-l ministru de Interne Inculeț , în ziua de 1 februarie , în ziarul " Curentul" , cu privire la sălbăticiile de la Severin : < Recapitulând incidentele de la Mehedinți ,

în ziua de 23 ianuarie - va să zică după declarațiile d-tale , d-le Mihalache - **după amiaza, 5 camioane, cu vreo 200 de propagandiști național-tărăniști , sub conducerea învățătorului Elian din Negoești -Dolj, s-au dus în comuna Butoești, unde au devastat locuința cârciumarului Petre Lupu, sub cuvânt că este gogist . >**

" D-lor, eu aș înțelege o provocațiune, o insultă, un gest măcar, care să declanșeze violența a **200 de bătauși , veniți să nimicească un om.** Dar pe sfânta dreptate ! **Să vii să faci acestui om un proces de conștiință numai pentru faptul el crede în Goga și nu în Mihalache ?!** Cred că aceasta este cel puțin monstruos !

Vă închipuiți **200 de bestii deslănțuite, stând sub stăpânirea alcoolului,** care le-a tulburat mințile, venind să **devasteze casa unui biet om , singur, fără nici o apărare ! "**

(**aplauze la PNC**) Și dl ministru continuă , că **procurorul venit la fața locului,** a constatat în "Procesul verbal " : **< Aici, în adevăr, am găsit că avusese loc o devastare : se spărseseră geamuri, se slobozise mai multe focuri de revolver, din care două în casă, în tavan, și alte două, pe lângă casă, afară, la ușă , pe lângă stașină. Ușile erau izbite cu ciomagul , iar în casă , pepereți, stropituri de sânge .[-----] Tot acești vajnici doljeni, sub conducerea luminătorului satului, -înv.Elian -au mai bătut acolo grav , asta netam nesam, pe pădurarul Voinescu . >** ...

În ziua de 24 ian, **6 național-creștini** - spune tot dl Inculeț - **au venit în com.Butoești și au ridicat cu forța pe înv.Grecu** - unul din conducătorii bandelor național-tărăniste - , **l-au transportat la Turnu-Severin, și l-au predat Parchetului .**

Nu l-au snopit în bătaie, l-au predat autorităților , care după o jumătate de oră, l-au eliberat .

Să spună dl Ghelmegeanu - care era acolo - dacă Grecu a fost bătut ?!

Deci un act de mensuetudine creștină, un act de blândețe, un act de legalitate.

Așa a răspuns PNC la babuzugiile național-tărăniste !

Bătălia de la Igiroasa ...

Tot d-l Inculeț spune : < În ziua de 25 ianuarie , la amiază , 5 mașini cu național-tărăniști, venind de la Strehaia, s-au oprit în com.Igiroasa , unde au intrat în curtea înv. Cebuc, și au ridicat cu forța 3 gogiști, ducându-i la clubul PNȚ din Turnu -Severin. >

Da, ați imitat gestul nostru , dar în ce fel ? **Ați intrat în casa în care erau 3 copii - între 8 și 5ani - ați devastat complet casa înv.Cebuc, ați distrus geamurile, ușile, ați scos în drum mobila, pentru a o prefăce țândări,** ca și când ar fi trecut pe acolo cărările de război ale Irochezilor, și nu gârziile național-tărăniste ..

- Voci PNL : Barbarie !

- Gh.Cuza : ... învățătorului Nistor, de la Năsăud, care se afla întâmplător în casă,

i s-au rupt picioarele și mâinile, iar alți 2 tovarăși ai lui au fost crunt bătuți,

în văzul înmărmurit al celor trei copilași, care, în lipsa părinților lor de acasă, îngroziți de cele înregistrate de halucinanta lor sensibilitate, au dezertat, luând câmpii.

Sărmanii copii, au rătăcit o noapte întreagă prin pădurea înghețată, părinții găsindu-i a doua zi dimineața. La două ore și jumătate, după aceea, **am trecut cu d-l președinte Goga prin fața acestei case pustiite de avut și suflet.** Ne-a ieșit înainte **părintele îndurerat** rugându-ne

cu accente de desnădejde **să-i trimitem un doctor din Severin,** că deși cea mai mică i se ținea lumânarea, tot mai era o nădejde de scăpare .Copiii se îmbolnăviseră de pneumonie.

-Nich Robu : Iată la ce au folosit armele pe care le-ați văzut , din care am adus și eu...

-Virgil Potârcă : Nu aveți decât a zecea parte din ce am strâns noi, de la dvs !

-Gh.Cuza : Cine credeți că asmuțea această bandă de vandali ?

Intelectualul dvs, cunoscutul bătauș cu faimă care depășește Mehedinții, și este întinsă peste Oltenia, banditul învățător Presură, căruia dvs i-ați făgăduit primăria Severinului ,

ca răsplată pentru actele de vitejie de **speța aceleia de la Igiroasa.**

Iată intelectualii dvs , care sunt și colegii d-lui Mihalache.

Bătălia de la Fântâna Domnească ...

" Același Presură, de astă dată în tovărășia, mai bine zis condus de fostul ministru, d-l Ghelmegeanu, aici prezent în Cameră, în fruntea a 300 de bătauși, năvălesc cu camioanele asupra satului Fântâna Domnească .

În drum, întâlnesc **20 de lăncieri , care veneau de la slujba religioasă , de la biserică, fiind zi de duminică. DI Ghelmegeanu s-a aflat cu cei ce au bătut până la sânge 8 dintre ai noștri, printre care , Ion Fotea a zăcut la spital 2 săptămâni.**

" Faptul grav este că un fost ministru al acestei țări, a luat parte și asistat fără să le oprească, la atacurile banditești de la Fântâna Domnească , care s-a soldat cu 8 răniți din partea noastră. Aceasta aveam de constatat (**aplauze la PNC**) **Bătălia de la Ghelmeșioia ..**

" D-ta , d-le Potârcă, care ai fost subsecretar de Stat, nu da din cap, căci ești și d-ta în cauză. Firește că, sub această înaltă ratificare ministerială de foste excelențe, **activitatea banditului Presură**, a depășit orice limite, nu a mai cunoscut nici pudoare, nici autoritate , **atacurile la drumul mare s-au ținut lanț, ca în codru.**

"Astfel, în com.Ghelmeșioia, care este comuna de origine a d-lui Ghelmeșeanu, se ținea o conferință a cecului învățătoresc. Peste acești învățători , **năvălește Presură a d-lui Ghelmeșeanu, sfarmă conferința și alungă pe învățători.**

Nu era o conferință politică, ci una de specialitate , didactică, în care se discutau nevoile și bunul mers al școlii. Și astăzi **se găsesc plângerile învățătorilor maltratați** la Ghelmeșioia , în cartioanele **ministerului de Instrucțiune**, din nefericire , fără să li se fi dat curs...

Bătălia de la Pleoștina...

Menționez apoi **distrugerea locuinței părintelui Ciortan , din com.Pleoștina , grozvie văzută de mine , d-le Mihalache**, deci fără de replică sau comentariu. M-am dus la **acel preot, care, la întoarcerea lui acasă -** căci atunci era lipsă - **și-a găsit casa complet distrusă.** [-----] **Preoteasa**, singură acasă, pe la ora **8,30 seara**, pe vreme de iarnă întuneric beznă, **își vede casa împresurată de 30 de inși, conduși de fostul deputat și șeful de sector de acolo, Dan Zaharia, vajnic militar.** [-----] pentru a putea îndruma atacul cu mai multă precizie, **fostul comandor Dan Zaharia, îndreptează farurile mașinii asupra casei, ca obiectivul să fie luminat și nu cumva vreun proiectil de cremene sau plumb, să nu-și atingă ținta .** [-----]

D-lor, cum au reacționat **asa zisele bande de haimanale cuziste la acest atac ?**

-V.Lepădatu : **În frunte cu d-ta.**

-GACuza : **Adică eu sunt haimana ?** Îți cer să vorbești civilizată cu mine , fiindcă eu la obrăznicii , să știi, că **nu mai răspund decât cu palme .**

-Mihalache : **Acum înțelegeți atmosfera în care s-a desfășurat campania ?!**

-Iustin Stănescu : **Dle Cuza, vă rog să vă moderați cuvintele .**

- GCuza : **Eu nu ameninț.Previn numai .**

- V.Lepădatu : **Te-ai dus în satul Inșișești și știi cum ai vorbit .**

D-ta introduci în țara noastră sentimente străine de neamul nostru .

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Duplicitatea față de germani...

- **GCuza** : Fiindcă ai ajuns la sentimente străine, pe care le-am introdus eu în țară, îți răspund că **eu nu am lansat nicăeri manifeste în limba germană**, cum ați făcut dvs, **Manifestul adresat germanilor**, de către PNT , și semnat de fostul ministru Sauciu -Săveanu, șeful organizațiilor țărăniste din Bucovina , la **alegerile parțiale de la Suceava** : **[citește în germană , apoi traduce] < PNT nu cunoaște nici ura și nici persecuția contra elementului german , fiindcă vede în el un element constructiv și folositor Statului.[----] Omul vostru , singur și numai el este dr.Vasile Rășcanu . >** **Așa vorbești la Suceava .** În schimb la Severin, ați scos un **Manifest** în care este arătat , într-o parte , **d-l Goga, purtând drapelul cu zvastică și ați scris deasupra : război.** iar alături stă făcut **d-l Mihalache, , purtând drapelul verde cu colacul, și deasupra ați scris : pacea!** (**aplauze la PNT**)

În jud.Suceava, v-ați adresat populației românești spunând :

< Cuziștii au pactizat cu nemții , au vândut țara revizionistilor ...>

iar **la germani vă duceți și spuneți : <Cum puteți să mergeți cu ăștia ? Cuziștii sunt împotriva tuturor minorităților și, după jidani, vă vor scoate și pe voi afară din țară.>**

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Duplicitatea PNT față de cruce...

▫ Speculațiile privind zvastica

Iată un **Manifest** lansat de **dr.Lupu**, care poartă numele sfântului de la Maglavit .

Deodată, **dr Lupu evadează din sinagoga unde se simte atât de bine** ,

pentru a îmbrățișa crucea tradițiilor noastre cucernice ,

de care veșnic și-a râs, acest renegat fecior de popă.

În interesul cauzei electorale, veți zice. Evident.

Dar sunt practici și subterfugii care dezonorează pe cei ce le pun în aplicare.

-I.Mihalache : Dr Lupu este mai aproape de cruce decât ateul Gh.Cuza .

-Gh.Cuza : Aceasta n-o crezi nici dta. Iată câteva **frânturi din acest manifest :**

< Sfânta și mult iubita noastră cruce, este terfelită astăzi de oameni care vor să ne ducă țara de râpă , înființând hitlerismul , așa cum au procedat germanii păgâni, dușmanii noștri de moarte, care l-au pângărit pe Isus , dărâmând bisericile și punând în locul sfântului semn creștinesc, crucea încârligată a zugravului Hitler .>

Vă onorează aceasta d-lor ?

-Mihalache : Chiar ne descalifică !

-G.Cuza : Vă descalifică, și v-a descalificat politicește țara...

-Mihalache : **Ati fost înfrânți la alegeri, asta vă doare !**

-GCuza : Iar mai departe , manifestul spune :

< Iar acest Hitler , care vrea să ne aducă un nou război mondial, mult mai teribil și mai sângeros decât cel din 1916, a vărsat milioane de lei în țara noastră iubită , pentru a înlocui crucea Mântuitorului , cu crucea încârligată a lui Hitler, numită Svastica.>

De unde banii ?!

-G.Cuza : Este cineva printre dvs care să creadă că vreun național-creștin este în simbria cuiva de peste graniță ? Este vreo unul ? Aș vrea să-l aud .

-Petre Andrei : Dle Cuza, fără să vreau să arunc nici o bănuială, să-mi dați voie

să vă relatez un fapt.În organizația de la Vaslui , pe care o conduc eu,

am exclus doi inși , care **astăzi sunt șefi ai organizației dvs :**

părintele Iacomi și deputatul R ...Ei nu puteau plăti o modestă cotizație de 500 lei

și **azi cumpără cămăși și bocanci și îmbracă național-creștinii din Vaslui.**

Cu ce bani ?! De unde banii ?

- **G.Cuza :** Nu știu dacă Iacomi face aceste cheltuieli. Dar dacă le face, răspunsul este simplu : când era la dvs în organizație , nu era pătruns de un ideal și de o credință,încât nu a înțeles să facă nici un sacrificiu.

Acest Iacomi , este un om cu stare , fiind **propriatarul unei mici moșii la poarta**

Vasluiului [-----] Continuă citarea din Manifest :

< Feriți-vă dar de păgânii cu crucea încârligată , care vor să fure și cenușa din vatră , gonindu-i cu pietre din comunele voastre

aflăte sub binecuvântarea Sfântului Petru Lupu de la Maglavit . >

Iată limbajul dvs . Iată-vă procedeele electorale .Pe de o parte **băta.**

Pe de alta, **insulta, minciuna grosolană , infama calomnie.**

Da-ți-mi voie să vă spun că **acestea sunt procedee condamnabile** , și mă opresc a le califica,

lăsând opiniei publice posibilitatea de a eticheta pe **cei ce se recomandă rude ale Sfântului**

Lupu de la Maglavit , pentru a putea mai bine minți și calomnia. "

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▫ Metodele luptei electorale

▫ " Gărzile țărănești" versus " Lăncierii "- continuare -

Revenind la evenimentele de la Mehedinți ...

Bătălia de la Câmpul Mare ...

În să reamintesc d-lui Hudiță că **marii proprietari** , de care d-sa se plângea,

le-au fost adesea **de mare ajutor în această campanie a bătei.**

Citez doar pe **marele dvs proprietar Rafail Florescu** ,

care a fost **gazdă de bătauși și bande electorale.**

-V.Lepădatu : **Nu este adevărat !** Rafail Florescu este un **proprietăraș cu 150 pogoane,**

un om corect, care se bucură de mare popularitate.

-G.Cuza : Din casa lui s-au tras focuri de armă asupra mașinilor noastre ...[-----]

Conacul lui Rădulescu - Mehedinți...

Țineam să amintesc în treacăt că sentimentele noastre leale , față de **marii proprietari** , din care dvs , dărâmtorii tradițiilor neaoșe , **ne faceți un cap de acuzare** , că de aceste sentimente **a beneficiat , în primul rând , d-l Rădulescu - Mehedinți , șeful organizației PNT -Mehedinți.**

După toate **sălbăticiile trăite** , care au scos din rândurile noastre **schilozi, răniți și morți** , în momentul **când am trecut pe lângă conacul cu alură de castel medieval** , proprietatea d-lui Rădulescu - Mehedinți , **ar fi trebuit să dărâmam până la ultima cărămidă lăcașul** socotit de noi drept **tainița tuturor fărădelegilor.**

Numai aceste sentimente ne-au oprit în fața magnificului castel al acestui reprezentant al **radicalismului țărănesc** , lăsând doar ca un memento , **drept carte de vizită a trecerii noastre** , să se cresteze **zvastica pe pereții casei.**

Disciplina noastră și-a înăbușit durerile și tălăzuirea resentimentelor.

Lăncierii au salutat proprietatea adversarului și au trecut mai departe.[-----]

Atentatul de la Izvorălu ...

Toate aceste **evenimente sângeroase** , culminează cu **întâmplarea de la Izvorălu** , la care dl deputat Hudiță ... **D. deputat și profesor Hudiță** se află în selectă societate a **bătăușului Ploștinaru** , de profesie **agent electoral** , până acum doi ani liberal , de unde , fiind dat afară , **a trecut în zestrea PNT** .[-----]

Braț la braț cu Ploștinaru , deputatul Hudiță intră în com.Izvorălu .

Țăranii , casă de casă , **li-au ieșit în întâmpinare și i-au huiduit** .Acesta este un sentiment și o manifestare a omului , de la care nu-l poate opri nimeni. **Fruntașii țărăniși** , știind ce-i așteaptă , **au luat cu ei 3 bandiți** , toți cu condamnări penale , între 2-5 ani , pentru furt și tâlhărie , **frații pușcăriași Dumitrașcu** . Neavând ce mai face în fața unei asemenea primiri , **dl Hudiță a părăsit localitatea** . La ieșirea din sat , **un alt grup de oameni l-a huiduit** .

Dl Hudiță , **oprește mașina și trimite pe frații Dumitrașcu** spre acel grup ; aceștia , fără discuție , pe primul întâlnit , **îl lovesc în moalalele capului cu securea** . **Victima** , **fostul primar de Izvorălu** , și **președintele organizației PNC, Gârbovan** , **stă și azi în spital între viață și moarte.**

-I.Hudiță : **Dați-mi voie să vă dau o informație** :veți vedea până la urmă cum **au tras focuri de armă asupra mașinii mele** , spărgându-mi farurile. **În urma mea. La 200 de metri** , **s-a întâmplat această nenorocire** , **după ce am plecat eu** . (**proteste la PNC**)

Atentatul colectiv din Bâcleș ...

Barbariile nu se opresc aici . Citez , din nenumăratele cazuri , pe cel de la **Bâcleș** .

Aici atacul n-a mai fost îndreptat împotriva unei persoane ,

ci a fost **un atac organizat în masă** , îndreptat împotriva unei **întregi echipe de lăncieri** care a dus la **rănirea gravă și internarea în spital a 4 dintre ei** .

Rog pe dl deputat Urziceanu , conducătorul sectorului Bâcleș

și martor ocular al atentatului , să relateze ce s-a întâmplat acolo.

-Gh.Urziceanu : Voi fi scurt .În ce privește **sistemul meu de luptă electorală la Mehedinți** , **autoritățile locale sunt în măsură să vă dea un certificat asupra purtării mele** .

De la început am primit **ordin de la șef și eu personal** , am găsit de cuviință că **violența trebuie complet îndepărtată** .**Am fost în prima echipă venită din Moldova.**

Am plecat spre sectorul Bâcleș în fruntea a **60 de lăncieri și poliția din Mehedinți** , când **ne-am dat jos din tren** , au constatat că **erau studenți , învățători , țărani și 4 avocați din Bacău** . Am plecat la Bâcleș [**16 februarie**] și acolo , noaptea , la ora 2 , pe când **acești lăncieri dormeau pe jos** , în casa unui **țaran** , **o bandă de național-țărăniști trimiși de la Craiova** , de către dl fost ministru Potârcă , **au dat foc casei.**

Dimineața , **lăncieri în nesimțire** , **asfixiați** , au fost duși la **spitalul din Bâcleș** .

[**Citește din certificatul medical al medicului de circumscripție :**

4 persoane , **Ilie Gheorge** (student , Roman) , **Ene Eugeniu** (student , Roman) , **Roșu Nicolae** , **Costea Vasile** - toți prezentând semne de asfixiere cu oxid de carbon .]

În urma cercetărilor de la Parchet , s-a stabilit că **5 național-țărăniști** , din Craiova , conduși de **av.Popescu și inv. Ghindeceanu** , au pus la cale

acest extraordinar asasinat împotriva lăncierilor noștri.

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ **Violență** contra violență

▣ **Arme ... Cercul vicios**

Autor moral îl socotesc pe d-l Mihalache care , la Severin, a spus <omorâți-i și eu vă voi răsplăti ! >

-Mihalache : **" Eu am spus că armele dvs vi le vom întoarce împotriva dvs "**

-Virgil Potârcă : D-lor deputați, atunci când am fost eu la Mehedinți , eram prevenit de ce se întâmplă acolo, știam cu cine avem de luptat și de aceea am adus "intelectuali" de aceeași speță [LD !!!]

ca și cei național-creștini. Eu am așteptat de la dl Goga , ca , după cele petrecute la Suceava, cel puțin la Mehedinți să nu facă astfel de manifestații , fiind că nu ete admisibil ca un profesor universitar și cu mine , doi foști sftetnici ai Tronului, să fim opriți în drumul mare , de niște bande de bătăuși cuziști , fără ca acest lucru să rămână fără sancțiuni. "

-Gh.Cuza : Dl Mihalache vorbește de arme. Dar d-lor, la Severin noi n-am mai avut arme. Dovada : la 20 ian, dl Rădulescu-Mehedinți a făcut o cerere către prim-procuror , în care spunea că are informații precise că la hotelul "Europa" din Severin, unde locuiau lăncierii, se află depozitate arme .Pe baza ordinului judeului-instructor și a prim-procurorului, șeful poliției,Mihalcea,întovărășit de 2 comisari, au făcut o descindere.

-I.Hudiță : **Poliția v-a prevenit între timp, și de aceea nu s-au găsit arme.**

Acesta este adevărul.

-Gh.Cuza : **Procesul -verbal al descinderii conchide : < s-a efectuat o amănunțită percheziție corporală și a bagajelor tuturor membrilor Partidului Național-Creștin , precum și a tuturor camerelor acestui hotel, negăsindu-se nici un fel de armă , muniție sau explozibile" >**

Alături de acest document oficial, constatând nevinovăția noastră, îmi fac o plăcere să ofer d-lui Mihalache fotografia care arată **recolta de bâte, ghioage , cuțite și alte arguente contondente național-tărănise,** recoltate într-o singură zi, de către autoritățile din jud.Mehedinți.

-V.Serdici : **Și eu ofer , în schimb, fotografia unui camion distrus de dvs.**

-Gh.Cuza : Iată și un proces-verbal încheiat după o percheziție în tabăra PNT , în ziua de 26 ianuarie : **< Noi, Emil Petrescu, judecător de instrucție al cabinetului lide pe lângă Tribunalul Mehedinți, la cererea verbală a d-lui Titus Constantinescu , primprocuror al acestui Tribunal, și însoțit de d-sa, ne-am transportat astăzi la bariera Craiovei din Turnu Severin , pentru a proceda la percheziționarea mai multor partizani ai PNT , care urmau să părăsească orașul în 6 camioane automobile, , deoarece fiind înarmați cu arme de foc sau arme albe, s-au dedat la incidente cu adversarii lor național-creștini , cu care ocazie a fost împușcat agentul de poliție Meșteru [.....] Rezultatul percheziției , car s-a făcut fără nici o opunere, a fost : s-au găsit un număr de 5 revolve , diferite sisteme și calibre, toate încărcate sau parțial încărcate, un număr de 22 cuțite, 1 topor, 1 suliță, securi și câțiva pari , mai multe pietre și 2 boxuri .[-----] >** Elocvența acestui document nu scapă nimănui, ci oglindește toată urgia și sistemul teroarei ce ați deslănțuit în județul Mehedinți , cu scopul de a îngrozi pe adversari și de a teroriza masa electorală , pentru ca să renunțe de a vota sau să voteze în silă cu dvs , de frica bătăușilor.

Iată două atitudini, două feluri de a înțelege lucrurile , care deschid prăpastie fără fund, între moravurile dvs și moravurile noastre .[-----] Evident că nu am putut stăpâni totdeauna , față de urgia deslănțuită de dvs, resentimentele atât de justificabilele lăncierilor , dar, în general, am avut o comportare demnă, la înălțimea doctrinei și a concepției programului nostru , care e naționalist nu numai cu numele și profund creștin , în esența lui ideală. [-----] De pe urma contactului nostru cu masele , aceste mase s-au trezit întru Cristos, Rege și Neam .(aplauze la PNC)

Au ieșit din tainițele obscurantiste ale urei și ale patimei, semănate de bătăușii dvs, pentru

a ridica fruntea nădejzii spre seninuri și veți vedea cât de curând cum **acești țărani olteni vor pași curând cu noi**, părăsindu-vă, cu toată înșelăciunea politicianistă care v-a adus în cumpăna de astăzi ."

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Declarațiile belicoase ale PNT

▣ Lideri și presă

" Între timp ce făceați dvs ? De la conducere, de sus, asmuțeați bandele , prin presa dvs oficială și declarațiile demnitarilor dvs. Iată un articol din "**Dreptatea**", semnat de d-l Demostene Botez , redactorul șef al gazetei, și care , printr-o curioasă întâmplare , este retribuit cu 100.000 lei lunar. Ce spune d-sa în acest articol :

< **Am învățat din istoria apropiată că democrația trebuie să se apere cu armele cu care este atăcată. Le avem și vom răspunde,că vom ridica, pentru apărarea dreptului consfințit de lege , armate țărănești . >** și încheie : < **...când intră o fiară sălbatică într-un sat, țăranii sar cu parii și cu furcile și n-a fost fiară care să nu fie răpusă , iar scamatorului îi vâra pe gât sabia adevărată, nu de carton. Aviz fiarelor și scamatorilor . >**

-Mihalache : Să citiți și manifestul prof.univ.Silviu Dragomir !

-Gh.Cuza : Iată ce declară d-l Ghelmegeanu , într-o întrunire la Ismail, declarații reproduse din "**Gazeta Basarabiei**" (7 febr.) :

< **Batalioanelor de asalt , organizate de profitorii fascismului de dreapta, le vor răspunde gărzile democratice ale frontului țărănimii din țara întreagă. >**

Iar d-l Armand Călinescu, cu privire la lupta electorală din Mehedinți , pronunță în coloanele "**Adevărului**" (1 febr.) următoarele **grave insulte și neadevăruri** :

< **Sunt în județ cca 400 de haimanale , mulți ucraineni din Bucovina, rusnaci din nordul Basarabiei și macedoneni din Carilater, cei mai mulți nu știu carte și nu vorbesc bine românește . [---] Bande de asemenea indivizi capabili de crime , de tâlhării sau de simple furturi , se plimbă nesupărate în județ. De asemenea , toată drojdia orașului Severin a fost înrolată în aceste bande care umblă încolonate prin oraș . >**

Mai departe, dl Armand Călinescu se substituie guvernului și arată că își va lua măsurile pe contul partidului său : < **Până ce ministrul nu va ordona evacuarea acestor haimanale, din județ, nu se va putea vorbi de aplicarea sinceră a legii**

.Și dacă dl Inculeț nu o va face la timp, este neândoiș că va trebui să o facem noi. >

Sfârșesc seria citatelor cu **părerea șefului partidului , d-l I.Mihalache** .Este o declarație pe care o face după alegeri , în oficiosul "**Dreptatea**", declarație în care **recunoaște că victoria de la Mehedinți se datorește** < **Gărzilor țărănești improvizate de noi în județele vecine >**

[-----] **Văzurăm și acest eveniment : sus guverne care anarhizează țara, jos , țărănime care impune respectul legilor prin disciplina ei proprie. >**

(**aplauze la PNT**)

Da, mai ales ! **Disciplina și respectul legilor** .Le-ați putut cunoaște din cele expuse până aici, și pentru ca d-l Mihalache să fie în conformitate cu **originea acestor banditisme , declanșate din ordinul d-sale, pîntr-o scrisoare recentă** vine și **mulțumește gărzilor țărănești**.

Deși tare în epistole, d-l Mihalache , de astă dată, ne aduce în **mulțumirea către gărzi și note de adevărat umor,când începe a înșira pomelnicul din țară și contribuția lotului de haimanale ale fiecărei organizații**.

Din această **bravadă de prost gust**, rezultă că dvs v-ați concentrat toate forțele de care dispuneți, **cu ghiogașii și pușcărișii în frunte**, pe care l-ați svârlit în bătaie la alegerea de la Mehedinți. Când vine d-l Mihalache și spune : < **Au fost deajuns câteva telegrame în județele mai apropiate , pentru ca gărzile să se mobilizeze** > și când după aceea **enumeră aproape toate județele**, înseamnă că dvs ați mobilizat întregul partid , **pentru a ne răpune , a ne nimici**.

Și toate acestea pentru ce ? Și care e rezultatul ?

Un avantaj electoral care nici nu poate fi numit succes, fiindcă ,
în afară de minim 2.000 voturi ce ne despart,
sunt multe elemente care fac ca mandatul ce l-ați cules
să constituie un oprobriu, nu un succes. "

-dr.Lupu : Am câștigat mandatul , nu l-am cules !

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Corupția electorală a PNȚ

-Tilică Ioanid : Un domn deputat țărănist, d-l Mihăescu, a declarat în tren , de față fiind
și dl Hasnaș, că cu 40.000 de lei a cumpărat un primar liberal.

-G.Cuza : Am vorbit până aici de teroare. Dar alături de ea a străjuit și corupția.

Toate ghetourile din Moldova și din părțile transilvane , au intrat în joc pentru
alimentarea campaniei dvs. S-au cumpărat conștiințe individuale ,
s-au cumpărat de la notari pachetele de cărți de alegători

.Anume nu s-au împărțit cărțile de alegător , pentru ca să fie vândute pe bani grei
agenților dvs. Vă dau cazuri concrete.

-I.Mihalache : Cerem d-lor miniștri ai Justiției și ai Internelor , să orânduiască o anchetă
asupra celor denunțate de d-l deputat Cuza.

-G.Cuza : notarii Iancu Ionescu de la Valea Boierească, Raba de la Balotești,
Sfetcu de la Molovăț, nu au împărțit cărțile de alegător, le-au vândut agenților
național-țărăniști, care au votat cu ele.

-Dr. Lupu : Dta ai obiceiul să visezi. Visezi și acum când spui că am cumpărat eu
mandatul de la Mehedinți. (se naște vacarm, zgomot, altercații Lupu -Ioanid)

Gh.Cuza / 27 febr.'36

▣ Recapitulare.Concluzii .Pronostic.

▣ Înfrângerea partidelor " democratice " .

[LD : indiferent dacă a plăcut sau nu, indiferent de partea cui era adevărul, indiferent de justetea
concepției sau programelor de partid, Gh Cuza a stabilit , totuși, un diagnostic destul de
exact , și un pronostic care se va adevăra peste doar 2 ani , în nov. 1937]

" D-lor , recapitulăm : minciună, calomnie, teroare cu sânge de frate vărsat zadarnic,
bani jidovești cheltuiți cu prisosință pentru vânzare și corupție, iată secretul,
diferența celor 2.000 de voturi , față de cele 18.000 voturi cinstite ale creștinilor de acolo.

" Și atunci, vă întreb : ce vă mai rămâne din victorie ? Și ce mai rămâne din această luptă ,
unde ați dat poalele întregii democrații peste cap ?

" Succesul este , fără îndoială, al nostru. El este marcat prin vertiginoasă urcare
de la 4.000 , la 18.000 de voturi . În deplină conștiință vă invităm și azi la o nouă luptă în
județ. Căci adevărul își pregătește izbânda la Mehedinți, ca pretutindeni. (aplauze la PNC)

" După această alegere, cu un rezultat atât de neașteptat ,
noi am văzut femei și copii plângând, am văzut o stare de deprimare generală ,
întinsă peste tot județul , ca după un mare cataclism , căci vă mărturisesc
a fost o dureroasă , o terbilă surprindere pentru toți , falsificatul glas al urnei.

[-----]

" Adevărul este că noi ne adresăm astăzi maselor populare ,
peste barierele meschine de partid, cu glas profetic de redeșteptare ,
și nu cu mărunte chițibușuri politicianiste.

În țara mumă , astăzi, nici liberali, nici țărăniști, Țara poposește azi la răspântia
hotărâtoare ce-i izvorăște izvoarele regisirii ei (aplauze la PNC)

" Se trezesc din afundurile ancestrale , virtuțile și voiniciile fiilor neamului ,
care rup lanțurile împilării și alungă năluca opresantă a partidelor democratice. "

-I.Mihalache : Țara poate fi liniștită ; amatorii de dictatură
se plâng de 7 ore că au fost bătuți. (vii aplauze la PNȚ)

-Gh.Cuza : De la această tribună am venit să subliniem un lucru.

Nu noi am provocat violența și sângele vărsat al fraților noștri , ci dvs.
Ei bine, la violența dvs antiromânească și anticreștină,
noi vom răspunde cu paloșul de foc al răzbunării arhanghelilor, cât de curând.
Așa să ne ajute Dumnezeu datinilor noastre milenare "(aplauze prelungite la PNC)

----- Gh.Cuza / 26 febr.'36 -----

d.) Mihalache : dreptul la replică amânat.

- **Justin Stănescu** : dr **Lupu** are cuvântul pentru a-și dezvolta interpelarea sa anunțată, cu același obiect , și conexată la interpelarea d-lui deputat Goga.

-I.Mihalache : **Vă rugăm să admiteți ca dr. Lupu să vorbească mâine, în continuare . Vedeti și dvs că, după 7 ceasuri...** (proteste, zgomot, vociferări)

-**Valeriu Pop** (ministr.Jușiției) : D-lor deputați, noi suntem gata să ascultăm astăzi , până la orice oră, oricât de târziu, dezvoltarea interpelărilor și să răspundem la ele, **ca să se termine această chestiune** , iar mâine să putem proceda mai departe la lucrările noastre care ne așteaptă. **Dar , dacă d-nii deputați** înscriși la cuvânt **nu ar fi dornici să-și dezvolte azi interpelările**, d-l ministru de Interne, căruia îi sunt adresate , **roagă Camera** să fixeze **continuarea acestei dezbateri pentru joia viitoare** , [peste o săptămână] când d-sa dorește să dea răspunsul, personal.

-I.Mihalache : **Face apel la deputați, la Birou, la guvern, ca ședința să continue a doua zi.**

-**O.Goga** : Dacă noi ne găsim la această oră târzie, răspunderea o au d-nii din PNT .

Am stat 5 ceasuri ținut la această tribună din cauza intoleranței lor

iar acum o fac pe mironosițele și cer egalitate de tratament.

Să poftescă **acum, și aici**, și să spună ce au de spus.

-Mihalache : **Aceasta este ultima gentileță a d-sale !**

-dr.Lupu : **De Goga, Camera depinde de d-ta ? Îți recomand urbanitate și moderație. De unde această imprudență a d-taale ?**

-**Justin Stănescu** : Cf.Regulamentului , art 128, Adunarea fixează o zi pe săptămână pentru interpelări. Ori continuăm azi, ori joia viitoare

[**Camera votează pentru joia viitoare ; ședința se ridică.**]

O.Goga , Gh Cuza , interpelări /27 febr.'36

Guvern Tătărescu .Legislatura PNL. Sesiunea a IV-a ordinară , 15 nov.'36 - apr.'37

6) **M.Manoilescu** (Liga Național-Corporatistă), discurs la Mesaj, Senat, 27 nov.'36
(DAD, MO 6, șed. de vineri, 27 nov.'36, pag. 87- 94)

prof.**M. Manoilescu** - prof.**N.Iorga** / 27 nov.'36

▣ **Generația " facerii "** = elevii lui Iorga

▣ **Generația "prefacerii"** = generație de elită

[-----]

" Noi, elevii de re vremuri ai d-lui prof.Iorga, ne putem numi generația facerii ,

Inspirându-ne în acest nume din titlul frumos pe care regetatul Eugen Goga

l-a dat unui roman al său " **Cartea Facerii** "

Generația neliniștită .

"Dar după noi ? După noi vine o altă generație , aceea a elevilor noștri ,

d-le profesor Iorga. **Ea vrea să fie generația prefacerii .**

Ea vrea să scrie o nouă carte , aceea a prefacerii .

Ori, **această generație se deosebește și de noi și - vai ! - și de dvs , dle prof.Iorga .**

Ea se înstrăinează și se depărtează de înaintași și își afirmă drepturile sale .

Tinerii de astăzi au visurile lor , au idealurile lor , au concepțiile lor despre viață ,
au nebuniile lor , și-și reclamă chiar și dreptul la **inconsecvențele lor.**

-D-I prof. Nicolae Iorga : " Atunci este **generația desfacerii "**

-Dl.prof.Manoilescu : **Eu nu cred acest lucru, dle profesor , și de aceea îmi îngădui să mă opresc puțin asupra acestui punct , care are foarte mare legătură cu Mesajul Deosebirea cea mare între generația noastră , a celor care am făcut războiul, și această generație tânără, este întâiu, în atitudinea față de soartă.**

" Noi, pe care anii 1914-1916 ne-au găsit adolescenți sau oameni întregi, am fost puși de soartă în fața unei probleme , am căutat să răspundem misiunii pe care ne-o dădea epoca noastră , dar n-am făcut decât să urmăm o inițiativă care aparținea destinului însăși.

pe când **generația de astăzi, într-o țară întregită, liniștită, și sub anumite aparențe strict juridice normală, e altfel.** Ea se zbușcă, ea își pune probleme, ea apucă **cu mâinile porțile cerului** și le zguduie .Ea este frământată de o nobilă nemulțumire și **ia singură inițiativa de a schimba destinele acestei țări.**

Oricât am vrea să fim de neîngăduitori , **trebuie să recunoaștem frumusețea etică a unei asemenea atitudini** , trebuie să recunoaștem că **această nobilă neliniște caracterizează o generație de elită."**

[-----]

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ **Prăpastia dintre generații**

▣ **Rolul clasei conducătoare**

[LD : Manoilescu foarte preocupat de **tânără generație ! Oare această tânără generație era omogenă ? Oare la care fragment al ei se referea ?**

Impresia mea este că el se referea la **tineretul " neliniștit "** , și cum nu cred că se gândea la cel de "stânga" , nici la cel ce evolua în simpatiile partidelor democratice, aceasta mă face să cred că **se gândea la tineretul extremist de dreapta .]**

" Căci **problema cea mare a României de astăzi, este de a înlătura cu orice preț o prăpastie** care tinde să se sape între **generația conducătoare și între generația în ascensiune.**

" Dacă pe tinerii de astăzi nu-i înțelegem , dacă ei nu ne înțeleg pe noi, atunci sfâșiem și distrugem România. [-----]

" D-lor senatori, nu există **decât o singură mare problemă și o singură mare primejdie** în această țară , anume ca , **prin politica sa înăuntru [?!?] , sau prin politica sa în afară [?!?] , Statul să producă o ruptură între el însuși și generațiile noi.** [-----]

Țara nu este animată , țara nu se găsește în avânt,

în ce privește desfășurarea forțelor sale de realizare ;

țara nu se găsește nici **în starea aceea** , pe care un dictator al lumii a denumit-o așa de frumos , **de tensiune ideală, într-o stare de încordare a puterilor sale sufletești**

și de încredere în forțele proprii. Țara trăește în mediocritate

Și de aceasta suferă, în primul rând, generația tânără .

Tineretul vrea mai mult pentru țara lui ;

și acei dintre noi care cunosc mai de aproape tineretul , știu că

el poate găsi mai mult , decât să se încadreze în ritmul actual al dezvoltării României ."

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ **"Dreapta naționalistă " = comoara de idealism a 3 generații**

▣ **Mișcările naționaliste = mișcări de tineret**

[LD : o mai directă și o mai clară opțiune la "dreapta naționalistă" nu a mai exprimat nimeni. Este noul crez îmbrățișat de Manoilescu. Și așa cum o face în cazul lui **Vaida, Cuza, Goga, Codreanu**, același merit de "**tinerete spirituală**" și-o adjudecă, implicit.]

" Căci, d-lor senatori, **ce sunt mișcările noastre naționaliste**, toate ?

Sunt mișcări de tineret.

Nu importă că la conducerea unora dintre ele **sunt oameni așa de venerabili** ca d-nii **Cuza** sau **Vaida**. Acestea ar putea fi o dovadă mai mult că ele sunt mișcări ale tineretului. Fiindcă, vedeți dvs - și această teorie ar trebui să fie agreabilă într-un Senat - **tineretea nu este o fază oarecare din dezvoltarea biologică a individualității omenesci :**

tineretea este o atitudine sufletească.

Există oameni al căror **suflet** plin de generozitate și de avânt, **rămâne totdeauna tânăr**. **Generozitatea și avântul sunt tineresti**, după cum **egoismul și prudența sunt bătrânești**. Și atunci, **ceea ce se numește astăzi cu un cuvânt foarte impropriu "dreapta naționalistă", această dreaptă cuprinde comoara de idealism a trei generații.**

De aceea crede tineretul într-ansa " [-----]

▣ **Al.Vaida Voevod** ▣ **ACCuza** ▣ **O.Goga** ▣ **CZCodreanu**

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ **A.C.Cuza**

" Cât privește pe **profesorul Cuza** - și-mi pare rău că nu este acum, aici, între noi - **profesorul Cuza a văzut sub ochii săi, rând pe rând, pe toți foștii săi elevi evoluând :**

evoluând de la idealism, spre situații. Numai el a rămas neschimbat. **S-au născut și au murit partide, s-au dărâmat imperii, s-a prefăcut și s-a sporit țara ; profesorul Cuza a rămas marea constantă a politicii românești, marea constantă a vieții naționale românești "**

M. Manoilescu / 27 nov.'36

▣ **Octavian Goga**

" Cât despre **Octavian Goga**, despre care nu voi vorbi decât sub **aspectul lui de om de stat, cel dintâi merit neprețuit al său este de a fi pregătit Unirea României ;**

cel de-al doilea, de a fi activat aici [Vechiul Regat],

când alții, tot din Ardeal, aveau o politică contrară,

și în sfârșit, după înfăptuirea României, un merit și mai mare,

acela de a fi rezistat demagogiei voturilor [aluzie la PP-Averescu, din care și MManoilescu a făcut, cândva, parte], de a nu fi plecat urechea tendințelor de regionalism

din Ardeal, [aluzie, mai ales, la Maniu] care i-ar fi dat oricând o situație electorală strălucită,

și de a fi rezistat pe poziția aceasta : Ardelenii trebuie să se topească sufletește,

până la unul, în marea masă a Românilor.

În sfârșit, **actul din urmă, îmbrățișarea aceasta a noii misiuni, o misiune pe care o visează toată țara cea nouă : românizarea României. "**

Cine se mai poate mira de mobilizarea tineretului în jurul său ? [-----]

M. Manoilescu / 27 nov.'36

7.) **Octavian Goga (PNC) , discurs la Mesaj, Cameră, 27 nov.'36**

(DAD, MO 5 , șed. de vineri, 27 nov.'36 , pag. 75 - 86)

[LD : ședința este condusă de NNSăveanu ; în grupul PNC, asistă **senatorul și președ.suprem al PNC, ACCuza ;parlamentarii PNTJ au părăsit incinta ;]**

[LD : **Goga este intempestiv** :consideră nu numai **guvernarea PNL terminată, dar și sistemul de guvernare** de până atunci, pe care îl taxează de " trecut recent " și, ca partid nou, îi întoarce spatele .

Goga este optimist : nu crede că țara s-ar afla într-o situație gravă sau amenințată, încât să fie nevoie de "strângere la olaltă "

Goga este ofensiv și în contratimp cu spiritul Mesajului : nu crede în guverne " de concentrare " , considerându-le imposibil de realizat .

Goga este sarcastic și respinge posibile colaborări : din scrupule politice și moarale.

Goga este crud cu adversarii : cu Titulescu, cu Maniu , cu...

Goga nu cere explicit succesiunea, dar din felul cum vorbește , o consideră legitimă.

Deși spune că se va ocupa exclusiv de politica externă,

întreg discursul este presărat cu atacuri , cu paranteze, în care nu cruță pe nimeni...]

Document integral, fișier PNC V

O.Goga / 27 nov.'36

«Dezbaterile la mesaj(a IV-a sesiune)

...sfârșit de guvernare

" D-le președinte , d-lor deputați , **era un obicei** , un uz consacrat în anele parlametarismului nostru ,ca la **discuțiunea la Mesaj** să se ia într-o cercetare de ansamblu problemele politice , în special politica internă.Partidele veneau fiecare și își fixau punctul de vedere față de guvern , arătând ,în același timp , justificarea lor politică față de ziua de mâine .

" De astă dată,**eu mă voi abate de la acest uz consacrat** ,fiindcă ne găsim la un sfârșit de guvernare - este a patra sesiune parlamentară - și deci,în mod constituțional , se sfârșește această perioadă de guvernare.

Acum , **în mod postum**, să mă ocup de o guvernare care se sfârșește ,ar fi să fac pe **croniciarul zilelor trecute. Las această sarcină pe seama posterității.**

#Apelul la "stângere la olaltă"

"**Totuși**, trebuie să relev un singur cuvânt din *Mesaj*, care este de actualitate :**apelul** care se îndreaptă **către toată lumea politică** , cu privire la **strângerea la olaltă a forțelor , la unirea, la înmănuncherea tuturor în fața zilei de mâine .**"**Se vorbește de o situație grea politică, în care s-ar găsi țara și se cere ca toți să se strângă la olaltă.**

«PNC:nu există situație tragică,nu există pericol de război !

"Dlor ,**eu nu văd** la orizont proiectându-se **umbre așa de întunecate ;nu cred că situația țării** , din punct de vedere **extern, ar fi așa de grea,că am sta în pragul unui eveniment** cu totul tragic și amenințător, că ar fi vorba de **un război.**

"De sigur că **dacă războiul ar ajunge la ușa noastră,aceasta trebuie să o știe toți,și în țară și dincolo de hotarele noastre** ,poporul românesc va avea acea tărie morală

și o conștiință politică,destul de accentuată ,ca să se strângă la olaltă,apărându-și țara în fața străinilor. (aplauze la PNC și la unii majoritari)

...Guvernul "național" =formulă de guvernare nerealizabilă ,o imposibilitate tehnică

"Cum spuneam ,**eu nu văd ,însă, proiectându-se o asemenea umbră tragică asupra țării** noastre și atunci nu poate să fie vorba decât de **o formulă politică de guvernare ,**

de care s-a vorbit de atâtea ori.Un așa- zis guvern național , în care **să se adune toate elementele politice ,cred că nu este realizabil.** De multe ori **s-a încercat acest guvern național** ,dar el este , ași putea să spun, **o imposibilitate de tehnică politică."**

«PNC:a întors spatele trecutului,prepară viitorul

"Întrucât ne privește pe noi,**Partidul Național Creștin ,o formație nouă, care se prepară pentru ziua de mâine,noi am întors spatele recentului trecut politic al țării .**

Recunoaștem :sunt zile grele în politica internă .

Ei bine,**Partidul Național Creștin nu crede că ar putea să întindă mâna celor care sunt răspunzători ,în mod normal, pentru guvernarea de până astăzi, de situația grea în care se găsește țara.Ar fi o lipsă de justificare și morală și politică ."**

" **Eu însă, în cuvântarea mea de astăzi,vreau să mă ocup mai mult , aproape exclusiv, de**

problema politicii externe "

O.Goga / 27 nov.'36

▣Tradiție și protocol în problemele diplomatice

"Despre politica externă **s-a vorbit foarte puțin la această tribună** ,poate ca o urmare din trecut ,când **politica externă se făcea , înaintea războiului, în cabinetul MSRegelui.**

Dintr-un spirit de inerție,chiar după ce s-a făcut o mare transformare în materie,politica externă fiind **o problemă care preocupă masele,noi, aici, la această tribună , n-am mai vorbit .**

"Nu-mi aduc aminte ca **partidele** să fi făcut un **obiect de discuție** din politica noastră externă. Știți care era obiceiul.**Șeful de guvern sau ministrul de externe stetea de vorbă cu șefii partidelor politice** și **îi punea în cunoștință** de chestiunile curente în materie de politică externă. **Pe urmă,ne adunam cu toții aici, în bibliotecă, se făceau declarațiuni solemne prea ceremonioase și se trecea la ordinea de zi."**

O.Goga / 27 nov.'36

...Nicolae Titulescu - cancelar perpetuu ?!

"**Acest lucru** s-a întâmplat și mai de mult , însă cu deosebire că **ajunsesse un fel de protocol al Parlamentului** , în timpul din urmă, **de vreo 10 ani încoace**,de când **toată îngrijirea noastră pentru politica externă a țării devenise un patrimoniu quasi-personal al d-lui Nicolae Titulescu** ."De atunci, **s-au petrecut lucruri ciudate** .

D-l Nicolae Titulescu **devine un fel de perpetuu cancelar** al politicii noastre externe.

D-sa considera ca **aproape o incursiune de teritoriu** ,**dacă cineva risca o opinie sau venea să discute** o chestiune de politică externă.

" Foarte amabil, d-sa stetea cu noi de vorbă , însă de când a instituit **cenzura** ,**a înlăturat orice încercare din partea oricui de a risca o idee, o părere ,în materie de politică externă.**

"Spun de la început d-lor,că **va trebui în mod natural** , ocupându-mă de politica externă, **să vorbesc despre faptele d-lui Nicolae Titulescu**.Nu voi atrage în raza cercetării mele personalitatea multiplă , interesantă, plină de întrebări și de pitoresc, a amicului meu d-l Nicolae Titulescu , fiindcă nu se găsește de față."

O.Goga / 27 nov.'36

▣Nu cenzură,ci confiscare !

"Spuneam că **cenzura nu îngăduia nici un fel de apropiere de această materie**.Dvs dle **Bentoiu, ați vorbit ieri despre cenzură**. V-am ascultat și trebuie să vă spun de la început că **eu sunt contra cenzurii** .

-**Bentoiu** (subsecretar la Interne) : **Noi am venit la cenzură când a plecat d-l Titulescu** de la Ministerul de Externe.

-**Goga** :De aceea nici nu vă privesc obiecțiile mele , în mare parte.**Eu am fost pentru confiscarea tuturor tipăriturilor de presă ,care sunt împotriva intereselor de Stat .**

Ar fi mult mai bine **să stabiliți o atmosferă de autoritate** și , în cadrul acelei atmosfere de autoritate,**să veniți și să confiscați tot ceea ce este produs tipografic**considerat ca împotriva **împotriva intereselor superioare a țării."**

O.Goga / 27 nov.'36

#Iuliu Maniu :lèse Majestate

[LD: cred că este vorba despre acea cuvântare de la Oradea despre care toată lumea amintea , fără a-i destăinui conținutul]

"**Dvs ați vorbit ieri, aici,foarte legitim ,despre apărarea Coroanei** .

Ei bine, aveți cenzură,**și totuși nu ați putut opri discursul de la o gară din Ardeal , a d-lui Iuliu Maniu, foarte iredespectuos la adresa Coroanei."**(aplauze la PNC)

#Iuliu Mniu:sfidarea parlamentului

"Regret foarte mult că **aceste cuvinte** ale mele ,dacă ar aștepta un răspuns,aș putea zice că **răsună în gol,fiindcă adversarii mei,nobilii mei adversari din Partidul Național-Țărănesc ,au**

ținut ca ,la această ocazie, să strălucească prin absență.Îi privește.

Să judece țara această absență și justificarea ei.

-Nichifor Robu :Este un act de prudență, d-le președinte!

-Goga :Întru cât mă privește pe mine , eu văd,eu judec lucrurile în mod normal .

Îmi zic așa :Parlamnetul este un câmp de luptă , un câmp de încrucișare a energiilor și a ideilor potrivnice , care vin aici în fața țării ca să găsească soluțiunea de a duce cu un pas mai departe treburile publice .

Cine întoarce spatele câmpului de luptă, fie la Madrid, fie la București, este un om care are o idee cu totul particulară despre bărbăție."(aplauze , ilaritate la PNC)

O.Goga - A.Bentoiu / 27 nov.'36

#Cenzurarea imperfectă a presei.

"Vorbind de cenzură, nu pomenesc de regimul special pe care dvs, dle subsecretar de Stat, l-ați creat de la venirea dvs,fiindcă v-am văzut cu preocupări de conștiință în fața problemei , prezentându-vă aici cu un fel de sumar al tuturor chestiunilor care credeți dvs că nu este bine să fie atinse. Însă tot dvs ați spus : executarea ordinelor suferă foarte mult. Eu v-aș putea spune că, cu toată cenzura, aici la București, în gazete, apar lucruri pe care aș dori să nu le văd apărând, pentru ca să cruț opinia publică de o coborâre a bunului simț. "Cât privește însă multe gazete , în special gazetele străine,neromânești,vă atrag atențiunea că toată țara este împânzită de gazete străine , în special ungurești,care nesocotesc cenzura;și se vede că această cenzură se exercită de oameni agramați ,inconștienți, pentru că tonul pe care îl văd eu scoțând capul din aceste gazete ,este împotriva intereselor țării. Aici ,însă, la București, cenzura avea o rigoare specială în ceea ce privea politica externă Nu se putea atinge nimeni ,de nici un fel de problemă din afară.

....gazetele ungurești

-Bentoiu : În privința gazetelor de care plângeați adineauri, vă pot informa că sancțiunile cele mai severe pe le-am aplicat , de când sunt la cenzură, au fost împotriva acelor gazete : două suspendări s-au produs în câteva zile.

-Goga : Închideți gazetele acelea , faceți un bine !

-Șeicaru ("Curentul") : Dle Bentoiu, d-ta ești numai de 4-5 luni, la Ministerul de Interne. Gazetele acelea au o activitate mult mai veche.

-Bentoiu : Când s-au făcut vinovate acele gazete, au fost suspendate.

Aceasta este sancțiunea cea mai gravă ce li se poate aplica.

-Goga : Este ceva morbid în situația acestor gazete , fiindcă ele sunt într-un număr de patru ori mai mare decât erau sub regimul unguresc.

Sunt orașe care au câte 5 cotidiene în limba maghiară.

-Șeicaru : Dle Goga, nu socotiți dvs morbidețea acestor gazete ungurești ,drept cea mai bună luare de temperatură a slăbiciunii și a anemiei autorității de Stat național românesc ? (aplauze) În măsura în care Statul s-a dovedit slab, aceste gazete s-au înmulțit.

-Goga :Între primele măsuri ce se vor lua, în cel dintâi sfert de ceasal unei guvernări care are să vie, va fi măturarea a o mulțime de asemenea organe ,care n-au nimic de a face cu interesle Statului. (aplauze la PNC)

Însă ce se petrece aici, la cenzură ?Nu se putea scrie , de exemplu, nici un fel de apreciere , nici la adresa stărilor din Rusia, și , în special, nu putea fi vorba să examineze cineva , într-un sens politic,marile schimbări care s-au petrecut în timpul din urmă în Franța. Era dramatic : n-are voie nimeni să vorbească în sens politic despre evenimentele de la Paris sau de la Moscova .Tabu d-l Blum. Tabu d-l Litvinov.

Se suprimau orice adjective la adresa lor. Mai mult, nu se îngăduia să apară nici măcar vocile din presa țării lor. Era imposibil. Când venea aici un articol mai puternic , care vorbea despre ultimele evoluții din Franța, era pur și simplu confiscat și dvs nu aveți voie să citiți ce spunea d-l André Tardieu la Paris - când d-l André Tardieu reprezintă , și el, dacă nu un curent puternic din opinia publică, în orice caz , o serioasă îndrumare intelectuală și o experiență politică consacrată.

-Pamfil Șeicaru :Este autorul tratatului de la Versailles , alături de Clemanceau.

-Goga :Am aici o mulțime de pagini care au fost confiscate .Am strâns o colecție la redacția ziarului " Țara noastră" , cum cred că a făcut fiecare gazetă serioasă.

Rămâne un certificat foarte trist această colecție.

Pentru că , ce se degajează din această situație ?

Se degajează faptul că societatea românească **este lipsită de îndrumări în politica externă ;** că pe urma acestei **amputări de ordin general**, îndrumarea **politicii externe la noi suferă ;** că **nu știe nimeni ce se întâmplă ;**că încep să **se plimbe legendele** și se creiază **o stare sufletească de presiune și de protestare .**

Politica externă a fost suprimată și amputată încontinuu.

Grație acestei comprimări, nu se știe nimic ce s-a petrecut ."

O.Goga / 27 nov.'36

#Criza de încredere :de ce a plecat Titulescu ?

Nimeni nu știe de ce a plecat d-l Titulescu, bunăoară .Și atunci se creează **o atmosferă penibilă de întrebări** care măresc incertitudinea.

Aceasta este situația. Și ca urmare a acestei particulare situațiuni,**dvs trebuie să vedeți realitatea : a venit acum o sancțiune și țara a intrat într-o criză de sinceritate pe chestiuni de politică externă .**

Toată lumea vorbește astăzi de politica externă !

Eu cred că **este o justificare normală** ca **un om de răspundere** sau un om care privește aceste probleme și își pune întrebări, **să vie aici la Cameră** și să se facă oarecum interpretul acestor multe puncte de întrebare , căutând **să pună un fel de ordine , de justificare , de logică ,** în toate aceste chestiuni. **Eu nu vreau să cobor atmosfera .**

Nu vreau să vin aici și să fac mici întrebări și înțepături pe chestiunea plecării d-lui Titulescu.

Nu vreau să mă ocup mai de aproape de această chestiune când **știți cu toții foarte bine situația cu totul specială pe care o ocupad-l Titulescu ,**că el **trecea de la guvern la guvern ,** ca **un fel de zestre personală.**Erau **guverne care nu aveau nimic de a face unul cu altul,** care **nu erau câtuși de puțin solidare între ele,**dar d-l Titulescu apărea ca **solidar cu fiecare în parte, dar cu nici unul în realitate.**

Mai ciudat însă era faptul că **nu exista o solidaritate nici a miniștrilor** din același cabinet , **cu politica pe care o făcea d-l Titulescu ;** totul era canalizat în sens personal de d-sa .

Acum când a plecat , Europa întreagă este plină de aceste nedumeriri și țara noastră, bunii noștri burghezi, întreabă : **< de ce s-a dus ? > < Și dacă s-a dus, a plecat numai persoanad-lui Titulescu sau a plecat și politica d-lui Titulescu ? >**

Sunt unii oameni care nu și-au interzis să gândească și care zic : **< a căzut d-l Titulescu și deci vom avea o schimbare de directivă în materie de politică externă . >**

Atenție LD : Goga spune că și-a propus **să se apropie de aceste chestiuni,**

și deoarece **vrea să dea amploare subiectului ,** dar, în același timp,

și să se ferească de orice element de spontaneitate ,

el a scris pe hârtie examenul raporturilor noastre cu țările străine , cu factorii externi,

care au înrăurit , mai mult sau mai puțin, în cursul vremii , **de la război încoace,**

politica noastră externă. Aceasta mă face **să dau atenție discursului său .**

Titlurile și subtitlurile îmi aparțin.

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Mica Antantă .**

" Voi începe cu **Mica Antantă** care, imediat după război, a fost **formula politică de intimitate , de colaborare,** a celor **trei state** care, în raporturile internaționale , s-au manifestat solidar .

Să vedem care este obiectivul Micii Antante și cum s-a făcut ea.

" Încă de pe vremea **Congresului de Pace,** spiritul larg și comprehensiv al lui **Venezelos ,** a pus la ordinea zilei **chestiunea străngerii statelor noi** sau ieșite din război cu augmentări de teritorii , care , **printr-o înțelegere ,** să arunce în cumpănă cu mai multă greutate **rostul lor ,** atât la **conferința păcii,** cât și la **Societatea Națiunilor.** Era deci ideea ca , **de la Marea Baltică și până la Atena, statele clădite pe principiul național ,** grupate într-o alianță , **să înfățișeze un puternic instrument de politică externă.**

Proiectul nu s-a putut realiza , fiindcă au rămas mai multe puncte de fricțiune, care s-au pus deacurmezișul.

" **Statele successorale ale Austro-Ungariei**, însă, călăuzite de înlăturarea spectrului dublei monarhii, **au găsit o platformă de înțelegere** , și răposatul **Take Ionescu a putut constitui Mica Antantă** .

" **Obiectivul era îndreptat în contra revendicării de teritorii din partea Ungariei** , și **împotriva restaurării Habsburgilor**. Era această alianță pe cât de normală, pe atât de simplă, de legitimă, **încât chiar dacă** nu ar fi fost realizată în chip formal , **virtual ea exista chiar prin firea lucrurilor**.

Orice atac unguresc , îndreptat împotriva unuia din succesori, trebuia să fie considerat de ceilalți doi **ca un atac împotriva lor înșile**, deci, **ca gest reflex politic și militar** , intervenea **acțiunea lor solidară** , fiindcă urmările tot ei le-ar fi suportat.

Acesta este secretul de naștere al Micii Antante ; taina o cunoaște toată lumea , cred că **se știe și la Budapesta**.

Revizionismul maghiar ...

" Tocmai de aceea, **orice observator**, trebuie să fie **stăpânit de mirare**

în fața rodomontadelor revizioniste , care aproape **de două decenii strigă necontenit** .

Aceasta nu se poate explica decât prin **înclinarea poporului maghiar spre un romantism în afară de realitate** și, mai ales, prin **inabilitate în materie de politică externă** , determinată de faptul că veacuri de-a rândul **politica externă a Ungariei a fost îndrumată de către cabinetul din Viena** , **fără posibilitate de acțiune proprie**, deci **fără acel simțământ de răspundere și de autocritică** , care , prin **frânele rațiunii** izbutește să creeze **echilibrul de gândire al unui popor**.

"Întrucât ne privește, **am atras noi, românii, vecinilor noștri atenția** în toate ocaziunile și deci o atragem și azi, că **reintegrați în teritoriul lor etnic firesc** ,

Ungurii pot trăi în raporturi perfecte cu țările limitrofe. **Afișând, însă, pofta de teritorii** , trebuie să-și deaseama că **numai prin război se poate răsturna așezarea actuală**.

Or, într-un război, obiectivul spre care s-ar orienta concentric străduințele militare ale celor trei State, fiecare mai puternic , **la rândul său, decât actuala Ungarie, ar fi , în mod logic , Budapesta** . Iată rezonul de existență al Micii Antante. "

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Mica Antantă economică**

▣ **Dezavantajele României**

"Paralel cu această **intimitate de raporturi politice** dintre cele trei State, **s-a încercat și ideea Micii Antante economice**.

Cu sinceritatea cu care am vorbit despre cea dintâi, trebuie să spunem că **cea de a doua nu este atât de lămurită în obiectivele ei și că , în orice caz, nu are avantaje egale pentru toți componenții**.

" De la început stabilim că **între România și Iugoslavia** , cu **aceeași structură economică**, deci cu aceeași producție, **schimburile nu au putut să fie impresionante**.

Întrucât privește raporturile **cu Cehoslovacia, ca Stat industrial**, ea ar fi putut completa **necesitățile economice ale României** , în mod normal, pe temeiul reciprocității , noi **furnizându-i produsele noastre agrare. Acest lucru nu s-a întâmplat** .

Statistica pe care o am în față arată cum balanța comercială între noi și Cehoslovacia , e la 1920 și până astăzi, **a fost necontenit pasivă**. [-----]

veți vedea că **România se găsește în deficit de 16.500.000.000 lei** , cu care Cehoslovacia și-a consolidat finanțele proprii, **fără a ne oferi un contraserviciu de o importanță echivalentă**.

" **Aceasta este o realitate** , care în mod firesc ar putea să inspire întrebarea : **nuar fi fost , oare , mai avantajate relațiile de politică externă ale României** ,

dacă această sumă formidabilă de **16 miliarde de lei s-ar fi îndrumat spre alt Stat**,

oricare ar fi fost el, care , pe lângă compensații de ordin economic,

ne-ar fi oferit , în schimb și contravaloarea unui sprijin politic ? (aplauze la PNC)

▣ Mica Antantă

▣ Obiective diferențiate .

"Domnii mei, mai trebuie să relevăm și o altă chestie de mare importanță.

Fiecare dintre cele trei state componente ale Micii Antante , care păstrează același obiectiv față de Ungaria, în raporturile lor de politică externă , fiecare stat din aceste trei , are de rezolvat o problemă proprie de o mai covârșitoare însemnătate.

Iugoslavia, de pildă, era îngrijorată de pe urma tensiunii raporturilor cu Italia , în vreme ce noi , știți bine, avem cu acest din urmă Stat, un Tratat de amicitie ; Cehoslovacia a încheiat un Tratat de asistență mutuală cu Rusia , o idee care se repudiază de către Belgrad și cred și de către țara noastră , în orice caz, de opinia publică din România. (aplauze la PNC)

" Rezultatul deci este că în ce privește marile curente internaționale ,care zburcăm continentul, o platformă de solidaritate nu există între componentii Micii Antante. Acesta este adevărul, pe care trebuie să-l privim în față , fiindcă noi suntem niște analiști și de felul cum analizăm noi situațiile, depinde care vor fi soluțiile , la chestiunile ce privesc interesele superioare ale țării noastre .

" Greșala d-lui Titulescu este că a depășit în pretențiile lui , posibilitățile de acțiune ale Micii Antante.

Când, înainte cu doi ani , la Bled, a încercat să creeze un instrument al unei unități de acțiune în materie de raporturi internaționale , rezultatul se știe :

d-l Beneș a încheiat un Tratat de asistență mutuală cu Rusia , Belgradul a protestat și s-a apropiat de Berlin,

iar România a rămas într-o incertitudine care n-a avut darul nici de a menaja prestigiul nostru în străinătate, nici de a da înăuntrul țării un sentiment de siguranță .

" Rezumând deci în două cuvinte rostul Micii Antante , chiar după vizita de la Praga , noi putem spune că rămâne neștirbită solidaritatea noastră firească

față de obiectivul unguesc, dar în raporturile internaționale, noi suntem cu mâinile libere ,rămânând ca fiecare din cele trei state să se inspire în atitudinile pe care le vor lua în materie de politică internațională , conform intereselor lor specifice. (aplauze la PNC)

- I.Inculeț (Ministru de Stat, vicepreșed.al Consil de miniștri) :

Nu știu la ce concluzie vrea să ajungă d-l Goga, însă , după cum a început, aș putea conchide că d-sa vrea să atingă solidaritatea Micii Înțelegeri.

N-ai să reușești, d-le Goga, fiind că solidaritatea Micii Înțelegeri este foarte, foarte, puternică . Nu numai atât ...

-Tilică Ioanid (PNC) : De ce nu așteptați concluziile d-lui Goga , d-le ministru ?

-Inculeț : D-le Goga, vreau să vă arăt că în privința cifrelor , dacă nu le alegeți expres, trebuie să vă folosiți de cifre reale. Uitați-vă care este realitatea pe anul 1936.

În importul și exportul nostru cu Cehoslovacia, balanța este în favoarea noastră și se cifrează la 127.164.000 lei ; balanța cu Iugoslavia , de asemenea, este în favoarea noastră și se cifrează la 68.514.000 lei

Prin urmare, d-le Goga, dacă vrei să-ți illustrezi ideile , ilustrează-le cel puțin cu cifre adecuate situației"(aplauze la majorități)

Relațiile cu Polonia...

-Pamfil Șeicaru (" Curentul") D-le ministru , îmi dați voie să vă pun o întrebare . Veți recunoaște și dvs că este o absolută necesitate organică pentru România , alianța cu Polonia.

Or, se întâmplă ca Polonia să nu fie în așa mare tandrețe cu Cehoslovacia.

Vă rog să-mi răspundeți dvs : solidari cu Mica Înțelegere, evident, în raport cu Ungaria. Dar cum devine solidaritatea aceasta cu Mica Înțelegere , în raport Polonia, a cărei alianță de o necesitate tot așa de organică ?

(aplauze la PNC)

-Inculeț : Dlor deputați, eu aș vrea să fim bine înțeleși. **Toate chestiunile în legătură cu politica externă , vor fi lămurite de ministrul nostru de Externe, d-l Victor Antonescu.** (**exclamări la PNC**) când toți **domnii oratori vor avea ocaziunea să-și expună punctul lor de vedere** Eu am vrut numai să rectific anumite cifre , care , după mine, au fost depășite de dl Goga (**aplauze la majorități**)

-Goga : Dar , d-le ministru , **să nu-mi atribuieți postura unui om care vrea să dărâme o puternică alianță a României .** Nu . d-le ministru. **Eu sunt aici într-o postură de analist .**

-Inculeț : Dle Goga, dacă intervenția mea a provocat numai această afirmațiune a dvs, **eu încă sunt mulțumit!**

-Goga : Eu sunt aici într-o postură de analist , a unui om preocupat de această problemă elementară : **sunt destul de solide temeiurile politicii noastre externe ,** ca să **privim** ziua de mâine **cu liniștea și seninătatea** omului care spune : **< toate lucrurile mele sunt în perfectă rânduială ! > " ?**

Eu nu vreau să dărâm Mica Antantă , am spus-o de la început , am spus că ea rămâne **o platformă de solidaritate cu obiectivul față de Ungaria.**

Dar am afirmat că **cei trei componenți** , în alte chestiuni decât chestiunea ungurească, **sunt liberi pe mâinile lor.** Fiindcă, vedeți dvs, **fiecare din cei trei componenți ,** în afară de dușmanul Ungaria, **are și un alt dușman "clasa întâi" ,** cum s-ar zice; **are o problemă mult mai importantă decât chestiunea ungurească .**

Relațiile cu Polonia...

"Vedeți, **noi suntem cu Polonia** , cum a spus foarte bine d-l Șeicaru, într-o **desăvârșită intimitate politică , eclipsată un timp oarecare ,** dar **la care am revenit acum,** și de aceea a plecat ministrul nostru de externe la Varșovia. **Dar această intimitate politică nu există între Varșovia și Praga.** Lucru este evident și cititorii noștri de gazete , care au scăpat încă de cenzură, și mai știu câte ceva , își dau seama că este oarecare răceală între Polonia și Cehoslovacia. Dar aceasta nu îndreptățește pe nimeni să spună că voiajul nostru la Praga a eclipsat raporturile noastre cu Varșovia..

"Obiectivele sunt bine fixate și noi lucrăm cu valori pozitive , pe care trebuie să le introducem în opinia publică. [**LD face un lung recurs în relațiile economice româno-.cehoslovece , 1919-1936 pentru a-și întări teza, că suntem în deficit .Nu le rețin.**

Reafirmă concluzia lucelor 16 miliarde lei]

O.Goga / 27 nov.'36

▣ Relațiile Istorice cu Franța

" **Legătura noastră cu Franța** nu are un caracter de improvizație.

În tot timpul **veacului al XIX-lea,** românismul a primit **îndrumări culturale și politice de la Paris,** unde **atâtea generații s-au succedat,** aducând aici, la Dunăre, **influența civilizației franceze.**

" **Cele două Principate,** știm bine, în nașterea lor, au fost **proteguite de politica externă a lui Napoleon al III-lea .**

" **Gândirea românească modernă ,** pe toate terenurile, **a fost îndrumată de la Paris,** perpetuând la noi **formule ideologice create de zbuciumul intelectual al Franței.**

" **Franța a pătruns în intimitatea sufletului românesc** și când, mai târziu, **sub primul Rege, într-o situație specifică,** după prăbușirea imperiului francez, **și-a crezut mai bine apărate interesele ei printr-o alăturare de Tripla Alianță,** **cultura noastră** a păstrat și pe mai departe ,nealterată, **marca impulsurilor de pe malul Senei.**

" **Izbucnirea marelui război,** aruncând în balanță principiul naționalității, **ne-a dezlegat de orice angajament , și românismul integral ,** pe deasupra tuturor teoriilor politice din trecut, **urmând instinctul lui de conservare , s-a alăturat aliaților ,** simțind că în acest fel se poate smulge un act de dreptate pe seama noastră.

Marele război...

" **Lucrurile trebuie spuse limpede și realitatea trebuie fixată fără părtinire** și în această chestiune

Nu considerații de ordin continental au hotărât atitudinea noastră pentru intrarea în război. **Noi nu eram atât de puternici ca să ne permitem luxul de a ne arunca în luptă**

pentru a fixa , într-un fel sau altul, **echilibrul european** , era în joc visul atâtor generații : **Unirea era obiectivul nostru politic. Era misiunea noastră istorică în joc, unirea hotarelor etnice cu cele politice** , desființarea conglomeratului austro-ungar. **Noi n-am văzut soarta lumii prin prisma vitrourilor sfărâmate ale catedralei din Reims;** ne-am lăsat **povățuiți de sfântul nostru egoism național** , înțelegând că pentru unirea noastră , **drumul la Alba -Iulia duce prin Paris. (aplauze la PNC)** **Aceasta este realitatea istorică. Am făcut războiul alături de Franța ;** l-am făcut aproape izolați aici , în colțul nostru, compensând printr-o mare pierdere de sânge , lipsa noastră de armament .**Am ieșit din acest război cu sentimente de gratitudine față de Franța** , punându-ne **nădejdea în protecția mării noastre aliate** , pentru ziua de mâine. "**O.Goga / 27 nov.'36**

▫ **Relațiile postbelice franco -române.**

▫ **Cordonul sanitar anti- bolșevic...**

" **Marea primejdie** , care ne pândea după congresul de pace, era **valul de nebunie rusească** , care urla la hotarele noastre , **bolșevismul** care se considera **în stare de război cu noi,** și față de care , după cum se știe, **răposatul Clemanceau a lansat formula cordonului sanitar** , menit să **apere civilizația europeană.** "**Această formulă** , aș putea spune, a fost **suprema dogmă a alianței noastre cu Franța "** (**aplauze la PNC**) **Cine cunoaște** cât de cât istoria raporturilor noastre cu Franța , trebuie să spună că **am fost un aliat sincer**, și cât se poate de **comod** , **neeșind nici o dată din cuvântul indicațiilor protectoare de la Quai d' Orsai** , **chiar și atunci** când erau puse **direct în joc interesele noastre** .
Tratative cu bolșevicii...

Ex. Pe vremea **primului guvern Avrelescu**, din care am avut onoarea să fac parte, cu ocazia **izbucnirii războiului polono -rus**, emisarii **Rusiei bolșevice** au căutat să intre în contact cu oficialitatea noastră ; **se temeau ca nu cumva România să intre în război în Ucraina** , atunci când ei mergeau în **marșul lor spre Varșovia.**

Pentru **neutralitatea noastră**, acești emisari bolșevici **ne-au oferit recunoașterea Basarabiei** . Semioficios, reprezentanți de-ai noștri la **Riga și Stockholm** au luat contact cu emisarii bolșevici .Guvernul însă a stat în rezervă.

Trebuie să spun că **generalul Averescu** era de părere să **primească această recunoaștere a Basarabiei** din partea bolșevicilor, spunând că **ar fi un punct câștigat** . Atunci noi, **din scrupul de aliați onești**, după ce Take Ionescu a luat contact cu Ion.I.C. Brătianu, **au fost întrebate cercurile oficiale franceze** .

Răspunsul a fost : **< Nu se stă de vorbă cu oameni care sunt în afară de ordinea politică și morală și care primejduiesc pacea lumii. >**

Și noi ne-am conformat ." (aplauze la PNC)

" **Această atitudine** , de **devotament absolut**, noi am dus-o înainte .

Aproape cu un **un sentiment de sumisiune** , cum spuneam, **am urmat sfaturile** care ni se dădeau, fără să ne inspirăm în mod direct numai de glasul realităților și al intereselor noastre.

Franța , în mod normal **și-a urmat** , cu simțul ei pozitiv, **drumurile politice înainte**, conștientă că ,întrucât ne privește , **pe noi poate conta** pe o **amiciție sigură**, care nu dă greș.

Nu aș putea spune că , în cursul vremii , **au avut speciale menajamente pentru viața noastră** , **cercurile financiare de acolo. Realitățile vieții noastre, realități inexorabile,** **n-au găsit acolo rețeta unui altruism exorbitant** .

Charles Rist....

Vă aduceți aminte de **împrumuturile obținute pe piața franceză** , destul de **oneroase**, ca și de **obligațiunile lor, care au știrbit un timp destul de lung chiar și prerogativele firești ale demnității noastre naționale.**

Nimeni dintre dvs nu a uitat **capitolul destul de greu de suportat :**

zilele când dl Charles Rist trona la Banca Națională . (**aplauze la PNC**)

- **Pamfil Șeicaru** : Partea interesantă este că doctrinarul "intangibilității monetare" , este acela care a făcut toaleta devalorizării francului francez .

Bineînțeles că noi am servit atunci de cobai (aplauze la PNC)

- **Goga** : Regret că **sunt absenți** tocmai aceia care **ar fi datori cu un răspuns** la acest capitol , care nu măgulește pre mult demnitatea națională .

Răspunderea o poartă acele bănci (Goga arată spre băncile PNȚ) care astăzi sunt goale și poate de închiriat (ilaritate)

[**Goga** **dă ex păguboase din comerțul cu Franța ; dă diverse cifre , evidențiind comparativ, comerțul cu Germania și Italia]**

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Guvernul Leon Blum**

▣ **Manifestul LANC - cenzurat !**

" Eu nu mă voi amesteca în zbuciumul interior al Republicii franceze.

Dar aş lipsi de la datoria mea dacă nu aş mărturisi că actualul guvern al d-lui Blum - acum dacă aş scrie la gazetă , cenzura m-ar tăia ! - **cu lozincile pe care le urmărește , nu poate fi considerat de noi , pe aceeași linie istorică cu Franța tradiționalistă ,** față de care nu a încetat o clipă venerația noastră. (**aplauze la PNC**)

În această privință , vă rog să-mi îngăduiți să citesc **concluziunile dintr-un Manifest** elaborat de către șeful nostru suprem , dl **Alexandru Cuza și de mine, care a fost confiscat . "**

Goga -Bentoiu /

[**De-ale cenzurii**

De fapt nu confiscat, **ci cenzurat , dar ș-a tare cenzurat** , d-nii mei, **încât nici măcar nu s-a îngăduit să se înregistreze la gazetă că am dat un manifest !**

Credeam că se vor cenzura din el unele părți - deși mi se pare cam ciudat , ca elementele de o incontestabilă cultură , care sunt acolo la cenzură , **să taie** , eu nu mai zic de mine, dar **să taie ceea ce scrie d-l ACCuza, venerabilul nostru președinte suprem , mi se pare un act de impudoare .** Eu acum **sunt foarte dispus să fac mici destăinuiiri picante.** Când a fost cenzurat , domnii mei, eu , față de asemenea lucruri care sfidează legea, **am venit și eu cu un act de ilegalitate : am tipărit manifestul și nu l-am mai prezentat la cenzură.L-am împărțit așa .**Aparatul de confiscare , nu-l aveți ; prin urmare **manifestul s-a răspândit "** (**aplauze la PNC**)

-Bentoiu : Îmi dați voie ?

-Goga : Nu este din timpul regimului d-tale .**Nu te face solidar cu trecutul !** (**ilaritate**)

-Bentoiu : În nici un caz nu poate fi vorba de regimul meu , dar este o chestiune de principiu.

Am primit și ieri rețeta din altă parte și mi-ați recomandat-o și dvs astăzi ...

Mi-ați arătat și ieri și astăzi confiscarea ca fiind superioară cenzurii preventive, aceea pe care o executăm noi. Acum , dvs ne-ați spus prin ce mijloace ați izbutit să răspădiți manifestul dvs. Dar acest succes dovedește tocmai că rețeta recomandată de dvs nu este bună și nu trebuie să o aplicăm.Prin urmare, perseverez . (**aplauze la majorități**)

-Goga : Vă rog să faceți o deosebire. **Formula este ceva rigid și dogmatic.**

A o aplica la toate cazurile, a întrebuița aceeași formulă pretutindeni , este o mare greșeală.

Apoi, eu protestez ! "

Ce ceream eu pentru d-l Maniu , dvs nu aveți dreptul să îmi aplicați mie (**ilaritate**) ; fiindcă

d-l Maniu ataca Coroana și dl. Alexandru Cuza și cu mine făceam o analiză

serioasă, foarte sobră în cuvintele ei, **a situațiunii celei nouă create în Franța ,**

după guvernul Blum. Și eu cred că dl **Alexandru Cuza și cu mine suntem oameni cu oricare**

răspundere ; mai mult, reprezentăm o bună parte din opinia publică a acestei țări

și avem dreptul să privim raporturile între noi și Franța și să le comentăm ;

este o datorie a noastră (**aplauze la PNC**) Dar , ceea ce spuneam că este nota picantă :

după ce a fost oprit manifestul nostru , am fost chemat la telefon de ministrul de Externe,

amicul meu Titulescu, în timp ce eu eram la Ciucea. M-a chemat la telefon și mi-a spus :

- **< Aud că ți s-a spus ție că eu aş fi dat ordinul să fie cenzurat manifestul vostru.**

Cum crezi tu că eu aş fi îndrăznit să fac un asemenea lucru ?

Îți spun acum , ca să audă toți cei care urmăresc conversația noastră la telefon,

că acest lucru nu este adevărat . >

Protesta așa de violent încât eu am spus :

-< **Atunci ți-am făcut o mare plăcere cu acest manifest !** >

-< **Plăcere tocmai nu !** > După aceea a venit cu oarceari justificări.

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Guvernul Leon Blum**

▣ **Manifestul PNC**

- continuare -

Să-mi dați voie să citesc concluziunea din acest manifest :

< În vremea când la Paris se înscăunează **marxismul triumfător**, în suflete neamului nostru percepțiile naționaliste sunt mai accentuate și mai definitive ca oricând. În faza actuală a istoriei noastre , **românismul este lovit de radiațiunile unui naționalism organic** , rezultatul unei **conștiințe de diferențiere etnică** , precisă și irevocabilă.

< **Naționalismul este justificat** de nașterea Statului român și este **unica platformă a consolidării noastre interne** .

Nici un milimetru , nici o silabă nu se poate sacrifica din această concepțiune , fără a primejdui însăși existența noastră.

< **Ideea națională și creștină** la noi nu este numai **revelațiunea unei doctrine** , este mai mult decât atât, **este strigătul desnădăjduit al instinctului de conservare și apărare a neamului** . Iată deci realitatea.

<Un conflict de ideologie a intervenit între **o bună parte a opiniei publice franceze , captată de catehismul lui Lenin**, și orientarea sufletească a românismului .

Este o disonanță de simțire și de gândire pe care , cu durere, suntem datori s-o înregistrăm.

< **O concluzie** însă trebuie să tragem din această stare de lucruri schimbate, pe care o prezentăm lumii noastre și tuturor care privesc sbuciumul țării .

< **Ne credem a fi în asentimentul tuturor bunilor români** , care cunosc pulsul istoriei , atunci când **afirmăm încă o dată admirația noastră neclintită pentru Franța tradiționalistă , a concepției de armonie socială**, pentru înfăptuirea binelui colectiv.

< **Față de această Franță** , care a introdus în **laboratorul de gândire a Continentului principiul de naționalitate**, pregătind pacea lumii și schimbările de hartă pe acest etern adevăr, **poporul român și toate curentele politice ale țării** noastre au păstrat **o respectuoasă expectativă** , așteptând **reînvierea ordinii ei sufletești , pe deasupra unei fenomene de dezagregare trecătoare.**

< **Așteptăm reînvierea Franței tradiționale** , care a transplantat la noi **ideea de națiune și de patrie**, pentru a-i întinde mâna cu pioasă recunoștință.

< **Declarăm însă că**, perpetuând sentimentele noastre din trecut pentru marea națiune franceză, **nu simțim nici un ecou al lor și ne păstrăm deslipiți de orice obligațiune față de actuala oficialitate franceză , reprezentată prin dl Leon Blum , spunând poporului românesc să știe că nici un bine nu va putea avea de pe urma lui.>**

" Iată d-lor, **aceasta este și astăzi convingerea noastră** , o rostim cu respect și cu sinceritate. **Suntem pentru menținerea raporturilor de amicitie și de alianță cu Franța , păstrându-ne, firește , libertatea completă de acțiune** în primirea sau refuzarea **formelor internaționale care pot să influențeze soarta noastră "**

-**Pamfil Șeicaru** : De ce nu l-ați tradus și nu l-ați trimis la **ziarele franceze** ?

Fiindcă o **bună parte din ziarle franceze publicau în întregime acest manifest** .

-**Goga** : Vă spun sincer : **sunt convins că-l publicau**. Nu l-am trimis însă pentru că **am crezut că trebuie să vorbesc numai cu lumea românească** .

Peste tot , d-e Șeicaru, eu cred că **raporturile noastre internaționale vor fi determinate de aici, de la noi de acasă. Nu se poate face nimic, în nici un laborator, dincolo de granițele țării. Radiațiunea sufletului românesc va hotărî , ea , toate marile adevăruri care privesc soarta noastră.**" (**apaluze vii la PNC**)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Relațiile cu Italia.**

▣ Discursul lui Mussolini

" Și acum , domnii mei, vă rog să-mi îngăduiți să trec la **examinarea raporturilor noastre cu Italia**. Voi căuta să înfățișez pe scurt evoluția acestor raporturi **până la momentul actual** când , știți bine, **discursul de la Milano al ducelui** a proiectat o **umbră** asupra sufletelor noastre. Nu voi vorbi despre **trecutul îndepărtat**. Știm cu toții, și aici și peste graniță, că istoria românească **nu se poate închipi fără radiațiunile Romei**, care cu strălucirea ei eternă, **a luminat drumurile renașterii noastre naționale**.

" **În trecutul recent**, cu prilejul deslănțuirii marelui război, **Italia**, înglobată și ea în Tripla Alianță , **a înrăurit , cu formula ei de neutralitate, atitudinea noastră**.

Ne amintim **Consiliul de Coroană de la Sinaia** , care a fost **influențat categoric de formula neutralității italiene**. Iar **intrarea noastră în război** a fost determinată de **intrarea în război a Italiei** , ieșită din Tripla Alianță. **Am fost tovarăși de luptă și de suferință**.

La aceasta se adaugă și **contribuția directă a voluntarilor ardeleni** care, cu batalioanele lor, **au luptat pe frontul italian** ca apoi, întorcându-se pe la casele lor, să ducă cu ei **dragostea pentru cauza itaiană** și un sentiment frățesc, pe care l-au exprimat cu tărie atunci când, **la congresul de pace**, revendicările italiene păreau a nu fi integral recunoscute.

" **O profundă îndurerare** a stăpânit poporul român atunci când **otrava bolșevismului a desorganizat viața interioară a poporului italian** , ieșit victorios din război, și **o adevărată mulțumire** sufletească s-a înregistrat la noi în ziua **când brațul puternic al lui Mussolini a introdus prosperitate și liniștea în Italia**.

" Ce s-a întâmplat însă ? **Adevărul trebuie rostit și aici** , cu aceeași îndărătnicie cu care m-am însărcinat **să merg până la sfârșit** în examenul factorilor de politică externă care înrăuresc soarta noastră.

Mussolini , fascismul...

" **La Paris**, ecoul trezit de **concepția politică a lui Mussolini**

n-a fost din cele mai favorabile .Mai mult : în mare parte, **funcționarii republicii, refractari la cultul personalității și neînțelegând speciala configurație a sufletului italian**, văzând, **dintr-un spirit de superficialitate** , cred eu, în Mussolini **mai mult reînvierea unui condotier decât a unui spirit reformator modern**, **menit să creeze formule noi de gândire în evoluția politică a omenirii , au primit cu multă răceală , cu ironie chiar, ivirea fascismului în Italia**.

-**Pamfil Șeicaru** : Paul Boncour a spus chiar : **< Ce César de Carnaval ! >**

-**Goga** : Eu nu vreau să fac citațiuni , dar vreau să vă atrag atenția : reamintiți-vă trecutul de atunci, aduceți-vă aminte că , **de la " Le Rire" și până la gravul " Journal des Débats "** , pe diverse game, **se producea ironia caracteristică a spiritului francez la adresa lui Mussolini**. De aici , **izolarea în care a fost împinsă Italia, în primii ani ai resurecției fasciste .**

Francmasoneria ...

-**Pamfil Șeicaru** : Dle Goga, îmi dați voie , a mai intervenit ceva.

Fascismul reprezenta o reacțiune puternică împotriva lojelor francmasonice .

Este știut că tot **Partidul Radical -Francez, este ieșit din lojile francmasonice**.

Nu este o simplă afirmație gratuită , un mare istoric francez Denis Fauchin, a studiat așa -zisa "**Sociétés de pensées "** , care a precedat revoluția franceză.

Aceste "**Sociétés de pensées "** **nu erau decât lojile francmasonice , laboratoarele revoluției franceze și ulterior tot pe lojile francmasonice s-a sprijinit întreaga a treia republică**.

Și este știut că chiar atunci **când șeful guvernului italian de astăzi**

se găsea în Partidul Socialist, a pus una din condițiile esențiale :

eliminarea francmasonilor din Partidul Socialist.

Încât , **este un proces vechi de ură** , dacă vreți, quasi religioasă ,

între **această religie laică a francmasonilor** și religia cealaltă a naționalismului , **pe care o încarna Mussolini**.

Cred că **originea acestui scepticism și adversități organice trebuie căutată aici "**

-**Goga** : " Aceasta ca **element quasi sentimental**. Eu am spus: **funcționarii republicii , ei, cu spiritul lor rutinat, cu spiritul lor geometric, nu puteau să înțeleagă această izbucnire de forță elementară a unui mare reformator**.

Și atunci **l-au primit cu un spirit de adversitate , care se transforma într-o ironie și sarcasm**

, potrivit spiritului francez curent. "

În România ...

" Însă , d-lor, la noi **știți care a fost repercusiunea , nu zic în opinia publică a noastră, care este un receptacol destul de sigur, nu zic în cercurile noastre intelectuale, care au urmărit fenomenul italian** cu destul interes, **nu zic în marea masă populară, care are un instinct sigur al aprecierii valorilor, dar oficialitatea noastră care , vă aduceți aminte că avea o marcă franceză , o etichetă franceză bine fixată, aceasta s-a crezut datoră să schițeze aceleași gesturi de criticism și îndoială , fără să dea , astfel, prilej de apropiere.**

Tratatul de amicitie...

" Această rezervă, cu timpul, a fost înlăturată . **Guvernul din 1926 al Mareșalului Averescu, a înlăturat această rezervă cu desăvârșire, reluând oarecum firul istoric și creând relațiuni de binefăcătoare intimitate.**

" Trebuie să constatăm că **Mussolini** , din primul moment, **ne-a întins o mână frățească :** prin **recunoașterea Basarabiei**, prin vizita ducelui de Spoleto , a mareșalului Badoglio, **relațiunile noastre au reluat un caracter prietenesc ,**

care s-a pecetluit în **Tratatul de amicitie** , menit să strângă legăturile dintre cele două țări.

Vă rog să-mi îngăduiți să citesc numai **două puncte din tratatul nostru de amicitie**

cu Mussolini, ca să se vadă că **era acolo și recunoașterea hotarelor noastre** în aceste puncte.

" Deci, mutilarea Ungariei, despre care vorbește Ducele la Milano, întrucât ne privește pe noi, nu cred că este o descoperire tardivă ; cu perspicacitatea lui, Mussolini nu a pus 20 de ani să vadă că Ungaria este mutilată. (Aplauze la PNC)

Nu , este un caz de supărare recentă, episodică, trecătoare ,

căci iată ce spune tratatul nostru cu Italia , numai în două puncte :

< Art. 1. Înaltele părți contractante se obligă reciproc să-și dea sprijinul mutual și colaborare cordială , pentru păstrarea ordinii internaționale, cât și pentru respectarea și îndeplinirea obligațiunilor stipulate prin tratatele ale căror semnatori sunt părțile .

În cazul când siguranța și interesele uneia din înaltele părți contractante

sunt amenințate de pe urma unei incursiuni violente din afară,

cealaltă parte se obligă a-și da, odată cu binevoitorul sprijin, ajutorul său politic și diplomatic , în scopul de a face să înceteze cauza externă a acelei amenințări. >

" Deci, **nu numai recunoașterea hotarelor noastre , dar și păzirea lor , prin ajutorul reciproc al celor două State care au semnat, Italia și România "(aplauze la PNC)**

Pentru a scoate în relief **caracterul de loialitate al legăturilor noastre** de atunci, este de ajuns să relev **un singur fapt, care este caracteristic și luminează raporturile noastre , de la 1926 -'27 , cu Italia și d-l Mussolini.**

Atunci s-a pus pentru întâia oară problema **vizitei la Roma a primului ministru ungar**

de atunci , **contele Bethlen**. Di Mussolini, care primea pentru prima oară

pe prim-ministrul Ungariei , prin **marchizul de Durazzo**, atunci ministrul Italiei la noi,

a întrebat Guvernul Român , pe primul-ministru , și fiindcă era vorba de o chestiune

ungurească , **m-a întrebat și pe mine** , care eram atunci ministru de Interne ,

în ce chip trebuie să vorbească contelui Bethlen , ca să fie agreabil României.

" Prin urmare, vedeți un certificat de desăvârșită intimitate politică și de indiscutabilă corectitudine din partea d-lui Mussolini , față de noi."

Înrăutățirea relațiilor ...

" **Din nenorocire, după plecarea guvernului Averescu ,**

sub impresiunea constantă a unor anumite cercuri politice franceze ,

de la București nu s-a mai urmat aceeași linie de conduită ,

s-au făcut greșeli, care nu pot fi puse de acord cu trebuințele noastre ,

iar atitudinea de rezervă , care s-a adoptat , s-a transformat mai târziu în răceală,

bineînțeles reciprocă , accentuată, cu vremea luând un caracter iritant ,

Titulescu : sancțiunile !

pe când, **împotriva opiniei publice din țară, d-l Titulescu și-a pus în valoare**

cunoscuta politică **împotriva năzuințelor italiene ,**

voțând la Societatea Națiunilor complet inoperantele sancțiuni care , știți bine,

n-au favorizat câtuși de puțin **interesele noastre politice** ,
nici , mai ales, **necesitățile noastre economice** . "

-Pamfil Șeicaru : "Ar fi interesant de știut cât au câștigat Ungaria și Austria
de pe urma sancțiunilor pe care le-am aplicat noi . "

-Goga : Din punctul de vedere al economiei naționale, d-le Șeicaru, dați-mi voie să vă spun,
că [----] **de la aproape 3 miliarde** cât expoetam noi în Italia,
schimbul nostru **a scăzut astăzi la 400 milioane**.

" Ei bine, **sub presiunea acestei distanțări din ambele părți**,
Italia, care între timp își făcuse raporurile de caldă amicitie cu Franța,
nu a mai crezut necesar să reînnoiască Tratatul de amicitie cu noi . "

Conferința de la Montreux
Titulescu : sprijin Rusiei ! ...

" Concomitent cu acest joc diplomatic, nu vom uita nici **Conferința Strâmătorilor** ,
unde **atitudinea d-lui Titulescu , susținând cu o specială retoică ,**
agresiva penetrațiune a Rusiei în Mediterana,
a produs impresiunea , ași putea zice penibilă, în cercurile politice de la Londra,
obișnuite cu un tratament de condescendență. Această impresiune a fost cu atât mai puternică ,
cu cât **teza britanică era mai apropiată de necesitățile României .**

-Șeicaru : Ar fi foarte bine să **dați lectură cuvântării pe care a ținut-o IG Duca**,
atunci când, **în 1923**, s-a pus aceeași **problemă a Strâmătorilor**, și să vedeți dvs
ce deviere s-a făcut de la teza care ne asigura o situație mai bună în Marea Neagră,
și **situația care ni s-a creat după Conferința de la Montreux .**

Opunerea acestor atitudini rezumă și **o schimbare dăunătoare a politicii noastre externe.**

Titulescu : flota bolșevică în Mediterana !

-Goga : "Dle Șeicaru , iată răspunsul meu : de o problemă te poți apropia cu argumente
care se degajează din cercetarea în mod științific a chestiunii, sau cu judecata bunului simț.
Eu fac apel la judecata bunului simț în această chestiune.

Ce înseamnă penetrațiunea rusă în Mediterana ? Înseamnă, ca o consecință directă,
crearea unei **puternice flote bolșevice în Marea Neagră.**

Și întreb pe fiecare dintre dvs : **este în interesul Statului Român să avem o flotă puternică**
rusă în Marea Neagră care să primejduiască coastele românești ?

Până acum , **această flotă nu a existat** , fiindcă nu avea rațiunea de a fi, câtă vreme ea era
închisă în Marea Neagră. Din momentul **când iese din Marea Neagră** și ajunge la
Marea Mediterană, din acest moment **flota aceasta trebuie să devină** , nu hâburile care se
găsesc astăzi la Sevapostopol, ci **o flotă puternică care să țină piept flotelor care se mișcă în**
Marea Neagră. **Acesta este un interes bine priceput al nostru, al României ?**

Cred că da , bunul simț răspunde acest lucru . (**aplauze la PNC**)

Titulescu : supără pe italieni !

" În această situație, **punctul culminant în raporturile noastre cu Roma**,
a fost atins în ziua când, **la Geneva, d-l Nicolae Titulescu a schițat în fața ziariștilor italieni ,**
unoscutul gest rău inspirat [LD : ?] , după care **o reacțiune violentă a opiniei publice**
din Italia a dat replica gestului ministrului nostru de externe.

Tensiunea a fost înlăturată în ziua când a plecat d-l Titulescu .

Vă aduceți aminte **telegrama extrem de caldă pe care a răspuns ministrul de Externe**
al Italiei , **contele Ciano, telegrama d-lui Victor Antonescu,**
prin care acesta îi aducea la cunoștință luarea în primire a Departamentului Externelor .

" La palatul Chigi se sconta , **poate nu tocmai conform cu realitatea** ,
dar destul de conform cu logica , **se sconta pe ideea că, probabil,**

o dată cu sacrificarea persoanei d-lui Titulescu , se sacrifică și politica d-sale.

De aici **acest exces de optimism** , care la palatul Chigi și-a făcut loc după plecarea d-lui
Titulescu și **care a inspirat telegrama caldă a cntelui Ciano.**

Victor Antonescu : vot contra Italiei !

" Ei bine, **a fost o promtă desmințire** și foarte rapidă venită din partea noastră ,
fiindcă **s-a creat o aparență din nou contrarie**, în ziua când, la Societatea Națiunilor,
s-a pus în discuție chestiunea admiterii mai departe a Abisinie la Geneva.

România , prin glasul d-lui Victor Antonescu , a votat din nou contra Italiei !

Mussolini : discursul de la Milano ...

" Atunci, după cum știți foarte bine , la Milano, Ducele, cu promptitudinea care-l caracterizează, a rostit cuvintele , pe cât de pline de temperament, pe atât de pline de nedreptate pentru noi. "

(apaluze prelungite , îndelung repetate , la PNC)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ Politica față de Roma

▣ Autocritică , mustrare , speranță

" Eu vorbesc de la această tribună în numele *Partidului Național -Creștin*, dar și în numele **curentului de gândire** care există în țară, pe deasupra tuturor categoriilor politice, **la bunii Români și la bunii Români conștienți.**

"Noi, recunoaștem cu loialitate că **au fost făcute greșeli** în raporturile noastre de politică externă față de Roma. **Dar aceste greșeli nu îndreptătesc pe nimeni să eclipseze sentimentele de frățietate** (**apaluze prelungite , îndelung repetate , la PNC**) **dintre două namuri, să le eclipseze măcar trecător, prin teorii de ocaziune, prin teorii** care sunt lansate în mod volnic **împotriva realităților istorice.**

Mutilarea Ungariei ?!

" În definitiv , **Ungaria a trebuit să sufere , în mod întârziat , un act de dreptate istorică ,** fiindcă ea **a fost reintegrată în teritoriul etnic , în numele aceluiaș principiu** în virtutea căruia **s-au lărgit hotarele noastre și hotarele Italiei.**

" De aceea, **adevărul fiind evident, noi suntem convinși că ultima atitudine a d-lui Mussolini, va rămâne un episod trecător , fără consecințe.**

Am multe motive să cred acest lucru, care se descifrează din veștile cele mai proaspete , din atitudinile cele mai noi. **N-am văzut spunându-se din nou, repetându-se așa de categoric, cuvintele care au fost spuse la Milano.**

-**Pamfil Șeicaru :** Nici contele Ciano, la Budapesta , n-a mai spus nimic.

-**Goga :** "Cred că acest lucru în care, în parte, trage în cumpănă și **un sentiment de recunoscute greșeli, nu va avea consecințe.**

În orice caz, noi, întrucât ne privește, **sentimentul nostru pentru Italia, oricât ar fi acest sentiment rănit de săgeți inoportune,**

el își va urma înaintea fâgașul de totdeauna , dându-ne perfect seama că **nici o putere din lume nu va putea smulge din sufletul românesc Columna lui Traian , cu toate sugestiunile ei.**

(**apaluze prelungite , îndelung repetate , la PNC**)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ Relațiile cu Polonia

" Cine nu-și dă oare seama că, **prin trecut și prin prezent ,**

pe urma formidabilei apăsări rusești, care în cursul vremurilor ne-a smuls nouă teritorii naționale și a găuit existența națională a Statului Polonez,

prin predestinare geografică și prin prudența noastră , în fața zilei de mâine, suntem noi, Polonii și Românii, două popoare legate unul de altul,

îndrumate spre a se sprijini , ca ,alături , să poată privi cu oarecare liniște viitorul ?

" **Acest adevăr, noi l-am înțeles din primul moment** al formării Statului vecin,

și trebuie să afirmăm, că **la fel a fost afirmat și la Varșovia.**

Marele erou și om de Stat , răposatul **Pilsudski** , prin declarațiunile lui repetate și prin vizitele dese făcute în România **a dat o valoare cu caracter testamentar acestei prietenii.**

" **Din această recunoaștere de ambele părți , s-a zămislit Tratatul nostru de alianță**

care , mai limpede și mai categoric decât orice angajament de la Stat la Stat ,

fixează corelațiunea organică dintre România și Polonia.

Dați-mi voie să citesc două articole din **Tratatul nostru de alianță cu Polonia-** cel mai limpede din toate tratatele pe care le-am încheiat . Iată ce spune **primul articol :**

< România și Polonia își iau îndatorirea de a respecta în chip reciproc și a menține în contra oricărei agresiuni externe , integritatea lor teritorială și independența lor politică

prezentă. >Al doilea articol :

< În cazul când România sau Polonia s-ar vedea atăcate , fără provocare din partea lor, Polonia și , în chip reciproc, România, își iau îndatorirea de a da imediat ajutor și sprijin . >

Titulescu : răceală față de Polonia ! ...

" Cu toate acestea, în ultimii ani, din momentul **de când dl Titulescu a ținut cu orice preț să-și accentueze simpatiile pentru Litvinov**- nu zic " domnul" , pentru că ar trebui să-i spunem " tovarăș " , și eu nu-i sunt tovarăș - **într-un mod oarecum programatic și-a manifestat un act de ostilitate față de Polonia** , punând la contribuție , din când în când, atitudini care numai **prin exces de bunăvoință puteau fi trecute cu vederea** , fără a avea o influență asupra raporturilor dintre cele două State .

Franța : pact cu Rusia !

" Ca o curiozitate a evoluțiunii în materia politici externe, trebuie să remarcăm faptul că **de la Quai d'Orsay -de unde odinoară ni se interzicea** , după cum v-am spus , **orice discuțiune cu Moscova** - care , totuși, în zile de strâmtorare , ne făgăduia recunoașterea Basarabiei- **în timpul din urmă ni se cerea** , cu tot mai multă insistență, **apropierea de Rusia**, dându-ni-se povața **de a încheia un pact de neagresiune și de alianță cu Republica lui Lenin.**

Periclitarea relației româno -poloneze .

" **Acest fapt** , dacă s-ar fi produs, **ar fi atras după sine** , în mod normal , **denunțarea tratatului de alianță cu Polonia** .Polonia și-a făcut politica ei externă , inspirată de interesele ei, care nu contrazic pe ale noastre . **În situațiunea grea în care se găsește** , din punct de vedere geografic, și-a dat seama că , **după Pactul de neagresiune cu Rusia**, **trebuie să-și îndrepte privirile spre Berlin**, pentru ca , astfel, **să-și asigure hotarele măcar în această parte.** Consecințele de mai târziu , au arătat că **această politică , întemeiată pe realități și pe un pronunțat simț al demnității naționale, a dus la bune rezultate** , augmentând în mod considerabil prestigiul aliaților noștri. **Este o reală mulțumire pentru noi**, că , în sfârșit, **s-a început o reparațiune a greșelilor făcute în această direcție.** De aceea, **vizita ministrului nostru de externe**, care se găsește **astăzi la Varșovia**, pe noi nu ne poate decât **să ne bucure**, urându-i ca , după lămuririle binevoitoare din ambele părți, **să se restatornicească o adevărată prietenie** , de pe urma căreia **orice incertitudine să dispară**, față de **spectrele amenințătoare bolșevice ce se ridică** , de atâtea ori întunecate și împotriva noastră și împotriva ordinei constituite de pretutindeni.

(**aplauze prelungite , îndelung repetate , la PNC**)

Dlor colegi din majoritate , **este singurul pasaj pe care dvs ar trebui să-l aplaudați** , pentru că **eu vorbesc aici într-o chestiune de ordin general** , în a cărei solie este ministrul dvs de externe .

-N.Constantinescu -Bordeni (PNL-g) : Sunt curiozități politice, dle Goga **Când George Brătianu vorbea de la tribună în această privință, și aplaudați și dvs, semnalând anume greșeli făcute în politica externă, majoritatea nu-l lăsa să vorbească !**

-Goga : Acolo erau la mijloc chestiuni familiale era altă situație. (**ilaritate**)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Relațiile cu Rusia Sovietică**

[LD : 14 iulie 2003. Ecoul vizitei lui Ion Iliescu la Moscova , pentru Tratat , s-a stins la 2-3 zile de la întoarcere. Nimeni nu mai comentează ! Nenorocită geografie istorică mai avem !

Atenție ! Goga vorbește în 1936 ; va muri în 1938 .

Capacitatea sa de priveziune în ce privește Rusia , este extraordinară !

Și nu a apucat pierderea Basarabiei, războiul din răsărit , 23 august '44, războiul din apus ;

Și nu a apucat aproape jumătate de secol de comunism !]

" D-lor deputați, **Rusia a reprezentat pentru noi întotdeauna o foame de teritoriu.**

-Voce PNL : D-le Goga, pe noi nu ne considerați adversari ?

-Goga : Eu nu vă pot considera adversari pe această chestiune de politică externă . pe această chestiune nu mă **găsesc într-un sentiment de adversitate cu dvs ;**

Consider însă ca adversari pe d-nii de pe acele bănci [**arătând spre băncile goale**

ale PNT] care s-au dus la Chișinău să dea mulțumire sufletească Basarabiei , spunând basarabenilor că vom merge neconținut cu Rusia. "

" Rusia a reprezentat pentru noi - acesta este adevărul istoric - întotdeauna , o foame de teritoriu. Testamentul lui Petru-cel-Mare i-a indicat drumul spre Constantinopol, peste trupul nostru. Grație acestei tendințe de expansiune , s-au răpit de atâtea ori fâșii din teritoriul național , fiind supuse la o advărată desființare etnică.

" De aceea, neîncrederea și teama de Rusia , fac parte din sentimentele de căpetenie care au inspirat poporul nostru în cursul istoriei.

" Rusia bolșevică păstrează, întrucât ne privește, toate aceste impulsuri istorice :

dovadă , faptul că nici până astăzi Basarabia, reintegrată la Patria Mamă,

nu ne-a fost recunoscută , de către cei care , în timpul din urmă, și-au accentuat în toate ocaziile, în mod oficial, așa -zisa atitudine de bunăvoință pentru noi.

-N.Constantinescu -Bordeni (PNL-g) : Se zice că ar fi o scrisoare comercială pentru aceasta , între d-nii Litvinov și Titulescu.

-Goga : Nu știu ; dar în sens de subterfugiu este pusă la contribuție cu foarte multă migăleală,arta de a înșirui cuvinte ,ferindu-se groaznic, în tot ce au produs Rușii ca acte oficiale , până astăzi, să recunoască Basarabia.

Propaganda bolșevică ...

Cenzura românească !

Dar nu numai atât, acolo este o activitate militantă împotriva Basarabiei românești,

și acum revin iarăși la cenzură. Înainte cu o lună și jumătate , la postul de radio de la Tiraspol, s-a pronunțat în limba românească un discurs de o violență extraordinară.

În definitiv, radio-ul este în Rusia o instituție de Stat. Noi, dacă nu suntem în prietenie cu rușii, nu suntem nici în raporturi oficiale care să îndreptățească un asemenea limbaj.

Ei bine, în conferința care s-a pronunțat la radio, s-a vorbit despre necesitatea de a îneca în sânge acest stat al burgheziei . Mi-am permis s-o înregistrez la gazetă ca să știe Românii , care nu au ascultat la radio, ce cuvinte se pronunță la adresa noastră la Tiraspol , acolo unde am refăcut podul ca să stăm de vorbă unii cu alții.

-N.Constantinescu -Bordeni : Și desigur a fost cenzurată !

-Goga : Da .Nu ni s-a permis să o înregistrăm , ca să facem educația cetățenească acestui popor. Este un act de mare greșeală politică , de oarece , ca chestiune de pedagogie cetățenească , lipsim poporul nostru de realele lui îndrumări.

-GACuza : În schimb " Izvestia " se vinde neoprită de nimeni în toată Basarabia.

Dăunăzi a trebuit să confiscăm noi , din organizația noastră , vreo 200 de numere , pe care ostentativ le-am ars în gară la Călărași.

-Goga : Dar Rusia bolșevică păstrează și un îndemn de expansiune în Occident , urmând neconținut distrucția , ca metodă, în vederea unei revoluții generale , care rămâne ultimul scop al acestor eroști de la Kremlin."

Alianță cu Rusia ?!

" O alianță cu Rusia sovietică , așa cum s-a intenționat și cum la un moment dat urma să se realizeze , prin străduințele d-lui Titulescu, a fost , cred eu, și va fi,

cea mai cumplită erezie din câte au fost scoase vreodată la iveală din laboratorul diplomației românești. Nu este rostul acestor cuvinte să exmineze din punct de vedere militar

problema unei cooperări româno-ruse , în eventualitatea unui război

între Germania și Rusia , de care se vorbește atât de mult .

Aceasta ar depăși atribuția noastră , în orice caz , pregătirea și priceperea mea.

[LD : apocalipsa imaginată de Goga ...este " poetică " !

Dar ... cu nimic scăzută ca avertisment !]

Problema apare simplă din punctul de vedere al considerentelor politice .

Orice om cu mintea în bună rânduială poate privi chestiunea în față , întrevăzându-i clar

urmările.Mergând alături de Rusia în război, fie că am învinge, fie că am fi învinși,

și într-un caz și într-altul, ca din toate războaiele , am fi păgubiți.

Învinși ieșind din acest război , am trage toate consecințele logice ale vechii doctrine :

vae viatis ! S-ar pune problema Ardealului , care , probabil, ar deveni un teritoriu de război , și care ar fi reclamat de către competitorii din tabăra adversă. Ungurii l-ar cere pentru ei.

Aceasta în cazul că am fi învinși.

Învingători ? **Chestiunea ar fi și mai complicată .**

Pentru ce , d-lor ? Și acest lucru trebuie să-l privim în față .

Noi suntem niște chirurghi care , cu durere, experimentăm totul pe spinarea acestui popor.

Noi nu putem ascunde adevărul acesta și să facem o politică de struț.

Trebuie să privim lucrul în față , fiindcă cu **soluțiile pe care le vom da noi,** se prepară spiritul public în fața zilei de mâine.

Un război al Rusiei biruitoare , cu noi alături, ce consecințe ar avea ?

Înainte, știți foarte bine. Rusia autocrată , țaristă, reprezenta pentru noi o foame de teritoriu românesc și după fiecare război, făcut alături de noi, câștigând chiar războiul prin intervenția noastră, își mărea teritoriul pe seama noastră.

Aceasta era Rusia țaristă , cu foamea ei, lansată către Constantinopol.

O Rusie bolșevică biruitoare , n-ar avea nimic de a face cu apetitul din testamentul lui Petru cel Mare ; **o asemenea Rusie ar reprezenta o penetrație spre Occident ,** peste trupul nostru, **o bolșevizare continentală , a-și zice planetară.**

(**aplauze prelungite , îndelung repetate , la PNC**)

"Aceasta ar însemna **o zguduire necunoscută încă în istoria omenirii.**

Închipuiți-vă ce ar fi , pentru existența noastră , **o asemenea bolșevizare ,** din punctul de vedere al civilizației românești.

" În această perioadă de fragilitate , de adolescență, a civilizației unui popor, care întâia oară a avut posibilitatea unei uniri politice,

ar însemna distrugerea culturii noastre naționale, peste care s-ar revărsa un val de întuneric.

" Din punct de vedere politic, ar însemna **recăderea noastră la forma cea mai primitivă** din istoria noastră , **poate la revenirea la epoca knezatelor,**

fiindcă cine își mai poate închipui că **revărsându-se această apă mare , tulbure ,** peste noi, **în această mlaștină în care ne-am cufunda cu toții și Europa întragă ,**

deasupra palatului din Caea Vactoriei ar mai putea să fluture blazonul nostru regal ! " (**aplauze prelungite , îndelung repetate , la PNC**)

I.Inculeț - O.Goga / 27 nov.'36

▣ Pericolul comunist în România

-Inculeț : (ministru de stat , vicepreșed. Consiliului de miniștri) :

" Eu cred că am putea să **constatăm cu toții , că nu există un popor mai refractar ideii comuniste,** decât poporul nostru român , și aici cred că avem multe garanții "

-Gh.A.Cuza : **Vă faceți iluzii .Știți care este situația studențimii noastre de la Iași ?**

De unde acum câțiva ani de zile, studențimea era în întregime naționalistă,

astăzi, din cei **4.000 de studenți** ai Universității din Iași , **600 sunt naționaliști,**

1.700 sunt comuniști [LD : aici intrau , în optica lor, și PNT-îștii !] , iar ceilalți cu formula "**studentul la carte** " .Și această situație se prezintă numai într-un an de zile.

-Inculeț : **Îmi pare rău că tocmai la Universitatea din Iași , unde ești d-ta profesor,** este o situație așa dezastruoasă. Aceasta dovedește că **profesorii de acolo ,**

în loc să se ocupe de studenți, **se ocupă cu alte lucruri "** (**aplauze la PNL**)

-Gh.A.Cuza : **Fiindcă pe dl ACCuza l-ați scos din Universitate și ați numit acolo**

profesori comuniști [LD : aluzie la PNT] Prin urmare , această situație vă revine tot dvs.

-Inculeț (adresându-se senatorului ACCuza) : **N-ai ieșit mata singur din Universitate ,** grație vârstei respectabile - să-ți dea Dumnezeu mulți ani înainte ?

-Gh.A.Cuza : Aici nu vă poate răspunde , fiindcă d-sa este senator.

-Goga : " **Caut o formulă de răspuns , cum a-și zice , placidă.**

Mă influențează foarte mult și această talangă , care sună aici (**arată către clopoțelul președintelui**) la spatele meu, și care mă invită la reverie (**ilaritate**)

D-le ministru, vice-președinte al Consiliului, eu trebuie să vă spun , **am mai auzit aceasta , că nu este primejdie la noi.** Întâi, eu nu vorbesc despre aceasta ...

-Inculeț : " **Eu vorbesc bizuindu-mă pe fapte .Vă mărturisesc că am fost foarte impresionat**

de faptul că **Basarabia, în timpul revoluției**, cu toate că a fost invadată de **trupe bolșevice**, din alte părți și **frontul românesc**, iarăși invadat de **trupe bolșevice ruse**, **nu s-a bolșevizat** și, mai ales **soldații români**, **au rămas nebolșevizați**, supunându-se în totul **disciplinei integrale**. "

-Goga : " Dle Inculeț, **aveți dreptate sub acest raport , în acel moment al istoriei noastre**. Dați-mi voie să fac o mică analiză de circumstanță.

În acel moment, poporul românesc a rezistat .

Dar vă rog pe dvs, care ați urmărit , care ați fost în epoca războiului, **să vă transpuneți în starea sufletească și morală a acelei epoci.**

Sufletul românesc era dominat de mirajul Unirii .Instinctul nostru național , în prima lui recrudescență se statornicise în sufletul românesc și cerea o satisfacție. Eram tari atunci , eram puternici

- nu pentru că aveam tunuri ci pentru că **aveam o configurație morală și sufletească sănătoasă.** (**aplauze la PNC**)

" **De atunci, am intrat în perioada noastră de lupte interne , cu dorințele noastre intime de consolidare internă. Optsprezece ani au trecut de atunci .**Utați-vă dv , fiecare , individual, în sufletul dvs și **căutați contactul cu lumea în mijlocul căreia trăiți și stați cu ea de vorbă. Mai găsiți dvs această armătură morală și sufletească care să reziste ?**

Mai suntem în acea perioadă de iluminăți ai ideii naționale , care să ne facă să stăm ca un zid ? Nu mai suntem .Nu numai economia noastră materială este deficitară,

este deficitară economia morală a neamului nostru . Aceasta este realitatea . (**aplauze la PNC**)

" Și atunci, noi nu mai putem opune această **forță elementară de repulsiune** față de injuncțiunile din afară. **Desigur că poporul românesc este prin structura lui sufletească și economică, anti-comunist . El are la bază ideea clară a proprietății individuale .**

Însă vă atrag atenția , și dvs știți foarte bine, deși dvs vă faceți datoria, căutând să dați formule de mulțumire și de liniște opiniei publice,

că țara întreagă este plină de o activitate febrilă bolșevică.

Nu există zi în care să nu-mi vină pe masa mea de scris, **broșuri comuniste.**

Înainte de a veni astăzi la Cameră, am fost vizitat de către oameni care mi-au adus **broșuri** tipărite , care **se aruncă la cazărmi , gazete, reviste - 50 de reviste ! - care se răspândesc zi cu zi. Este o activitate concentrică , supravegheată și îndrumată.**

Războiul civil din Spania ...

" Ei bine, cine ar fi zis că **poporul spaniol** , acest popor care are în trecutul lui **catolicismul**, care este **plin de umbre religioase**, de la Filip II și până astăzi , care **credea în Escorial și sfinții lui Murilo**, cine și-ar fi închipuit că **acest popor să ajungă acolo unde este astăzi ?**

Am vorbit cu **oameni care au venit din Spania** , de la Burgos, și mi-au spus că **s-a răspândit ca o molimă, ca o ciumă, bolșevismul la ei, a trecut și la țărani,și a împărțit lumea în două tabere.**

" **Dvs nu vedeți această realitate, însă ea există.**

Noi nu putem să avem în fața acestei situațiuni,**decât o contracțiune a ideii naționale.**

Noi facem serviciul **ideii de Stat** , atunci când opunem **ideea egoismului nostru național , agresiv, unor asemenea primejdioase concepțiuni** " (**aplauze la PNC**)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Kominternul : Frontul Popular !**

" Acel **<Frente popular >** care a împins **Republica Spaniolă pe marginea prăpastiei**, nu este decât **o formulă de avangardă** , pe care **Kominternul de la Moscova a lansat-o anul trecut , ca o torpilă pentru Statele burgheze .**

" Am avut onoierea aici, de la această tribună , **trei ceasuri, sub ploaia de întrerupere a acelor domni care astăzi lipsesc [PNȚ] , să arăt cum ideea Frontului Popular a fost lansată anul trecut pentru toată lumea.**

" **<Frente popular >** acolo unde Largo Cabalero se bate astăzi , acest **<Frente popular >**

este formula Kominternului.

Am venit aici la Cameră și am arătat cu citate din "**Izvestia**", hotărârea Kominternului și **ați văzut dvs , aici, de ce a căzut Hunedoara [în alegerile parțiale]** : fiindcă exista acel **Front Popular** .Care dintre dvs a venit aici și a arătat toate efectele acelu **Front Popular**, un domn din rândurile dvs , pe care nu am avut cinstea să-l cunosc [**Nasta**] , dar care **a spus adevărul întreg**. Sunt **zeci și sute de broșuri și publicațiuni** în care eu încadrez constatările mele , atunci când vorbesc de **Frontul Popular** de aici.

" Nu știu ce va fi ziua de mâine, dar constat că **se fac astăzi tot felul de încercări** pentru a se pune de acord **tendențele Frontului Popular al d-lui Blum** , care are **alte aspecte în Spania** și care **se manifestă și la noi**.

" Am primit astăzi o revistă intitulată "**Pacea**", în care se pun în circulație **ideile d-lui dr Lupu** , pe care le-a adus în geamantan din străinătate. Această revistă **vorbește de pace** , cu ajutorul **Frontului Popular, a elementelor de stânga cu elementele comuniste** .

Aceasta este realitatea. Aș putea să stau aici ceasuri întregi și să vă vorbesc de **primejdia bolșevică** , luând din experiența de fiecare clipă ."

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Naționalismul german**

▣ **"Cordonul sanitar" românesc**

▣ **Raporturile cu Germania**

" Ei bine, în fața acestei distrucțiuni , care revoluționează societatea omenească și propagă fermentul desmembrării [**comunismul**] ,

este legitimă ridicarea poporului german pentru **combaterea bolșevismului**.

" **Apelul** pe care îl lansează , din acest punct de vedere , **concepția de la Berlin**, trage greu în cumpăna aprecierii popoarelor și **va găsi întotdeauna un ecou în psihologia** acelor care au la baza orientării lor **un patrimoniu de gândire național**.

" România, prin toate instinctele ei de viață, va trebui să urmărească cu interes această înfăptuire destul de târzie a " cordonului sanitar " ,

de care **vorbea odinioară** spiritul de prevedere al înțeleptului **Clemanceau** . "

Filo -germanism ...

" Pe lângă aceste considerațiuni de ordin general, sunt și **o serie de justificări specific românești** ,care pledează pentru **normalizarea raporturilor noastre cu Germania** .

Avea dreptate **Niculae Filipescu** , la **1916**. Acest român de pur sânge, pe care privindu-l în față aveai intuiția că te găsești în fața celui mai reprezentativ om al rasei, **avea dreptate** atunci când , **gândindându-se la soarta acestui popor** , în fața zguduirii groaznice care-l aștepta , în fața războiului, **a lansat formula istorică a războiului nostru** , atunci când a zis :< **Mergem la război cu ură contra ungarilor, cu indiferență contra Austriei , și cu regret contra Germaniei** .> Aceasta este formula istorică pe care cuvântul lapidar al lui Nicolae Filipescu a dat-o războiului nostru.

" Ei bine, **dacă n-ar fi decât numai argumentul economic** . de care , în treacăt, am vorbit, și ar fi de ajuns pentru ca **să simțim toată nevoia unei**

apropieri binefăcătoare pentru amândouă părțile. [-----]

" Există însă , și o chestiune pe care , accentuând-o totdeauna, îmi permit s-o invoc și de data aceasta : este **problema integrității hotarelor noastre** .

Zvonurile presei semite

" Cu vreme și fără vreme, **dușmanii d-lui Hitler** , care sunt , firește, **mulți reprezentanți ai triburilor semite , de diverse proveniențe,**

din această țară, care sunt **acum apărători teoretici** , firește , **ai hotarelor noastre numai la gazetă, apărători de rotativă**

(**ilaritate, aplauze la PNC**) ei bine,

aceștia au pus în circulație , aninându-se de chestiunea **revizionismului german**, zvonul că Berlinul **vrea să ciuntească din hotarele noastre** .

" Eu , d-lor , - dați-mi voie s-o spun , fiecare își spune formula lui de apreciere și de gândire,

vor veni alții și se vor împotrivi ei - eu însă am considerat această susținere ,
totdeauna o aberație.De ce ?

Revizionismul german ...

Fiindcă, mai întâi, **n-am găsit** de la război încoace, **nici un cerc politic german serios, care să pună în circulație această idee.**

Al doilea, **negându-se dreptatea hotarelor noastre, se neagă legitimarea principiului național** , în puterea căruia se ridică **tocmai revendicările germane !**

Or, la acest popor, obișnuit cu logica, n-am crezut nici o dată să existe o eclipsă de inteligență sau de judecată care să-l facă să se plaseze pe un asemenea tărâm. Dar am declarat-o și la gazetă : **am avut plăcerea** , luând contact cu **oamenii politici de răspundere din Germania**, să primesc **și o confirmare a acestor deducțiuni ale mele**, din partea **cercurilor politice serioase.**

În sfârșit, în timpul din urmă, acum două săptămâni, am avut bucuria să înregistrăm cuvântul temeinic , serios și plin de răspundere al d-lui **Alfred Rosenberg, conducătorul politicii externe al Partidului Național-Socialist** , care în Germania **se confundă cu țara însăși .**

În oficiosul partidului , **d-sa se plasează pe punctul de vedere exclusiv german, în revendicările revizioniste.**

Și cine poate să tăgăduiască dreptul acesta de reîntegrare a mării familii Germane ?

Pot eu, beneficiarul principiului de naționalitate, în fața unui tribunal de gândire, să tăgăduesc dreptul germanilor de la Linz să întindă mâna germanului de la Augsburg ? ; eu , românul de la Sibiu, care am dat mâna cu românul de la Craiova ? (vii aplauze la PNC)

Pot tăgădui acest drept sfânt , normal și logic, în puterea căruia există astăzi echilibrul european, pot să tăgăduesc unui popor de cultură , dreptul de a se uni într-un mare laborator de cultură , dreptul lui Grillparzer de a întinde mâna lui Goethe, dreptul de a se uni toți aceștia laolaltă pentru marele patrimoniu de gândire europeană ? NU pot , d-lor !

Revizionismul german - nepericulos României

" Și atunci , **nici germanii nu pot să-mi tăgăduiască mie dreptul de existență , după ce m-am unit , bazându-mă pe același principiu ; ei nu-mi pot contesta hotarele trase în puterea aceluiaș principiu .**

Dezavuarea revizionismului italian ...

" Și mi le recunosc , nu numai ca **o deducțiune logică** , și trebuie să înregistrăm aici , în fața Parlamentului, **satisfacția poporului românesc**, că , într-o vreme când , din diverse impulsuri sentimentle, **d-l Mussolini și-a lansat ideile eronate** , din punctul de vedere al realității istorice, **oficiosul Partidului Național Socialist de la Berlin a declarat că nu se amestecă în treburile interne ale altor neamuri, că nu râvnește eliberarea aceloră , de ale căror fantasmagorii revizioniste se ferește cu multă prudență , declarându-le absurde . (aplauze PNC)**

" D-nii mei , eu trebuie să urmăresc **problema politică sub toate aspectele ei** , și să prind **ecoul stărilor de la noi din țară** , așa cum se reflectă ele pretutindeni.

Dezavuarea revizionismului maghiar ...

" Sunt un cititor al multor rânduri de gazete din diverse țări și foarte **asiduu cititor al unor gazete de la Budapesta** , unde urmăresc **cum se reflectă situația din țara mea.**

Ei bine, acești **incorrigibili romantici**, acești oameni, care schițează totdeauna **gesturi exagerate** , au fost **aduși în fața realității de către articolul d-lui Alfred Rosenberg** . Este o întreagă furtună acolo , de două săptămâni , sunt articole fulminante care apar în fiecare zi.

" **Dacă n-ar fi altă măsură de lămurire pentru noi, decât adversitatea cu care a fost primită la Budapesta această manifestare** , și încă **ar trebui să fim plini de recunoștință** , pentru că **marele popor german și-a fixat o atitudine față de hotarele noastre "** (vii aplauze la PNC)

Tratat de amicitie româno-german!

" După aceste lămuriri , care au provocat o furtună de indignare la Budapesta, **s-a creat atmosfera politică trebuincioasă,**

pentru restabilirea raporturilor normale cu Germania , o platformă de înțelegere în

sensul unui **Tratat de amicitie** , care , **respectând alianțele noastre** , având la bază un echilibru sufletesc și o legitimitate economică din partea celor doi contractanți , **să ne repună în situația de amicitie** , care multă vreme a stăruit între cele două popoare .
O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Partidul Național Creștin**

▣ **Opțiunile de politică externă**

" Dlor președinte, d-lor deputați, sunt la sfârșitul cuvântării mele .Dați-mi voie ca, pentru evidențierea construcției logice , să rezum în câteva cuvinte obiecttivele la care am tins cu cuvintele mele .Le rezum :

Vorbesc în numele **Partidului Național -Creștin** și cred că în materie de politică externă , punctele cele mai importante la care s-ar putea ajunge în momentul de față , în urma unui examen serios și minuțios ar fi :

Păstrarea Micii Înțelegeri cu obiectivul ei normal, bine înțeleasă fiind libertatea de acțiune a celor trei componente față de marile probleme ale continentului.

Păstrarea Tratatului de alianță cu Franța, în cadrul obligațiilor pe care însuși acest trata le impune.

Manifestarea dorinței noastre de a stabili bune raporturi cu Italia Fascistă , înlăturând din partea noastră orice impedimente , pentru a netezi unele apropieri , firește pe temeiul integralității noastre teritoriale .

Intensificarea legăturilor noastre cu Polonia , cu obligațiuni reciproce .

Atitudine de apărare față de expansiune ideii bolșevice

Tratat de amicitie cu Germania .(**aplauze la PNC**)

O.Goga / 27 nov.'36

▣ **Partidul Național Creștin**

▣ **România a Românilor !**

" Acest obiectiv de politică externă , este într-o **corelație normală cu stările interne** de la noi. Nu se poate clădi o politică externă **decât având punctul arhimedic în situația d-tale de acasă.**

Și atunci, dați-mi voie , fără să detaliez lucrurile, să vă arăt convingerea mea intimă

că **o Românie** , care **să se fixeze bine pe echilibrul european** ,

nu se poate închipui decât atunci când ea, din punct de vedere național ,

este bine întărită la ea acasă, când spiritul public din această țară stă pe temeiuri puternice ,

când ceea ce zbuiciumă azi Continentul este **ideea națională** ,

în spiritul și mintea poporului român , **are un ecou puternic și hotărâtor "** (**aplauze la PNC**)

" În cadrul politicii internaționale, **trag în cumpănă statele în măsura în care**

au rezolvat problema egoismului lor național la ele acasă. (**aplauze la PNC**)

Poporul românesc are un instinct de orientare sigură .

Dincolo de prevederile oamenilor politici, **dincolo de** deosebirile de partid,

poporul românesc, cu instinctul său sigur, care l-a călăuzit în cursul vremurilor,

el însuși **își croiește rosturile de orientare în marile probleme politice.**

Aș putea spune că **în istoria noastră** , întotdeauna **formulele de salvare a neamului**

au pornit de jos în sus. De câte ori s-au ivit erezii teoretice , care au fost formule de import,

când a fost să se pună în cumpănă rostul existenței noastre ,

aceasta a hotărât-o instinctul popular.

În orice caz, n veacul al XIX-lea, **istoria modernă a noastră a fost determinată**

de **aceste forțe ale instinctului popular.**

" Ei bine, **acest instinct popular** , dincolo de orice doctrină politică ,

cere astăzi o Românie îndrumată de un spirit național , categoric și definitiv.

(**aplauze la PNC**) România trebuie să fie astăzi îndrumată și stăpânită.

Sentimentul de stăpân categoric în țara lui , trebuie să fie în sufletul acestui popor.

(**aplauze la PNC**) Legiuirea trebuie să urmeze , în mod logic, pașii pe care îi face acest instinct .

Duceți-vă în orice sat , în oricare parte a țării, în Banat, în Basarabia, în Ardeal, aici în Vechul

Regat, pretutindeni, pe diverse game, se cântă același cântec :

România să fie a Românilor.

" Aceasta nu este o lozincă pe care am pus-o noi în circulație. Acesta este adevărul și noi, **Partidul Național-Creștin nu avem alt merit decât de a fi ascultat acest glas,** care se desprinde din **adâncurile laboratorului sufletesc** al poporului nostru .

(**aplauze la PNC**)

" **Priviți la Basarabia** .Până acum câțiva ani se plimbau pe acolo toate **lozincile deșarte ale partidului zis - țărănesc** . Vă aduceți aminte că **bolșevismul predomina** atunci.

Acum putem să spunem , ca pe o manifestare a instinctului nostru de conservare , **cea mai hotărâtă atitudine de naționalism** care se împotrivesc tuturor acelor străini care intră ca un cui în sufletul lor , **o au basarabenii.** (**aplauze la PNC**)

Basarabia reprezintă astăzi cetatea naționalismul integral ,și noi **am făcut un serviciu poporului român și ideii naționale de Stat** ,atunci când **acestui sentiment din Basarabia** i-am dat curs , **încadrându-l într-o formulă politică**" (**aplauze la PNC**)

O.Goga / 27 nov.'36

▫ **Bătălia dintre PNC - PNȚ**

"În urmă cu câteva zile, la 8 noiembrie , a fost **congresul PNȚ** [**LD : din Basarabia ?**]

Deputații de pe băncile PNȚ nu sunt aici , pentru că **m-ar interesa duelul nostru** de anul trecut , de la această tribună, atunci când **spuneam că la 14 noiembrie** , anul trecut, **vor veni o sută de mii să facem o demonstrație a forțelor noastre** , **în aceeași zi, alături de dânșii.**

D-lor au spus atunci că **dvs, d-le Inculeț**, ne-ați dat posibilitatea **de- a ne aduna la olaltă** și ne socoteau ca **un fel de spectru** rezultat din **capriciul și favoarea dvs.**

Am fost prezenți la întâlnire. La 8 noiembrie **am privit această defilare de forțe** , și am avut **un sentiment de mândrie națională**. **Defila România, defila România națională, România de mâine** (**aplauze prelungite la PNC**) **România cea integrată în drepturile ei.**

O asemenea Românie națională și creștină este temelie pentru o politică la ea acasă, care să salveze prestigiul ideii noastre de Stat ! (**aplauze prelungite și îndelung repetate , ovațiuni la PNC ; deputații PNC felicită viu pe dl deputat Octavian Goga**)

-NNSăveanu : suspendă ședința

O. Goga / 27 nov.'36

8.) **Virgil Madgearu (PNȚ) , Declarație la Mesaj , Cameră, 28 nov.'36**

(DAD, MO 6 , ședința de sâmbătă, 28 nov.'36, p. 95 - 97)

N.Rădulescu -Mehedinți (PNȚ) , Declarație la Mesaj , Senat , 28 nov.'36

(DS: MO 7, șed. de sâmbătă, 28 nov.'36 , pag ?)

[**LD : În aceeași zi și cu același conținut, Madgearu și Rădulescu citesc** , în numele PNȚ , în Cameră și în Senat , o **Declarație acuzator - ultimativă** .

PNȚ acuză guvernarea liberală în toate domeniile, pe toate planurile.

Guvernul liberal trebuie să plece . PNȚ adjudecă guvernarea , anunță programul .]

Doc. integral - **fișier PNȚ XIII**

[-----]

Virgil Madgearu /

Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

▫ **Politica externă**

[**LD : Nu se justifică punerea la îndoială a politicii guvernului , decât ...]**

" **Îngrijorarea țării** , provocată de împrejurările din afară, **a fost agravată** , în primul rând, prin faptul că politica externă a guvernului **a fost continuu contrazisă de acțiunea lui internă,** de **încurajarea fățișă a unor formațiuni politice care cer cu stăruință schimbarea orientării noastre externe,** și anume **alianțe cu State sprijinitoare a revizuirii granițelor.** "

[aluzie la adresa PNC]

" O asemenea atitudine a fost de natură a desorienta opinia publică și a demoraliza națiunea , producând , în același timp, un sentiment de îndoială la aliații noștri firești , **asupra lealității noastre .**

"Această stare de lucruri a fost agravată prin îndepărtarea nemotivată și neînțeleasă a d-lui Nicolae Titulescu , fost ministru de externe, puține zile după ce Consiliul de Miniștri se declarase complet de acord cu politica dusă de d-sa , acordându-i încrederea de a o continua mai departe "(aplauze pe băncile PNȚ)

" Declarația din Mesaj cu privire la politica externă , **desi**, în linii mari ,

cuprinde țelurile politicii externe care are asentimentul națiunii,

totuși, ea nu poate pune capăt îngrijorării țării din cauza incertitudinii create prin acțiunea politică plină de contradicții a guvernului, se impune o politică externă consecventă , care să excludă orice echivoc.(aplauze pe băncile PNȚ)

[-----]

Virgil Madgearu /

Rădulescu .Mehedinți / 28 nov.'36

▣ Guvernarea Tătărăscu

[LD :Bine- nțeles guvernarea era criticată din toate unghiurile și sub toate aspectele !

Ar fi putut-o face PNȚ cu mai multă profunzime și pe chestiuni punctuale,

nu cu acuze și adjective . Ce dialog al surzilor ! Ce fractură moral -politică !

Madgearu are dreptate : nu era unitate sufletească ; se luaseră măsuri excepționale ;

existau complicități ; se guverna cu legea " *deplinelor puteri* " etc etc etc.

Dar , oare , numai guvernul PNL era de vină pentru asta ?!

Și dacă da, aceasta ar fi fost situația , mai era România o țară guvernabilă ?]

" Odată cu pregătirea și înzestrarea armatei , trebuia urmărită consolidarea unității sufletești a națiunii. (aplauze pe băncile PNȚ)

Și în această privință, guvernul actual are o gravă răspundere de a fi tolerat și chiar încurajat curentele de învrăjbită națională și de anarhizare a spiritelor.

A slăbit astfel sentimentul de solidaritate și disciplină națională pe care se reazămă

puterea de rezistență a unui popor , în deosebi în clipe de primejdie. (aplauze pe băncile PNȚ)

[-----]

Virgil Madgearu /

Rădulescu - Mehedinți / 28 nov.'36

▣ Alegerile parțiale = experiment riscant

▣ Complicitatea grupărilor extremiste

▣ Lovirea adversarului democrat

[LD : PNȚ avea dreptate . În lupta dintre cele două mari partide , începând cu 1933 , s-a practicat această tactică de uzură prin rigoare , prin măcinarea și hărțuirea reciprocă cu ajutorul (sau complicitatea) grupărilor extremiste .

Ceea ce a făcut PNL (folosindu-se de gogo-cuziști) , va face PNȚ în nov. 1937 (folosindu-se de legionari) , ducând regimul democrat în grav impas.

Sigur, lucrurile au fost mai complicate , mai mulți factori s-au insinuat în aceste confruntări , dintre care **reală radicalizare naționalistă a românilor** nu poate fi ignorată.]

" Din aceeași teamă de a se înfățișa țării, Partidul Liberal s-a abținut de la alegerile parlamentare parțiale , mulțumindu-se cu rolul de instigator

în sprijinul unor anumite formațiuni de opoziție înfeudate guvernului ,

iar când s-a prezentat totuși în alegerile parțiale ,

a înregistrat înfrângeri dureroase . (aplauze pe băncile PNȚ)

" Țara a condamnat astfel pretinsa operă rodnică a cărei apologie , din partea guvernului, constituie o sfidare (aplauze pe băncile PNȚ)

Din lipsa unei baze reale în masele populare , guvernul a recurs la complicitatea unor

grupări , caracterizate de însăși președintele de consiliu , drept **formațiuni factice** , pentru ca , **prin diversiuni, să-și mențină poziția.**
El a făcut această acțiune **cu prețul compromiterii ordinii legale și prestigiului autorității.**
(aplauze pe băncile PNT)

Această politică vedește **incoherența guvernului, care , pe de o parte , a cerut și a obținut legiferarea unui regim excepțional și draconic pentru apărarea liniștii publice , și , pe de altă parte , nu l-a aplicat , lăsând curs liber anarhiei.**

Astfel am asistat la **asasinat repetate** și la organizarea de **formațiuni paramilitare** , înarmate , gata de a înlocui lupta de idei **cu violența și de a răsturna regimul constituțional și parlamentar . "** (aplauze pe băncile PNT)

[-----]

Virgil Madgearu /

Rădulescu -Mehedinți / 28 nov.'36

▫ Opera de legiferare

▫ Compromiterea ideii de legalitate

" Față de astfel de rezultate , **este temerar ca acest guvern** , lipsit de autoritate și de prestigiu, să afișeze **intenția de a continua opera de legiferare .** (aplauze pe băncile PNT)

" **Pretenția guvernului de a întări ordinea legală și ordinea morală în viața de Stat , sună ca o sfidare , după opera de compromitere a ideii de ordine și autoritate legală și destrămarea morală ,** pe care a întreprins-o în acești trei ani ,

în care **guvernul a asistat neputincios sau complice la acte teroriste , fără precedent la noi și a patronat abuzuri și fraude ,** dintre care unele s-au transformat în adevărate **scandaluri publice .**

" În această **atmosferă de carență a legii și a moralei,** s-a dat tineretului **cel mai nenorocit exemplu , încurajându-se pornirile inferioare . "**

[-----]

Madgearu, Rădulescu / 28 nov.'36

9.) Grigore Iunian (PTR) , Discurs la Mesaj, Cameră , 28 nov.'36

(DAD, MO 6, șed. de sâmbătă, 28 nov.'36)

[**LD : 18 iulie 2003. Mă apropii de preluțiile viitorului regim instaurat de Carol al II-lea în febr.1938 , chiar dacă , până atunci va mai dura un an.**

Ședința este condusă de NNSăveanu ;pe banca ministerială este Inculeț , nu este întrerupt aproape deloc.

Iunian vorbește după **Octavian Goga (PNC) și Virgil Madgearu (PNT)** care **revendicaseră succesiunea pentru partidele lor.**

Iunian dă un **diagnostic sever** acestei eventualități : indiferent de formulă, **venirea lor la putere ar provoca un război civil .]**

Document integral - **fișier PTR - II**

[-----]
Grigore Iunian / 28 nov.'36

▫ Rotativa guvernamentală

" D-lor deputați , nu vii cu **nici o preocupare personală,**

nu mă declar îndreptățit și gata să iau răspundere conducerii Statului [aluzie la PNT]

și **nu am nici un motiv să fiu supărat astăzi pe cei care nu sunt fideli în prietenie și făgădueli ."**

N-am tratat nici o dată succesiunea cu dvs [PNL] , n-am cerut și nu am primit asigurări cu privire la această succesiune ; n-am nici un cuvânt să mă supăr că , se pare, că infidelitatea dvs se manifestă și pe acest teren .

Ați fi acordând grație , pare-se , unei alte grupări [aluzie la PNC] , deopotrivă de voinică să-și ia ea răspunderea pentru fericirea Statului . (aplauze la PTR)

" Nu mă miră aceste oferte , pentru că , în definitiv, **dacă dvs ați fericit până acum țara , apoi în condițiile acestea o poate fericii oricine .**

Și ofertele așa de stăruitoare care se fac pentru continuarea măreței dvs opere **n-au nevoie de multe eforturi și nu angajează prea multă răspundere pentru viitor.**

[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ Sentimentul popular și politica externă

▣ Opțiunile partidelor în politica externă

[-----]

"Am văzut aici orientându-se **politica externă a partidelor** , după cum **ășezarea politicii** într-o țară sau alta , **se cristalizează** , în formule de **stânga** sau de **dreapta** .
Fiecare Stat poate să aibă un **regim** care poate să fie **vremelnic sau permanent** , potrivit intereselor proprii. **Pe noi nu ne interesează ce regim este într-o țară sau alta ; pe noi ne interesează ce poate să reprezinte în orientarea generală , o amicitie cu o țară sau alta .**

Aceasta este **singura bază** pe care noi trebuie să încheiem alianțele noastre . "

[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ Alianță cu Germania ?

▣ Replică lui Goga

" D-lor, **ași putea să răspund** celor care înfățișau acea **tendință naționalistă** cu orice preț, ași putea chiar **din aceste greșeli făcute pe vremuri** de un om , ale cărui sentimente naționaliste nu pot fi contestate , **cum este dl Goga, aș putea să învederez** , totuși, **cât de greșită este baza naționalismului pe care se așază.**

Naționalismul adevărat stă în **cunoașterea problemelor și interesele reale ale țării românești, și apărarea lor împotriva tuturor și cu mijloace care ne sunt proprii (aplauze pe diferite bănci ale opoziției)**

"D-lor, **s-a propus** aici o **precizare** sau o **schimbare a politicii noastre externe** ,

s-a propus să îndrumăm **politica noastră** ,

cu mai multă prietenie față de Germania ori cu Italia .

" **S-a făcut aici o socotelă matematică, o socotelă statistică, s-a zis : uite , relațiile noastre economice sunt mai firești , mai normale cu o țară decât cu alta .**

De sigur, **dar nu se poate mai mare greșeală decât să confunzi aceste două planuri.**

Relațiile noastre economice și interesele noastre ne pot duce la crearea de relații puternice cu o țară cu care nu avem alianță, **dar alianțele noastre politice trebuie să fie**

în funcție de apărarea interesului acesta suprem , ca granițele noastre să rămână neștirbite.

Dar , de la această constatare și până la **o politică de adversitate cu orice preț, este un drum lung.**

"**Sentimentalismul acesta nu trebuie să înrăurească** acțiunea noastră și relațiile noastre .

Cred că **și aici am făcut o politică excesivă** , fără nici un fel de utilitate, **o politică de vrăjmășie cu orice preț**, care nu se reazemă **pe nici o judecată** și care , dimpotrivă, **vatamă interesele noastre economice ."** [-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▣ Relația cu Italia

▣ Declarația lui Mussolini

" S-a vorbit de încercarea tot mai strânsă de apropierea cu Italia.

Eu nu cred nici măcar în ultima manifestare a Ducelui , atât de nepotrivită și cu atât de puțin răsunet . A avut, evident, un puternic răsunet la noi ,

cu cât **am fi avut mai mult îndreptățirea la sentimentele de prietenie** din partea Italiei ,
cu cât atitudinea noastră în război a fost mai alături și mai concordantă
cu cât motivele care ne-au determinat să luptăm împreună ,
ieșind dintr-o alianță , proclamând neutralitatea, pentru ca apoi să se alipească
la un alt grup de puteri , cu cât interesele au fost mai concordaante și justificările
mai asemănătoare ,
cu atât era **mai puțin de așteptat o asemenea declarație** din partea șefului guvernului italian .
Am protestat și am arătat hotărârea întregii populații care se află în granițele Statului nostru,
de a nu lăsa să se clinească nici măcar cu un centimetru pătrat **teritoriul României** ,
așa cum a fost așezat **prin tratatele de pace "** (**aplauze la PRT**)
" Dar , o dată acest protest făcut, să ne înțelegem .O greșeală făcută
nu trebuie să ne împingă , cu orice preț, la statornicirea unei politici de vrăjmășie."
[-----]

Grigore Iunian / 28 nov.'36

▫ **Pretendentele la succesiune : PNC și PNȚ**

▫ **Pericolul unui război civil**

" **Am arătat o asemenea speranță** , dovedită neîntemeiată , și acum trei ani, când am vorbit la
Mesaj, crezând că **aveați în dvs încă posibilitatea de înnoire** a formei în care vă prezentaseți
înainte , pentru ca , **din sânul dvs , al partidului liberal, să vă puteți dăruți o activitate rodnică**
cu speranțele mele de atunci care nu au fost realizate

" **Tot așa și astăzi vreau totuși să pot nădăjdui astăzi**
în puterea de reculegere și în patriotismul fiecăruia dintre grupările politice
aici reprezentate , ca să ferească țara de acel război civil care ne amenință,
prin manifestările și ale unei grupări, a **Partidului Național Creștin ,**
și ale altei grupări, a **Partidului Național-Țărănesc,**
partide care pretind succesiunea guvernului pentru fiecare din ele.
" Oricare dintre aceste două soluțiuni s-ar da crizei care se va desfășura cândva
- căci și puterile dvs sunt mărginite - va constitui un izvor de primejdie.

" De aceea, **vreau să cred în puterea de reculegere a tuturor ,**
ca să găsească **singura formulă** prin care **să poată realiza colaborarea lor**
și constitui cadrul în care o asemenea colaborare se poate asigura efectiv,
pentru a garanta dezvoltarea normală , propășirea țării noastre,
și a păstra neștirbit întregul patrimoniu național,
care trebuie să ne fie scump, deopotrivă, tuturor ." (**aplauze la PRT**)
Grigore Iunian / 28 nov.'36

10.) I. **ACCuza (PNC) , discurs la Mesaj , Senat , 28 nov.'36**

I.Niemirower (rabin șef) - chestiune personală

(D.S. , MO nr. 7 , sâmbătă , 28 nov.'36 , p. 109- 117 ; 127-128 ; 193- 197)

II. **ACCuza** (PNC) , Replică lui Niemirower / Listele infamante / , Senat , 10 dec. '36
(DS, MO 9, șed. de joi, 10 dec.'36, pag. 193-197)

[**LD : ședința este condusă succesiv de prof.Ai.Lapedatu și dr.Daniel Ciugureanu .**

Pe banca ministerială, Victor Iamandi (ministrul Cultelor și artelor)

Goga și Cuza și-au împărțit rolurile .

Primul, în Cameră , prezentase "**directivele**" PNC în materie de **politică externă ;**

ACCuza , în Senat , urma să prezinte pe cele privind **politică internă.**

În mare parte, **reia cu perseverență, aceleași teme de la tribuna Camerei .]**

Doc.integral- fișier LANC / PNC - V

Subtitluri, sublinieri și colorări -LD

ACCuza / 28 nov.'36

▪ Episod parlamentar

-**Prof.Ai.Lepedatu** : DI senator ACCuza are cuvântul (aplauze prelungite , îndelung repetate , la majoritarii PNL și PNC)

-**ACCuza** : d-le președinte , d-lor senatori , ieri la ora 11 , vineri , am avut onoarea să primesc vizita onoratului d-lui secretar al președinției [**Senatului**] , care venea după atențiunea pe care a avut-o d-l **președinte să mă prevină** , cum că astăzi , numaidecât , trebuie să iau cuvântul la această tribună pentru că **discuțiunea se încheie** .
D-lor , eu credeam că venind la Senat , voi fi la adăpostul oricărui fel de cenzură...

-**Lapedatu** : V-am rugat să luați act că trebuie să închidem discuțiunea și am dori să vorbiți astăzi.

-**prof.DRloanițescu** : Pentru prima oară **dezbaterile la Adresă se termină în patru zile**.

-**Lapedatu** . Sunt **circumstanțe cu totul speciale** pe care dvs le cunoașteți , și mă mir că mai faceți aceste biețțiuni...

-**DRloanițescu** : **Opoziția nu a vorbit decât în două ședințe** ; în celelalte au vorbit numai reprezentanții majorității . Dispoziția asta ca discuția să se termine ne-ați anunțat-o în ultimul moment , încât **protestul d-lui ACCuza este foarte la locul lui**.

-**ACCuza** : Eu mă simt dator să aduc **omagiile mele d-lui președinte** , pentru atențiunea d-sale , dar , în același timp , să nu mă unesc cu măsura ce s-a luat de către onoratul guvern , ca **în mod precipitat să se scurteze această discuțiune**.

-**Vict.Iamandi** (ministr.culte și arte) : S-a luat **și împotriva mea , s-le senator (ilaritate)**

-**ACCuza** : Tocmai regret cu atât mai mult , cu cât cunosc talentul distins al d-lui ministru , cu care **am colaborat altă dată în cadrul Ligii Naționale Creștine**.

-**Iamandi** : Pe atunci era **Partidul Naționalist ...**

-**ACCuza** : Aș fi putut nu să mă retrag din discuțiune , dar **aș fi putut să nu vin** ca să iau parte , în asemenea condițiuni precipitate , la discutarea Mesajului .

Însă îmi era imposibil , fiind că **aveam o datorie de îndeplinit** , în calitatea mea de **președinte suprem al Partidului Național-Creștin** , după ce d-l **președinte Octavian Goga a ținut ieri un discurs** , în care a determinat **directivile partidului nostru** , în materie de **politică externă**.

Dacă n-aș fi venit , aș fi dat prilej presei - dvs știți care presă : să zicem **presa jidănească** - să precizeze că **dl Cuza nu este de acord cu expunerea de la Cameră a d-lui Goga** , și că , prin urmare , **este o ruptură absolută între cei doi șefi ai organizației PNC**.

Ași fi venit în orice condițiuni , **chiar dacă ași fi fost bolnav** , ca , la începutul activității noastre , să nu dau prilej să se răspândească **o asemenea calomnie**.

ACCuza / 28 nov.'36

▪ Politica extenă la o cotitură

▪ Discursul epocal a lui Goga

[**LD : ACCuza exultă de satisfacție pentru că Titulescu a fost înlocuit .**

Rostește una din **șarjele vitriolante** , care au făcut **deliciul cafenelelor politice**.

Lucruri noi nu spune . Dacă le consemnez o fac din două motive :

pe de o parte , împreună cu alte opinii de gen ,

a ținut loc de explicație la demitere , în lipsa explicațiilor date de guvern ;

pe de altă parte , pentru că , au constituit într-o mai mare măsură (decât vreun studiu sobru și argumentat) la modelarea mentalității publice .

Era vorba de dărâmarea unei statui ! de destrămarea unei legende !

Cât privește "**noua epocă**" deschisă prin discursul lui Goga , împreună cu alte sloganuri electorale , va duce la victoria relativă a PNC în alegerile din nov.'37 și tot ce a urmat.]

" Am fost ieri la Cameră și am ascultat **discursul stăluțit ca formă și adânc ca fond**

al președintelui nostru , d-l Octavian Goga . D-l Octavian Goga , prin discursul său , a precizat **raporturile dintre Statul nostru și celelalte State** în mod așa de lămurit , încât poate servi de bază oricărei discuțiuni ulterioare asupra acestei materii .

" **Discursul** d-lui Octavian Goga , președintele partidului nostru , însemenează **o nouă epocă în tratarea politicii noastre externe** .

Dați-vă bine seama : până acum , **politica noastră externă era rezervată** ,

era o politică externă care **se trata în anumite cercuri restrânse**, și cu toți convenisem că ea nu aparține, oarecum, Parlamentului, deși ea este de esența controlului parlamentar. **Ajunsesem în așa situație încât**, până la urmă, **nu mai era vorba** ca politica Statului Român să se confunde cu anumite cercuri închise de la Ministerul Afacerilor Străine, **ci să se rezume într-o singură persoană**, și acea singură persoană **se confunda cu trenul** special care îi stătea la dispoziție ca să-l transporte în diferite regiuni, unde Excelența Sa gândea că trebuie să caute **politica externă a României** :

la Saint Moritz sau la Cap Martin, unde făcea plaje și unde se duceau românii să admire pe ministrul de externe făcând plaje acolo și, în sfârșit, gândindu-se adânc la politica externă a țării (**ilaritate**) Dar în același timp, această circulație costa milioane pentru transporturi dar mai ales pentru **reclama pe care ziarele jidovești** o făceau, ridicând în slava cerului pe **acest om**, pentru că, într-adevăr aveau un instrument în mâinile lor [-----]

Eu atunci am văzut această **situație anormală cu desăvârșire** și am spus în Camera d-lui Titulescu : **Dta ești mai mult reprezentantul Genevei în România, decât reprezentantul României la Geneva.**

" De aceea, dlor, **aduc complimentele mele partidului** care astăzi deține guvernul, **că a venit și a înlăturat această anomalie.**

Ați făcut mai întâi, prin aceasta, o economie pentru care vă felicit, dar în același timp **ați clarificat** o situație care devenea o situație de operetă, pentru că **nu se mai putea continua** să fie tratată astfel politica noastră externă.

" Rezultatul acestei politici a fost așa de dezastruos și de catastrofal, încât pe mine mă miră că nu s-a găsit cineva, **că nu s-a găsit un guvern**, care să ia mai din timp măsuri care să prevină aceste complicații.

" Întâi și întâi, această politică a dus la desafecțiunea noastră față de Italia; ne-a complicat situațiunea noastră cu Italia, iar **fostul ministru de externe este**, în ultimă analiză, **provocatorul declarațiilor așa de neprietenești ale Ducelui Mussolini.** **Tot el ne-a înstrăinat**, într-un moment, **simpatiile Poliniei** și a mers și mai departe.

S-a pus de-a curmezișul reluării raporturilor noastre normale cu Germania și chiar ne-a înstrăinat întru câtva și **simpatiile Iugoslaviei.**

Prin urmare, ne-a lăsat o stare de politică externă dezastruoasă

[**continuă pe aceeași temă, în aceeași gamă....**]

" Și iată, în asemenea împrejurări, vine partidul nostru, **Partidul Național Creștin**, care, prin vocea autorizată a președintelui său, d-l Octavian Goga, clarifică odată pentru totdeauna această situație, înlătură, pune capăt unei epoci dezastruoase și spune :

politica externă aparține Parlamentului, aparține dezbaterii parlamentare, **aparține controlului parlamentar,** și nu se poate, în nici un caz,

rezuma în **tratări intime** pe care nu le cunoaște nimeni și mai puțin încă **în persoana unui singur om care, ca un potentat, cutreeră prin toată Europa și se oferă în spectacol ca să admirăm toate călătoriile sale de plăcere și toate manifestațiunile sale luxoase.** "

" Iată ce a făcut Partidul Național Creștin, prin vocea autorizată a președintelui său, dl Octavian Goga. **Discursul său este**, dacă voiți, **epocal.**

O nouă epocă începe de azi înainte.

Să știți dvs că de aici înainte, **nu va mai veni nici un domn ministru de la externe să facă pe omul care singur cunoaște și conduce.**

El va fi silit să înfățișeze înaintea acestui Parlament, pentru ca să-și justifice atitudinea și atunci nu vom mai fi expuși la acele catastrofe pe care le îndurăm astăzi, **cu desafecțiunea celor mai buniprieteni ai noștri.** Iată ce a făcut dl Goga. "

ACCuza / 28 nov.'36

▣ **Partidul Național Creștin**

▣ **Politica internă.**

" Era de datoria mea ca să viu și să-l urmez pe d-sa, care și-a îndeplinit în mod strălucit misiunea pe care a avut-o de la partidul nostru,

care l-a pus în situațiunea de a vedea care este **acțiunea lui binefăcătoare în politica externă a țării ;**
îmi revine mie datoria să completez ,
nu directivele expuse de dl Goga, în materie de politică externă ,
ci **să daog și eu directivele** care pot să intereseze în gradul cel mai înalt , în momentul
acesta, **politica internă . "**
ACCuza / 28 nov.'36

▣ " Președintele suprem"

▣ Păzitorul doctrinei PNC

[LD : 20 iul.2003 .Mă gândeam la cartea latino-americanului "**Eu, Supremul**" ...

Personajul ACCuza ? Cum oare l-aș putea prezenta ?

Îmi trece acum prin cap dacă nu cumva ... Goga s-a folosit de acest om ajuns la bătrânețe,
poate sclerosat , sigur maniac, în doctirina pe care a elaborat-o și nutrit-o o viață ,
în bătaia tuturor acuzelor, în disprețul atâtor campanii a căror țintă a fost .

Chestiunea se pune : de ce s-au unit cei doi ?

care pe care s-a păcălit ? Goga pe Cuza sau invers ?]

" D-lor , am zis , în calitate de **președinte suprem** .Președintele suprem este **un cuvânt care se introduce pentru prima dată în vocabularul politic.**

De obicei , este **președinte de onoare** , cum i se zice cuiva , care nu este președinte activ.

Ce însemenează **președinte suprem** ?

" D-lor , **am primit o adresă** , unde sunt invitat de președintele Consiliului de Miniștri ,
unde dl secretar al Președinției mă invită : **< D-I profesor ACCuza, președintele de onoare al Partidului Național Creștin >** (**ilaritate**)

D-lor , dacă ar fi venit de la altcineva, aș fi spus că chestiunea nu stă tocmai așa ,
dar când am văzut că mă titulează în modul acesta însuși secretariatul Președinției
de Consiliu, n-am putut să rămân idiferent și am răspuns imediat : < Dle secretar general,
Cu adresa nr 3.637 din 26 noiembrie 1936 , mi-ați făcut cinstea a mă invita la serbarea
Arcului de Triumf, ca **președinte de onoare** al Partidului Național Creștin.

*Mulțumind , vă rog să luați act că nu sunt președinte de onoare ,
ci președinte suprem .ACCuza , senator de Suceava>*(**ilaritate**)

D-lor acum vă închipuiți dvs ce ochi a trebuit să facă secretarul , care nu știa
ce înseamnă **președinte suprem !**

Sunt dator să dau explicația cuvenită .

-**prof.DRloanișescu** : Fără să dăm de bănuir , vă rugăm să ne explicați .

-**ACCuza** : N-am să vă rețin decât câteva clipe ca să vă explic **ce înseamnă în PNC președinte suprem** , pe lângă **președinte**, care este **Octavian Goga**.

-**DRloanișescu** : **Președintele de onoare** este un fel de pensionar.

-**ACCuza** : **Președintele de onoare** este acela care **are onoarea să nu fie nimic** (**ilaritate**)

Încât d-lor, cunoscând această stare de lucruri, eu mi-am zis că nu trebuie ca cineva să mă facă
președinte de onoare , **căci eu sunt și înțeleg să fiu președintele suprem** .

Dar ce este președintele suprem? În actul constitutiv al PNC se spune :

< Președintele suprem , d-I ACCuza , are răspunderea păstrării direcivelor generale ale partidului , conform programului stabilit . > Vă dați seama că aceasta **nu este o ficțiune**.

Nu este **ceva inexistent** , ci **este o grea sarcină** , care i se impune când se zice :

< Președintele suprem păstrează directivele generale ale partidului . >

" Nu poate să fie , d-lor, o mai mare grijă ,

decât această **grijă a păstrării directivelor generale** ale partidului,
pentru că noi am stabilit **anumite principii și ne bazăm pe o doctrină**
pe care **voi avea onoarea s-o expun**.

" **Dacă doctrina aceasta rămâne pe hârtie**, precum au rămas toatecelelate directive de partid,
că vin cu directive pompoase și frumoase și de care , la urmă, nu se lăge nimic,
ce devine Partidul Național Creștin , din nou creat ?

Partidul ar dispărea, și dacă dispăre Partidul Național Creștin ,

care este astăzi **o speranță a țării întregi** - aş putea zice , **ultima speranță - ce se va întâmpla când acest partid nu ar putea să-și realizeze misiunea ?** Iată ce ne preocupă pe noi.

" Şi atunci să se ştie : **cine intră în Partidul Național Creștin, intră sub disciplina severă , absolută , a unei doctrine , pe care trebuie să o repecteze și pentru care trebuie să lupte ca să fie realizată . Numai** în asemenea condiții **poate să facă cineva parte din Partidul Național Creștin.**

" Iată dlor ce este cu **președintele suprem.**

De aceea am avut dreptul să mă supăr pe secretarul -săracul, nevinovat - de la președinția Consiliului, carem-a transformat **din președinte suprem ,** cu așa grele însărcinări , **în președinte de onoare ,** adică onoarea să nu fiu nimic."
ACCuza / 28 nov.'36

▣ Doctrina PNC

▣ Problema jidănească

" **Ca președinte suprem al partidului nostru ,** îmi iau astăzi îndatorirea să vă vorbesc lămurit , în împrejurările cele mai grele , prin care a trecut vreodată nu numai țara noastră , ci omenirea. Este ceva, dlor, de natură **să surprindă și să miște profund pe orice om gânditor.** **Vin să expun doctrina** care ne leagă pe noi, care **singură este capabilă să ne facă să înțelegem frământările de acum, care singură este capabilă să ne facă să înțelegem suprema primejdie națională , de care este astăzi amenințată națiunea română.**

" **Dvs nu aveți habar** de această primejdie, pentru că **nu cunoașteți problema.**

D-lor, mai întâi mă adresez dvs ,**mă adresez oamenilor politici , și-i întreb :** care socotesc d-lor că este **cea mai mare problemă socială, economică , culturală și politică din momentul de față , nu numai în țara românească , dar și în celele țări ?! ...**

"D-lor , **nu este decât o singură problemă , care cuprinde atâtea probleme și asupra căreia eu vă atrag atenția dvs , apelând la conștiința dvs de Români.**

Această problemă gravă, extrem de gravă, și se va vedea prin fapte cât este de gravă, este problema jidănească. "

ACCuza / 28 nov.'36

▣ Creștinism - Iudaism

▣ Vechiul Testament -Noul Testament

[LD : nu fișez tot, pentru că repetă ceea ce spusese la Cameră Singurul lucru de remarcat , este că **nici o față bisericească din Senat nu intră în dialog , la insistențele repetate ale lui ACCuza.**

Și aceasta în condițiile în care **el atacă fără echivoc, ca " deviere" ,tradiția bisericii .** Singurul care încearcă să intervină , este **rabinul Niemirower** căruia , însă, cuziștii nu-i îngăduie. Iarăși zic : **probabil în Senat se zâmbește ,** probabil senatorii asistă ca la un spectacol sau plictisiți această argumentație , **dar în popor, exact astfel de povești aveau priză și circulau.**

Eu le știu de pe la bunica , care , însă, față de popă și credincioasă , spunea că sunt.... " prostii"]

"**Sunt foarte fericit** că aduc această problemă în Senat , pentru că **din onoratul Senat fac parte și Prea Sfinții noștri Prelați, reprezentanți ai bisericii noastre creștine.**

Și fiindcă **această problemă este esențială pentru problema creștină ,** de aceea mai cu deosebire sunt fericit că pot să o expun aici.

" În această materie , **nu vreau să intru în amănunte ,** nici să am aerul că voiesc să mă depărtez câtuși de puțin de disciplina sfintei noastre biserici.

Dar îmi pare rău în privința aceasta , că înțelepciunea noastră creștină a fost deviată de la obiectul ei, și fiind deviată , această deviație ,

de la început **s-a impus prin ierarhia bisericii și s-a păstrat apoi prin tradiție.**

" Dar astăzi, respectuoși în orice altă privință a tradiției,

venim și **înțelegem altfel** lucrurile și

ne îndreptăm către adevărata soluțiune creștină a acestei mari probleme.

" D-lor , **de ce și ce** este problema jidănească , problemă mondială, problemă universală, problemă a tuturor timpurilor ?

" **Un popor de o rasă determinată cade sub stăpânirea unor cărturari , care îl formează cu o anumită concepție și caută să le impună această concepție ca pe o religie , și prin urmare obligatorie pentru ei , în orice împrejurare și în toate timpurile.**

" Care este această concepție extraordinară , obligatorie pentru ei , însă care face pe ceilalți care o cunosc să râdă ?

Cărturarii jidnilor pornesc de la închipuirea că Dumnezeu lor lahve

a încheiat un < **legământ** > cu dânșii , ca să-i fie Lui < **popor sfânt** >

- pe jidănește se spune < **am kodeș** > - și care în calitatea sa de popor sfânt

- am kodeș - **să stăpânească pământul întreg** pe care să se sfințească lehova.

-șef -rabin dr. I Niemirower : Îmi dați voie ?

-Prof.ACCuza : Sunt abia la început, d-ta ai să vorbești mai la urmă.

-Iuliu Mumuianu : Nu ai voie să întrerupi pe d-l Cuza ! (zgomot)

-șef -rabin dr. I Niemirower : Am voie să cer cuvântul .

-ACCuza : Prin urmare , d-lor, **legământ cu Dumnezeu** , ca ei, **popor sfânt** , - am kodeș - **să cucerească întregul pământ** , pe care să se sfințească Dumnezeu lor , lehova, **aceasta în mod logic , implicând distrugerea [!!!] celorlalte popoare .**

[**LD . întreabă un Părinte , cum zice biserica , aici este " cheia"]**

" **Principiul acestă , dlor, am putea zice satanic - cum l-a și numit Mântuitorul Isus , zicându-le că din Tatăl lor, diavolul sunt** - se găsește lămurit exprimat

în Cartea a V-a a lui Moise, Deuteronomul, între altele în cap.VII-XVI,

care zice pe jidănește : < **Ve a halta et kol ha amim așer lahu Eloheha noten lach** >

Dacă este cineva ebraist dintre Părinți și găsesc vreo eroare , îi rog să mi-o comunice .

-prof. DRIoanițescu : N-avem decât doi rabini aici : pe d-lui și pe dvs ! (**Ilaritate**)

-Voci : Să auzim pe românește !

-ACCuza : < **Ve ahalta et kol ha amim așer lahu Eldeha notenlach** >

înseamnă : **să mănânci toate popoarele pe care lahve , Dumnezeu, și le va da ție .**

Să-i mănânce pentru că nimicirea aceasta se unește cu profitul pe care-l trag :

să-i distrugă, profitând de existența , de viața lor.

"D-lor, **aceasta este concepția** izvorâtă din minciuna diabolică , cum că ei au încheiat un **legământ special** cu Dumnezeu lor , pentru ca să-i fie < **am kodeș** >

[**în acest moment, dr.Ciugureanu îl înlocuiește la conducerea ședinței , pe Lapedatu]**

" D- lor, acestea sunt **texte precise** .Dar nu vă ocupați de chestiunile acestea și se înțelege - de aceea nu vă dați seama de primejdia acestei situații.

"Dar v-aș putea cita tot Vechiul Testament ,

căci Vechiul Testament întreg **este în serviciul acestei concepțiuni,**

pornind de la înrăurirea celor dintâi creștini, care în mod fatal erau jidani,

am făcut ca să devină Carte Sfântă și pentru noi creștinii !

" **Să vă citez numai câteva texte** , foarte puține , ca să vedeți în ce constă

această concepție și **cât de primejdioasă este existența unui asemenea popor, cu asemenea concepții , în sânul celorlalte popoare .**

/ Porunca în care Moise, înainte de exod, i-a sfătuit pe jidani să ia cu împrumut de la egipteni vase de aur , de argint și îmbrăcăminte , astfel despuindu-i pe egipteni (Exod, 12, 35)

" vedeți, dlor, **furtul ridicat la înălțimea unei obligațiuni religioase** , ca fiind ajutat de Dumnezeu "

/ Porunca în care **evereilor le este interzis să mănânce " mortăciuni"** , dar dreptul să le dea străinilor (Deuter., 23, 7)

" Prin urmare, le spune , domnilor, că **au dreptul să dea mortăciune celor de altă credință** , pentru că doar ei sunt " popor sfânt"

/ Sfatul în care li se zice ca **fetele lor să nu fie prostituate** , iar **băieții să nu fie sodomiți**

(Deuter. 23, 7)

"Va să zică **jidanii să se respecte**,

dar fiii și fiicele celorlalte popoare pot să se prostitueze.

-O voce : **Aceasta nu se aplică ! (ilaritate)**

[LD : ș.a.m.d. citează și comentează din **Deutenorom** ... dar nu le mai înregistrez pe toate , 5 pagini (111- 116) , apoi pe celelate domenii , deoarece sunt **aceleași** pe care le-a dat în discursurile de la **Cameră** din 14 dec. '34 , 12 dec.'35 și înainte . Revezi !]

ACCuza / 28 nov.'36

▣ Triumful doctrinei naționaliste

▣Exemplul Germaniei : Hitler, Rosenberg

[LD : dincolo de orice element de doctrină, de orice considerente naționaliste, trebie să constat **candoarea, naivitatea, iluzionarea lui ACCuza** , cu privire la **solidaritatea așteptată din partea Germaniei** , în caz de revizuire]

" În România , există un curent național așa de puternic , **încât desfid ca să-l oprească cineva în cursul său** . (**aplauze pe băncile PNC și Frontul Românesc**)

Iar **dacă dvs** , oamenii din partide, **nu veți înțelege acest fapt**, să știți dvs că

vă expuneți la grave consecințe . Prin urmare, **doctrina mea triumfă pe toată linia.**

Că eu nu sunt nimic ? **Apoi eu sunt încântat că nu sunt nimic, dacă gândul meu este ceva.**

Triumfă în toată țara, d-lor, doctrina pentru care m-am sacrificat ,

triumfă în străinătate, în toate părțile. Ne stă înainte , ca exemplu, **Germania.**

Și ați văzut curentul care s-a provocat acum în favoarea **Spaniei și eroica mișcare a naționaliștilor spanioli**, și **mișcările naționaliste din celelate țări.**

Retro'1932

Dar d-lor, aici , fiindcă vorbesc de doctrină și vorbesc de apărarea națiunii noastre românești contra jidanilor, îmi aduc aminte că **în 1933, când intervenise** ,

ca un moment cu adevărat providențial pentru noi, mișcarea naționalistă ,

antisemită din Germania, sub conducerea lui **Adolf Hitler** , cu trei ani în urmă,

când potentatul guvernului român de atunci, era d-l Virgil Madgearu

și am venit o dată , sărmanul de mine , și **am vrut să spun un cuvânt de prietenie**

pentru Adolf Hitler, marele conducător al Germaniei, care nu ajunsese încă la guvern,

când am pomenit numele lui **Adolf Hitler** , neplăcut jidanilor, numai decît **d-l Madgearu**

s-a ridicat cu vehemență - am să caut să vă aduc întreruperea sa de atunci -

și mi-a spus furios de parcă-l apucase ceva : **< Nu vă permit să pronunțați cuvântul de Adolf Hitler într-o Cameră românească ! >** Da, d-lor, aceasta se întâmpla

la o discuție la Mesaj. [LD : 14-15 dec.'32 , **fișier LANC -IV**]

Apoi aceștia sunt oameni politici ? !

" **Dar astăzi, bine că am ajuns până aici** , ca să mă învrednicesc a trimite

de la această tribună a Senatului României, salutul meu de admirație deplină ,

ca **vechi luptător, mai vechi decât dânsul cu mult, lui Adolf Hitler** ,

care a pus **problema jidănească și a rezolvat această problemă în Germania** "

(**aplauze pe băncile PNC**)

"D-lor, tot cu acest prilej, nu pot să nu transmit **sentimentele mele de admirație**

d-lui **Alfred Rosenberg** , distinsul **conducător al politicii externe a Germaniei,**

adică a **Partidului Național-Socialist care stăpânește astăzi Germania,**

și care , în momentele cele mai grele și mai penibile pentru noi, în momentele acelea de durere,

a venit și a scris în organul oficial **Vo"İckischer Beobachter** din Berlin,

acel însemnat articol al lui , prin care declară că **Germania nu este solidară cu opera de revizuire pe care a proclamat-o Ducele Mussolini**

(**aplauze pe băncile PNC și Frontul Românesc**) **Îi datorăm de aici,**

de la tribuna Senatului României , **toată recunoștința și admirația noastră ."**

ACCuza / 28 nov.'36

▣ Problema jidăneasă

▣ Foruri științifice , organisme internaționale

" Să-mi dați voie , d-lor, să spun că mă mândresc cu acest rezultat , pentru că am convingerea că doctrina noastră a fost hotărâtoare pentru această atitudine a d- lui Alfred Rosenberg , față de revizionism . Ca să vedeți că acesta este adevărul , am să vă povestesc un incident pe care nu am avut prilej să-l mai povestesc până acum .

Budapesta , 1925...

Eu am avut onoarea să-l cunosc pe d.l Rosenberg , cu vreo 11 ani mai în urmă, la un congres din 1925 , și , pe același teren de luptă comună, naționalistă, împotriva primejdiei jidănești. Și știți unde l-am cunoscut ? Curios : la Budapesta .

-DRloanițescu : În casa unui evreu ! (ilaritate)

-ACCuza : A, nu ! L-am cunoscut în oct. 1925 , și l-am întâlnit câteva zile de-a-rândul, pentru a discuta problemele care ne interesează pe noi, și la care întrunire au participat și alți prieteni de-ai noștri , și din alte țări.

Atunci l-am cunoscut și i-am păstrat cea mai bună amintire.

Nurenberg 1934 ...

Am fost apoi în Germania acum doi ani , la Nurenberg , unde l-am văzut , dat nu i-am vorbit, pentru că n-am vrut să-l împiedic de la preocupările d-sale din timpul congresului, așa de importante.

"Dar sunt convins că atitudinea d-lui Alfred Rosenberg față de revizionism, este unul din rezultatele propovăduirii doctrinei noastre naționaliste comune, care a parvenit în România să formeze o puternică mișcare , de aceeași natură ca și mișcarea care astăzi stăpânește Germania. "

"Dar mai este încă ceva .Sunt trei fapte asupra cărora vreau să vă atrag atenția , pentru că interesează această mișcare și dovedesc că oamenii aceia nu sunt ca noi, să înceapă un lucru și să-l lase neterminat .Ei nu se lasă până nu termină definitiv problema pe care și-au pus-o , aici, a problemei jidănești .

Munchen, 1936...

" Acum de curând, și anume în ziua de 19 noiembrie, s-a întrunit la Munchen, o asociație de profesori care a constituit la Universitatea din Munchen , și anume la catedra pentru Istoria Germaniei Noi, o Secțiune de cercetare a problemei jidănești.

Această secțiune de cercetare este pusă sub conducerea cunoscutului învățat Alexander von Mu"ler , iar la inaugurarea ei , cuvântarea festivă a fost ținută de prof.Valter Frank, tratând despre < Știința germană și chestiunea jidăneasă > , în prezența ministrului imperiului , dl Rudolf Hess , locțiitorul Fu"hrerului Adolf Hitler , a ministrului prezident Sieben și alți reprezentanți oficiali ai Statului.

Această instituție de cercetare a problemei jidănești, are o însemnătate deosebită, prin caracterul său de instituție de Stat, și , în mod necesar , cu măsurile pe care Statul le va lua pe baza cercetărilor ei.

Norvegia, Oslo, 1936 ...

" Al doilea fapt, a fost formarea la Oslo, în Norvegia, a unei Academii pentru drepturile popoarelor , având ca președinte pe savantul german dr. Hans K.E.L.Keller . Nu mai este vorba aici despre drepturile Statelor, între ele, ce ste vorba în special de dreptul popoarelor, ai căror reprezentanți se vor întruni ca să-și caute de interesele lor naționale.

Din această Academie face parte și un prieten de-al nostru, dl prof.univ. Ion Sân Giorgiu .

ACCuza / 28 nov.'36

▣ Pactul Anti Komintern (25 nov.'36)

▣ Interesul României de a adera

[LD : pentru ACCuza , **comuniști = evrei ; Komintern = evreii internaționali ;**]

" În sfârșit, un alt fapt care cu deosebire trebuie să atragă atenția dvs , de o **însemnătate practică , imediată, covârșitoare**, în adevăratul sens al cuvântului, este **Tratatul recent de la 25 noiembrie 1936**, între **Germania și Japonia**, tratat care are o **însemnătate mondială și istorică.Ce însemnează ?**

" Însemnează că de unde **jidanii , cu organizația lor comunistă "Komintern"**, s-au cuibărit la Moscova , prin **Komintern, lucrează la distrugerea celorlalte națiuni**, vine **Germania**, care nu s-a mărginit să rezolve problema numai la ea acasă , ci vine, **unită cu Japonia**, și ia atitudine hotărâtă zicând :

<Nu vă permitem această acțiune criminală în țările celelate ! >

" Dar , dacă ar fi ea **Rusia oficială** , care s-a ascuns totdeauna față de această organizație **Komintern, condusă de jidani, care lucrează la distrugerea celorlalte națiuni**, care a distrus chiar **Rusia și acum distruge Spania** , dacă ar fi să intervină fățiș, ea va trebui să intre în ordine.

[-----**pericolul comunist în România** -----]

Și atunci, ce însemnează și ce dispune acest **Tratat germano-japonez**

de la 25 noiembrie 1936 ? **Tratul germano japonez dispune :**

< **Art. 1. - Semnatarii se învoiesc să se informeze reciproc**

asupra activității Internaționalei Comuniste , să delibereze asupra măsurilor de precauțiune necesare, și să execute aceste măsuri printr-o strânsă colaborare . >

< **Art. 2 - Părțile contractante vor invita împreună și alte State ,**

a căror pace internă este amenințată de uneltirile subversive ale Internaționalei Comuniste , să participe la această convenție sau să ia măsuri de apărare în spiritul acestei convenții .>

< **Art. 3 - Textele german și japonez ale acestei convenții au valoare de original pentru această convenție , care intră în vigoare de la data semnării ei, pe o durată de 5 ani. >**

" Înseamnă dar , d-lor, că , prin unirea acestor două puteri ,

Rusia comunistă Sovietică , nu se va mai putea mișca .

dar înseamnă și mai mult , anume, că **celelalte popoare au tot interesul**

să facă parte din această acțiune îndreptată , în genere, împotriva iudaismului criminal.

Și voi susține că România avea cea dintâi datoria

să intre în această organizare comună împotriva comunismului ,

care nu este decât o manoperă jidănească "

ACCuza / 28 nov.'36

▣ Pericolul comunist în România.

▣ Pericolul jidănesc .

" Să nu vă închipuiți , d-le ministru , că în ce ne privește , cum ați zis,

nu este nici o primejdie din partea comunismului.

Este cea mai mare primejdie, pentru că , în adevăr, **Românul nu este comunist ,**

dar propaganda subversivă nu se va face pe bază de doctrină comunistă .

" Vor găsi , la un moment dat, cine știe ce complicații de care se vor folosi , pentru a distruge ordinea Statului nostru, cum vedem că au făcut în Spania , într-un moment , după o lungă preparare anarhistă.

" Să nu ne facem iluzii . **Primejdia este venită și trebuie să avem pururi ochii îndreptați asupra ei.** Nenumăratele **processe comuniste** de la noi - în care figurează numai jidani - și fac dovadă. Dar ce să mai umblăm noi și să lucrăm neconținut

numai împotriva acestor **agitații comuniste ?**

Nu , d-lor ! Trebuie să-i luăm cum i-a luat Adolf Hitler în Germania , trebuie să-i luăm pe toate căile și să rezolvăm problema iudaismului .

Acesta este izvorul adevărat al tuturor tulburărilor ordinii Statului ."

[-----**pactul anti-Komintern** -----]

Și voi susține că România avea cea dintâi datoria

să intre în această organizare comună împotriva comunismului ,

care nu este decât o manoperă jidănească "

ACCuza / 28 nov.'36

▣ **Prioritatea doctrinei cuziste**

▣ **Admirație și recunoștință pentru Hitler.**

▣ **Asumarea doctrinei de către PNC**

[LD : **extrordinar ce ținea Cuza la adjudecarea priorității doctrinei sale antisemite !**

Și data aceasta sublinia acest lucru, vis-à-vis de idolul său Adolf Hitler]

" Iată , prin urmare , problema de care ne ocupăm noi, de care m- am ocupat eu de la 1890, pe care **și-a propus s-o deslege partidul Național- Creștin.**

Această problemă nu este o problemă națională locală , este o problemă mondială, care a ajuns la limita posibilității sale, necesitând grabnica ei soluție cu puteri unite.

"Aici , iarăși, țin să amintesc , că **știți ce s-a spus ?**

S-a spus **că noi am imitat pe Hitler** , că nu suntem decât **ecoul lui Hitler.**

Un simplu fapt am să relev , anume că **eu am scris primul meu studiu**

< Generația de la '48 și Era Nouă > în februarie 1889 ,

iar **Hitler s-a născut în același an, dar la 20 aprilie 1889,**

când presupun că **nu aveam ce să luăm de la dânsul , ca doctrină .**

Nu, domnilor, **noi suntem premergătorii lui Adolf Hitler** , pentru că am venit , cum arăt,

de la 1889 , când el abia se născuse. **Dar până la Adolf Hitler au fost în Germania ,**

atâția oameni , cum a fost de pildă **Teodor Fritsch** , mort acum de curând,

cu care **am intrat în legături și am stat în corespondență.**

S-au găsit și alții atâția , **însă nimeni n-a avut acțiunea pe care a avut-o Adolf Hitler,**

pentru aceea aveam pentru dânsul cea mai mare stimă și cea mai mare admirație ,

unită cu **o deplină recunoștință** , pentru că , **prin acțiunea sa de Stat , conștientă ,**

putem zice că ne-a salvat și pe noi. "

[**Este ora 18. Cuza anunță că a terminat doar prima parte a discursului său**

-problema jidănească -Senatul votează prelungirea ședinței.]

-ACCuza : Mai ales că presupun că **fiecare aveți prieteni jidani (ilaritate) ,**

jidanii dvs " de casă " , care, când vă vor întreba ce a fost la Senat ,

aveți să răspundeți așa ... Cuza ! Și o să căutați chiar **să-i asigurați că n-a fost nimic ,**

decât așa ... ceva ... (ilaritate) ...

ACCuza / 28 nov.'36

▣ **Rotativa . Succesiunea .**

▣ **Încredere și respect în hotărârea MSRegelui**

[LD :ACCuza este (sau pare) mai **cumpătat , mai înțelept**, decât competitorii care se înghesuie și fac presiuni pentru adjudecarea guvernării.

Poate este vorba de **vârstă**, poate este chestiune de **tactică**, poate este **vulpoi** ,

poate **știe deja "ceva"** , poate **îl cunoaște mai bine pe Carol ...**

Nu contează ! Cert este că face impresie !]

" D-lor, este altă problemă. **Care va fi guvernul de mâine ? (exclamări)**

Am știut eu că **aceasta vă interesează mai presus de orice !**

Chestiunea este să tratăm lucrurile cu toată claritatea , încât , de aici , cum am zis,

să vă duceți acasă cu ceva. Cel puțin la noapte să aveți ce visa !

Să vă gândiți la cine știe ce perspective , care le veți întrevădea

pe urma celor cercetate de mine....

-prof.M.Manolescu : Dumnealor [PNL] ar vrea ca guvernul de mâine să fie cel de azi !

-Victor Iamnadi : Aceasta nu se știe !

-ACCuza : D-lor, mai întâi o declarație .

Nu-mi închipui că sunt chemat a da indicații pentru viitorul guvern.

Nici nu am căzut noi în acea **gravă greșală** a **Partidului Național-Țărănesc** - așa zice el "**Național-Țărănesc**", noi nu-i zicem așa (**întreruperi**) ; dacă vă interesează , noi îi zicem "**internațional-jidănesc**" - nu cădem în eroarea d-lor, ca să venim , așa :

facem întruniri la Caracal, una la Craiova, a treia în Ardeal,
și pe urmă o mare întrunire publică la București ! , să zicem :
< Țara este cu noi ! Maiestate ! Să ne dai puterea ! >

"Este o **supremă necuviință** pe care ați coms-o și e **profund regretabilă**.

Profund regretabilă, știți pentru ce. **Pentru că guvernele nu se stabilesc după numărul celor pe care îi poți aduce pe cheltuiala jidanilor.** (**ilaritate**)

Pot să fie foarte mulți. Pot să se adune foarte mulți.

Eu zic aceasta și pentru noi [LD : atenție !] , ca și pentru dvs.

Dar aceasta nu înseamnă că, **dacă sunt foarte mulți** care manifestează într-un punct oarecare , **Regele trebuie să vă dea guvernul !**

Cunoașteți dvs toate posibilitățile de care trebuie să țină seama un Rege ?

În momentul acesta **apasă peste Regele nostru cea mai mare dintre toate răspunderile** , când este vorba să hotărască care este **guvernul de mâine**.

" Prin urmare, **în nici un caz să nu presupună că am voi** , poate,

după formidabila manifestație națională, cu cei peste 200.000 de oameni

care au venit din **toate părțile țării, cu semnul nostru Zvastica,**

și ne-au aclamat

să nu se presupună că noi ne închipuim , acum, că suntem stăpâni pe situație,

și că nu ne mai rămâne decât **să mergem la Palat și să spunem Regelui :**

< Maiestate, adă-ne la putere ! > Nu, hotărât nu !

" **Avem prea mare respect** pentru **instituția monarhiei** , **prea mare admirație** pentru persoana **Regelui Carol al II-lea**, și **toate speranțele** pentru **viitorul Rege** al României

[**Voevodul Mihai**] , pe care **avem datoria să-l creștem pe principii de adevăr și dreptate .**

(**Aplauze puternice !**)

ACCuza / 28 nov.'36

▣ **Cinci variante la succesiune**

" D-lor , eu m-am oprit , prin urmare , și mi-am zis : **care ar fi guvernul posibil ?**

Și am ajuns, d-lor, **la cinci formule** - poate vor fi și altele - eu le rezum la aceste cinci formule deosebite - **cinci formații de guvern** , ca să fim preciși, **la care ne-am putea gădi .**

Guvern Național...

" **Prima formație** , considerând că guvernul actual este spre sfârșite,

fapt pentru care îi prezentăm condoleanțele noastre (**ilaritate**)

- **lamandi : Noi regretăm** că suntem în măsură **să vă felicităm pentru venirea la guvern**

(**ilaritate**)

-**ACCuza** : Veți fi cât de curând .**Intâi ar fi un guvern național .**

Veți zice : **de ce guvern național și nu național-țărănesc ...**

[**LD : din păcate aici mi se oprește xeroxul ! , pag. 112 !**]

[-----]

] **LD : este evident că se dă cuvântul rabinului Niemirower după ce Cuza își termină discursul**

Și la intervenția lui, îmi lipsește începutul .Atât cât am , este clar că rabinul dă

niște explicații talmudice, la acuzele proferate de Cuza la adresa iudaismului]

Șef rabin dr. I.Niemirower / 28 nov.'36

▣ **Iudaismul**

[-----] acesta este **înțelesul expresiunii nenorocite** , fiindcă **ne face atâtea necazuri**.

Dar poate să fie după **altă versiune, altfel tălmăcită**.

Genialul rabin Simon Ben Iohai, era un excentric , dar un mare luptător, care a fost persecutat

și a trăit 13 ani într-o peșteră .Acest om s-a exprimat așa : și cel mai bun dintre păgâni,

tot merită moartea. Dar nu a înțeles să fie chiar omorât .

Sper că și dl **prof.Cuza**, **marele talmudist al Camerei, și acum al Senatului** ,

știe că de multe ori **se spune la noi despre lucrurile mici :**

de pildă omul care zice Şema , nu face rugăciuni la timp, merită moartea .

Nu este vorba chiar să fie omorât Merită moartea morală.

Este o expresiune, o exagerare .Aici nu poate fi vorba de o lege .

Sunt însă în **Talmud** multe legi care declară că **orice viață omenească este sfântă.**

[dă o serie de exemple , de citate , pentru a-și argumenta această teză]

/ **Toselta** zice că dacă am apă otrăvită, apă rea,

nu am voie să o dau nici unui om, fie el și păgân.

Și deodată va veni **Rabbi Simon Ben Johai** , și va declara că **cel mai bun va fi omorât !**

El a spus , poate , în amărăciunea sa, în nenorocirea sa, fiind condamnat, fiind persecutat ,

ca cel mai bun dintre păgâni , tot este un om care merită omorât ,

adică tot **este un dușman al Evreilor** .[-----]

Credeți că sunt mulți Evrei care cunosc această exclamație a lui Simon Ben Johai ?

Poate acum o cunosc nu numai Românii , ci și Evreii, din gura d-lui prof. Cuza !

[-----]

Eu vă pot spune că **dacă aș găsi în religia mea o astfel de poruncă ,**

ca să omori pe creștini, pe cei care au altă religie, eu aș părăsi imediat religia mea.

Nu aș rămâne o zi în astfel de confesie .Și așa judecă toți rabinii , și cei vechi și cei noi.

Şef rabin dr. I.Niemirower / 28 nov.'36

▣ **Evreu = comunist ?!**

[LD 20 iul. 2003 : în aduc aminte de discuțiile mele interminabile cu **Jan Ancel** care îmi explica de ce **cele două concepte se exclud**. Nu m-a convins nici o dată, după cum nu mă va convinge nici argumentația rabinului Niemirower.

Pot accepta că **evreul** nu este egal ... **comunist** .

Dar nu pot accepta speculația că ... **comunistul** nu mai este **evreu** , deoarece **comunistul este ateu și condiția de " evreitate" derivă din religie.**

Așa putem spune și noi că - spre ex.- **legionarul criminal** care a asasinat , **nu mai este român ...** pentru că **creștinismul nu admite crima !**

În interbelic, această polemică era o simplă reacție , preventivă, dar istoriografia postbelică evreească refuză să admită implicarea evreilor (și deci vinovăția) la dictaturile și genocidul comunist. Controversa este deschisă ...]

"Acuzațiunea cea mai mare contra căreia trebuie să luptăm ,

este aceia care identifică iudaismul și comunismul ,

aceasta este **arma cea mai otrăvită și cea mai periculoasă** , am auzit-o azi.

Admit că **sunt și evrei comuniști ...**

-**PSSGhenadie Niculescu** , **Episcopul Buzăului** : **Cei mai mulți !**

-**Niemirower** : Scuzați, poate sunt într-un oraș, sau într-un loc oarecare , dar nu în general ?

Cum au să fie cu toți comuniști ? **Evreii, spuneți în fiecare moment , sunt capitaliști,** că **se ocupă cu comerțul , cum pot să fie ei comuniști ?**

Comunismul persecută orice religie. Și religia noastră este persecutată

în **Rusia Sovietică** , tot așa cum sunt persecutate toate religiile.

Și **evreii bolșevici** sunt acei care **persecută religia mozaică .**

Limba ebraică este persecutată ca o **limbă burgheză.**

Sionismul, orice mișcare de reînviere a Palestinei, este sub **persecuțiune în Rusia.**

Dacă vorbiți de **evreul Karl Marx**, de ce nu vorbiți de **creștinul Lenin ?**

Karl Marx a fost din naștere evreu, apoi s-a botezat .

Și eu vă pot spune că **el era un mare dușman al evreilor**. În scrierile lui s-a exprimat contra evreilor , pentru că a crezut că **evreii sunt reprezentanții capitalismului.**

Dar nu avem nici un motiv a nega că a fost de origine evreească .

Și pentru aceasta **trebuie să identificăm evreii din lumea întreagă cu bolșevismul !**

Aceasta este ceva de ne mai auzit !

Şef rabin dr. I.Niemirower / 28 nov.'36

▣ **Evreii din România**

▫ Evreii - comuniști ?

" Și aici în țară, evreii sunt fideli patriei .Evreii care au fost aici în patrie, atunci când voievozii au visat visul mare al Unirii.

Evreii care au luat parte la războiul de independență al Țărilor Românești .

Evreii care au avut cinstea să cadă pe câmpul de luptă în războiul pentru întregirea neamului
Evreii care se simt la orice ocaziune gata să lupte pentru patria lor , să o apere cu viața lor, cum trebuie să facă orice fiu al țării , nu pot fi acuzați că sunt comuniști .

Aceasta este o otravă în aceste timpuri , este un mijloc periculos de a spune de un popor întreg că aparține comunismului !

" Noi nu avem absolut nimic comun cu comuniștii .

Comuniștii noștri sunt adevărații noștri dușmani . Nu putem avea nici o legătură cu ei !

Ei nu iau parte la religia noastră !

Dacă este , poate , unul sau altul, care are poate sentimente pentru **comunismul științific**, cred că și în mijlocul românilor sunt astfel de oameni ,

și pentru asta nu se poate spune că evreii ar fi comuniști !

" Acesta este un neadevăr și protestăm contra acestui lucru.

Nu putem protesta în public așa mult, noi, rabinii , cum voim, ca să nu se deducă din acesta că evreii tot văd că este necesar să declare că nu au nimic comun cu comuniștii.

"Atunci când a avut loc **atentatul blestemat** de aici [**Senat**] , și mi s-a spus mie ca **să vorbesc în templu**, contra celui **criminal, Goldstein**, am răspuns :

Se înțelege că **sunt gata să vorbesc** , dar nu în această sâmbătă ci **sâmbăta viitoare** .

Am fost întrebat : De ce ? Am răspuns : dacă Mitropolitul va vorbi contra comunismului în ziua de duminică , atunci și eu voi vorbi sâmbătă , căci **dacă iau imediat cuvântul contra comunismului** , se va putea spune **că noi avem ceva legături cu acel criminal** .

[**LD : nu înțeleg logica lui Niemirower .De ce acum protestează ? !**]

" Din cauza aceasta noi, rabinii, de multe ori am avut gândul **să ne declarăm în public contra comunismului, dar n-am putut-o face** , ca **să nu aibă aerul că prin această declarație recunoaștem că tot există ceva între evrei și comuniști .**

" Eu , în seara cea sfântă a anului, în seara de **Kipur**, când începe ziua iertării păcatelor, am ținut **o predică în acest sens**, la care au asistat și creștini , **arătând că nu avem nimic comun cu comuniștii .**

" D-lor , am și scris în acest sens, și chiar **rabinii de la Londra și Paris,**

au declarat că **nu avem nici o legătură cu comunismul și de aceea nu pot permite ,**

chiar dacă este un om [ACCuza] care repetă asta de 40 de ani ,

nu pot permite să declare că iudaismul și comunismul sunt în strânsă legătură și că lupta contra comunismului trebuie să fie și lupta contra iudaismului "

Șef rabin dr. I.Niemirower / 28 nov.'36

▫ Jurământ de credință pentru România Mare .

" Noi, evreii din această țară , nu cunoaștem alt drum

decât drumul patriei române de astăzi ,

când , poate , în acest ceas în Bucovina este sărbătorită Unirea, [28 noiembrie !]

când întreaga suflare românească este pentru România Mare

și noi declarăm aici, sus și tare , că nu cunoaștem un alt ideal

și nu avem nimic comun cu cei afiliați comunismului .

" Iubim Țara Românească și nu pot termina discursul meu decât exclamând :

să trăiască Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea ! "(aplauze)

Niemirower / 28 nov.'36

ACCuza / 28 nov.'36

(DS, MO 9, Șed. din 10 dec.'36 , p. 193- 197)

[LD : lipsă începutul discursului . În orice caz, ACCuza vine și citește în Parlament liste cu comuniști, selectând evreii. "Pomelnicul" este ... năucitor !

Dau acest "**răboj**" făcut pentru anii **1932, 1933, 1934. 1935, 1936** , pentru a arăta :

/ **că existau comuniști** în România , nu cum se spune ;

/ **că erau urmăriți , arestați, condamnați** etc...

/ **că , în majoritate, erau evrei**, mai ales din Moldova, Bucovina și Basarabia ;

/ **că fiind comuniști, erau "anticapitaliști"** , deci formula **evreu= capitalist** nu ține ;

/ **că printre ei figurau mulți ucraineni , ruși ș.a..... iredentiști pro-ruși ;**

/ **că , printre ei, nu figura nici un ungur** - deoarece aceștia erau cu fața spre Budapesta ;

/ **că nu figura nici un nemț** , deoarece ei erau cu ochii spre Berlin ;

/ **că , după 1941, regimul Antonescu a aplicat contra lor numitul " holocaust "** ,

din motive **iredintisto-comuniste - antisemite ;**

/ **că opinia publică românească** era ținută la curent cu această mișcare ,

și astfel s-a creat o atmosferă în care **evreu = comunist ;**

/ **că ziarele** care urmăreau această mișcare , erau , mai ales,

Universul, Calendarul, Lumea, Curentul, ș.a.

În rest , totul este ... istorie Aranjez " listele"pe centre ... Cuza le dă amestecate ...

[-----]

ACCuza /1932

București .

/ Tribunalul a **condamnat** pe următorii **comuniști** : Gustav Arnold (2 ani închisoare) , Hava Grunberg (1 an) , Etlis Frima (1 an) , Apoteker Petre (1 an) , Șmilovici Marcu (10 luni) , Beiner Bella (14 luni) , Blittștein Alix (10 luni) , Zelman Kimberg (1 an) , Iosif Muncaș (8 luni) , Sara Tszalm (14 luni) , Sultana Voicilă (1 an) , Daiciu Voicu (18 luni) , Bella Goldman / 8 luni) , Fima Chișinovskaia (8 luni) . **Din 14, 11 jidni** . ("Universul" , 25 dec.'32)

Iași.

/ Au fost **deferțiți justiției** următorii **comuniști** , făcând parte din **rețeaua comunistă** din **Chișinău** , încadrată cu **spioni și teroriști**, care preparau **o nouă revoluție în sudul Basarabiei** : Vladimir Meidman, Lazăr Iacob, Suher Gherșcovici, Bronștein Zadic, Beigheilman Haim, Fardalanschi Solomon. **Toti 6 jidani.** (" Universul" , 25 febr.'32)

/Următorii **comuniști** au fost **condamnați** de către **Consiliul de Război** al Corpului IV Armată : Osclander Idel (4 ani închisoare) , Lifșit Haim și Sarabuna Damian (3 ani) , Weiselberg Moise, Croitoru Alexandru ; Wutemburg Strhul (2 ani) , Fritzman Mordco, Nusim Haim, Avram Botoșanschi, Sima Bekerman, Iosif Zisman ,Hia Brauștein, Widvițchi Abdrej, Sluser Ștefan și Maziuc Gheorghe (3 luni) **Din 15, sunt 12 jidani.** ("Lumea" , 28 febr.'32)

/ **Dați în judecată** pentru **propagandă comunistă** , următorii : Ciornei Axente, Sosnarschi Teodosie, Azril Roitman , Mendelblat Ita, Malca Dobaș, Akerman Leib, Eva și David Roitman, Mendelblat Ita, Malca Dobaș, Akerman Leib, Eva și David Roitman ,Filip Saida, Ion Machinschi, Procopie Covaci, Rabinovici Fani, Goldenberg Srul, Brti Stirchina, Dora :apira, Stoler Ana, Meiler Peischa, Olea Cihora, Trofin P\slau, Ion Damian Scutelnicu, Bularga Teodor, Vasile și Andrei Popa,Vladimir Codreanu, Nechifor Ciumac, Pavel Plămădeală, Chirica Beja, Melic Șvartz, Hautis Neuman, Șloim Baloinic, Rahmil Cihover, Mihai Saporipin, Olea Filip, Mihai Dohal, Ștefan Șfartz, Ștefan Hâcu, Alexei Apostoliuc, Gh.Romanciuc, Ithoc, Nasotoi Afanase, Timblat Alex, Eftimie Ciubotaru, Roitman Ișl, Moise Veisenberg, Idel Tuneman .

Din 47, 25 sunt jidani ("Lumea" , 22 mart.1932)

/ Au fost **condamnați** următorii **comuniști** : student Iosef Mendel (3 ani) Filia Farr (6 luni) ("**Calendarul**" , 5 aug.1932.)

/ **Arestați** pentru acțiune contra liniștii publice : Marcel Cohn, Ernl Zugravu (studenți) , Baruh Smuchler, Brubin Bendit, Iuliu Șafran, Emil Museblatt , Ghiti Leiderman, I.Maxim (lucrători) **Din 8, 6 sunt jidani** . ("**Opinia** " , 24 aug.'32)

/ **Arestați conducătorii organizației comuniste** : ing. Carol Weischel, stud. Godfarbel și I.Gheorgiu .**Din 3, 2 sunt jidani** . ("**Universul**" 6 oct.1932)

/ Au fost **arestați** următorii **comuniști** :Weinichenker, Ionas Branchfeld, Luiza Weissmann ,

Alpern Manfred, Hess Berlem, Rudolf Kula, Sterneberg Schrendel, Schulman Sabina, Zilli Bender, Sali Reiner, Berta Suchăr, Eleonora Schuster, Sali Pesai, Arnold Hebing, Hava Bucarenca, Sigmend Buchleinder . **Din 16, 14 jidani** (" **Lumea**" , 1 nov.1932)

/ Au fost **arestați studenții comuniștii**: Zalman Feller, Simon Katz, I.Leibovici.

Toți sunt jidani ("Universul" , 12 nov.'32)

/ Au fost **arestate comunistele** : Dora și Ela Iurcovici, Homa Malunt , Enta și Haia Zisman , Bluma Horovitz **Toate 6 jidance** . (" Universul" , 13 nov.'32)

/ S-au confirmat mandatele de **arestare** contra **comuniștilor** : ing.Carol Weischler, Iosub Abramovici, Zeilig Godfart, Slima Averbuch. **Toți 4 jidani** ("Universul" , 18 nov.'32)

Botoșani .

/ Dați în judecată pentru **propagandă comunistă** : Lipă Segall, Șmil și Rachmil Ciuraru, Avram Schmeiner, Moise Stirlor, Ruhla Haimovici ,Malvina Eisigovici **Toți 7, jidani** ("Universul" , 31 iul.1932)

Suceava :

/ Au fost arești **conducătorii comuniști** : Salomon Brumberg, Beuhm Isidor, Mendel Șcherzer .**Toți 3 jidani** ("Universul" , 9 apr.1932)

Chișinău

/ .A fost arestat **conducătorul org.comuniste** , ing.Isac Hatman , dimpreună cu **comuniștii**: Aron Aberbuch, Ceaca Macler, Torban Peisa, Volf Zislis, Husub Petrea **.Din 6 , 5 sunt jidani** .(" Universul " 16 mart.'32)

/Au fost arestați **50 de comuniști** , sub conducerea lui Michel Grimberg ("Opinia" , 13 apr.1932)

/A fost arestat **conducătorul organizației comuniste** , ing.Al.Rubinstein (Universul" , 27 mai 1932)

Hotin .

/ Au fost arestați, ca făcând parte din "**Organizația raională**" a jud .Hotin, următorii : Oisie Gandelman , Avram Hovosoleschi, Moise Bacal, Mina Sneider, Mariam Sneider, Mariam Edelstein, Nonic Cogan, Zaharia Roitman, Sfetel Gandelman, Iuda Veltman, Rachia Zițer, Iosif Gandelman, Manea Stelear, Dranea Șvarț, Moise Botoșanschi, Moise Ziter, Herș Greimer, Avram Novosilețchi, Vevel Bekerman, Soma Horic, Mise Hezen, Danea Botoșanschi, Loezer Camenețchi, Peisah Spilberg [---] Și următorii **elevi** : Herș Kleiman, Gogan Nonic, Ștrul Veiner, Iuzic Landau, Munea Eldeman, Ștrul Gorenștein, Abraham Rehman, Roza Ghelfond, Dvoira Vener, Bella Roiman, Ruhăl Ziter [-----] **avocați** : Naftulea Rosenbaum, Adam Ghergsam [-----] **Studenți** : Edelman MoiseGandelman Volf, Veisman Pincas [-----]

Bălți .

/ Au fost arestați **25 capi ai mișcării comuniste** , în frunte cu Aron Boboroglavski și Sara Lăpușneanu (("Universul" , 2 sept.'32)

/ Au fost **condamnați comuniștii** : Ițic Rabinovici, Zeilig Iontiv, Ștrul Calihman (2 ani închisoare) ("Lumea" , 30 nov.'32)

/ Au fost **puși în urmărire comuniștii** : Burăh Mendel, Leiba Visental, Roza Blinder, Sara Hahamovici, Volca Moteva, Șulin Cofman, Roza Satanovschi, Estera Grofman, Mendel Polac, Fux Tilea, Siga Moscu [-----] Șapsa Corman . **Toți 21 jidani** ("Lumea" , 6 dec.'32)

/ Următorii **comuniști** au fost **condamnați** : Strul Callichman (2 ani), Zeilic Tontov (3 luni) ("Calendarul" , 12 dec.'32)

/ Au fost arestați **25 capi ai mișcării comuniste** , în frunte cu Aron Boboroglavski și Sara Lăpușneanu (("Universul" , 2 sept.'32)

/ Au fost **condamnați comuniștii** : Ițic Rabinovici, Zeilig Iontiv, Ștrul Calihman (2 ani închisoare) ("Lumea" , 30 nov.'32)

/ Au fost **puși în urmărire comuniștii** : Burăh Mendel, Leiba Visental, Roza Blinder, Sara Hahamovici, Volca Moteva, Șulin Cofman, Roza Satanovschi, Estera Grofman, Mendel Polac, Fux Tilea, Siga Moscu [-----] Șapsa Corman . **Toți 21 jidani** ("Lumea" , 6 dec.'32)

/ Următorii **comuniști** au fost **condamnați** : Strul Callichman (2 ani), Zeilic Tontov (3 luni) ("Calendarul" , 12 dec.'32)

Soroca .

/ Au fost **condamnați** la câte 6, 5 , 1 lună închisoare , următorii **comuniști** :
Victor Șuster, Bercu Zeltzer, R.Moldiș, E.Belfer, T.Sahtman, M.Alexandrov, A.Sandler, A.Hușid .
Din 9, 8 jidani ("Calendarul" , 3 dec.'32)

Tighina.Din organizația comunistă "**Școlarul Roșu**" compusă în majoritate din elevi, au fost arestați: Leibuş, Galperin, Haim Cotlear, Nicolae Chiosa, Gherș Cloț, Haim Glosberg, Bercu Spivac, Sendlea Radoșavețchi, Riva Calomeițchi, Șmul Voitman, Moriț Glusberg, Ștrul Roitman .
Din 12, 11 sunt jidani. ("Universul" 25 apr.1932)

Cernăuți.

/ Au fost arestați următorii **studenți comuniști** : Herzig Dgobert, Gelman Al, Freund Demostres, Matal Engel, Matan Meltzer, Ițic Salamander, Walter Roll, Isac Kutsberg, Adrian Sirota, Eddi Kupermann. **Din 10, 9 jidani** . ("Cuvântul" , 8 iul. 1932)

/ Au fost **arestați elevii comuniști** : Ina Toganz, Sonia Rotchenker, Șarlota Șapira, Giza Einhorn, Roza Reiner, Hanie Baron, Zilli Gaisler, Erna Iublin, Luiza Huber , Elia Medilanski, Karl Fischman, Moritz Andel .**Din 12, 10 jidani** (" Universul " 6 nov.1932)

/ Din organizația **tineretului comunist** , au fost arestați studenții : Eleas Kleiner, Sara Diekelbaum, Regina Beer, Clara Baar, Heinrich Iuster, Sali Steiner, Diana Adelsberg, Berta Schmidt ; elva : Helene Grunglass,. **Toți 10 jidani** ("Universul" , 20 nov.'32)

/ Au fost **confirmate mandatele de arestare** ale **comuniștilor** : Buchbinder ,Halpern, Brachfeld, Sabina Schulman ,Kula, Reiner, Chess, Șternberg. **Toți 9 jidani.** ("Universul" , 30 nov.'32)

/ **Arestarea a 28 studenți comuniști israeliți** , printre care : Ernestine Blichștein, Mordache Wiessman, Isus Salamander, Walter Boll, Hedwig Huberman, Lea Gelman
(" Universul " , 5 dec.'32)

ACCuza / 10 dec.'36

"Din aceste câteva cazuri arătate de noi, rezultă că în anul 1932,
au fost arestați 284 jidani comuniști și 46 creștini.

-**Iuliu Mumuianu** (PNC) : dl. **Iamandi** spunea că noi nu avem comuniști !

ACCuza / **1933**

Iași.

/ Au fost **arestați comuniștii**: Iosif Peltz, David Segal, Șmil Baghici , Herman Moise .
Toți 4 jidani ("Calendarul" , 11 ian.'33)

/ Au fost **condamnați** la 8-6 luni de închisoare , **comuniștii** : Levi Daicel, Ghitla Ruth, Estera Caprianski . **Toți 3 jidani**("Calendarul" , 8 febr.'33)

/ Au fost **încarcerati** următorii **comuniști** : Gherș Daici, Seia Șufman Estera Gulchis ; Estera , Vitea , Maria și Sura Ghisberg, Raia și Ana Parmes, [-----]

Toți 21, jidani (" Calendarul" , 9 febr.'33)

/ **Arestați studenți și elevi comuniști**: Clara Paisahovici , Sura Treistar , Liuba Solter, Riva Solomon, Șmil Chiselef, Avram Copișmeanu, Ilie Lazarovici, Paul Goldștein, Marcu Frichtman, Mose Grinberg, Mose Solomon, Solomon Lebovici, Iacob Levit, David Micinic, Ida Melichzon, Ștrul Spati, Gavril Birtaș, Rebeca Segal, Elena Luca, Clara Imaș, Didina Herșcovici

Din 24, 21 jidani. ("Calendarul" , 8 apr.'33)

/ Au fost **condamnați** la 1 an sau 6 luni închisoare, **comuniștii** : Ezra Leibovici (student), Luca Ladislau Laslo , Eliza Cuncic (pretena lui Laslo) , Adolf Katz .

Din 4, 2 jidani ("Lumea" , 10 apr.'33)

/ **Arestarea comuniștilor** : Saul Avădanei -**diplomat** Șc.Polititehnică Bucur. ;

soldații : Leon Haitner , Solomon Maerbaum , Mic Șmaier, Adolf Blum, Iacob Gottlieb, David Berenștein ; **diverse profesii** : Iosif Verpolder, Ioil Leizer, Burăh Zilberman, Guste Corber, Golde Spivac, Șulim Liveront ,Aizic Bacaleinic, Etle Bacaliuc, Peisa Șwartz .

Toți 21 , jidani. ("Calendarul" , 9 oct.'33)

Piatra Neamț .

/ Au fost **arestați** următorii conducători ai **grupării comuniste** : Emil Șneiberg (student), D.Șvarț, M.Kendler, m.Hascalovici. **Toți 4 jidani** ("Calendarul" , 4 ian.'33)

Buhuși

/Au fost **arestați comuniștii instigatori** de grevă în fabrică : Solomon David, Mayer Sighelboim ,Ifrim Scoarță ,Izu Herșcovici, Podaru Mihai, Pricopie Ioan, Gricleviț. **Din 7, 4 jidani** ("Lumea" , 6 ian.'33)

/ Au fost **arestați comuniștii** : Moise Munteanu, Haim Eserig, Anciu Weissman ,Vili Tențap, frații Wiesler, Iosif și Haim Goldenstein [-----] **Din 15 , 14 jidani**. ("Universul" , 19 febr.'33)

Cosmeni (Neamț ?)

/Au fost **arestați comuniștii**: medic Iosif Silber ; avocații dr. Frankel, Korn, Hițig (cu soția) și secretarul dr. Stein . **Toți 5 jidani** ("Calendarul" și " Universul" , 19 febr.'33)

Târgul Neamț

/ Au fost **arestați** membrii **Uniunii Tineretului Comunist** , studenți și elevi : Pomârleanu, Emil Șneberg, Sigmund Leibovici, Ițic Osias, Haim Leib, Toni Abramovici. **Toți 6 jidani** ("Calendarul" , 26 febr.'33)

Cernăuți

/ /Au fost **condamnați** la câteva luni închisoare, **comuniștii** : Weinschenker ,Cula, Brachfeld, Alpern, Reiner, Franz Psibilla, Mania Spivac, Liza Weizmann, Simon Uchbinder, Bella Hess, Sabina Schulmann .**Din 11, 8 jidani** . ("Universul" , 10 febr.'33)

Rădăuți

/Arestați : Strul Rischter, Abraham Richter, Moses Rischter, JakGutman. **Toți 4 jidani** ("Universul" , 26 febr.'33)

Bălți

/ Tribunalul a **condamnat** la câte 6-5-4 luni închisoare , pe **comuniștii**: Palaria, Ghicman, Seneman, Segalschi. **Din 4 , 3 jidani**. ("Calendarul" , 10 febr.'33)

Vijinița

/ Au fost **arestați comuniștii**: Schiber, leder, Scheil, Kinnsbruner, resenhech, Brauner Berl, Flesccher Leiba, SteigmannIsac, Romer , dr.Schwarz , etc **Toți 10 jidani** . ("Universul" , 27 febr.'33)

Tighina

/ **Comuniști arestați** : Lerner Ihil ,Gurovici Haim, Mesterman Mose, Gherțberg Amican ,Imaș Haim, Goldfarb Bercu, Goldfarb Ușer, Godiș Huna, Cloț Bunea, Brăilovschi Ștefan, Grosman Pereț [-----] Andreev Nicolae, Babic. **Din 17, 11 jidani** . ("Universul" 16 mai .'33)

ACCuza / 10 dec.'36

" Prin urmare, în anul 1933, au fost arestați 144 de comuniști jidani și 19 creștin.

ACCuza / 1934

București

/ **Comuniști condamnați** : Imre Mihail (5 ani) , Liman Ștrul Iacob (7 ani) , Rangepz Eva (5 ani) , Iholovici D (5 ani) , Mozes Leib (2 ani) , Braun Ludovic (2 ani) . **Din 6, 5 jidani** .("Universul" 17 mai.'34)

Iași

/ **Comuniști arestați** : Boris și Victor Bâcicov, Zeilicovici, Rivea și Victor Bâcicov, Zeilicovici, Emil Șneisberg , Jeaneta Iancovici, Novicov, Oisie Șvartz, H.Bârlădeanu, Edi Grediștein, Manea Weinștein, Id.Felix, Aron Gurevici, Gh.Constantin .**Din 15, 9 jidani**. ("Universul" , 12 ian.'34)

/ **Comuniști studenți arestați** : Sura Eirlich, I,Nichitoaie, Petru Niculeac, Tatiana Leibiș. **Din 4, 2 jidance** . ("Universul" , 25 ian.'34)

/ **Comuniști licențiați arestați** : **Mihai Novicov** (licențiat) , Gh.Huțanu (dr în Drept) , Ghilel Seithman(dipl.Fac de științe) , Petre Poliachenko (dipl. Fac.de științe) , Viev Nutov (dipl.Fac.de științe) , Nic Ivanov (idem) , Iuster Polianski (dipl.Agronomie) , Solomon Rosey (dipl.Litere) , Aron Șwarzman (dipl.Electro-tehnică)

studenți comuniști arestați : : Const.Novicov, Petru Onofrencu , Haim Grunberg , Paul Kleiman, Gh.Tuchenion,Vitale Rodomisky, Sedie Cuciuk, Moise Feldman, Ovid Lupușanski, Oleg Trupanov, Ioan Tiordiev, Cotin Lapoșnic, Iacob Reinsic, Gh.Afanasef, Al.Rogojivski, Abram Rabinovici, Mihai Marciuc, Avram Kotler, Iulius Cistezi ; Herman Vul (**soldat**)

Din 35, 22 jidani .Un singur român !("Epoca" , 6 mart.'34)

/ **Comuniști** deferiți **Consiliului de Război al Corpului IV Armată** :

studenți : Lazar Goldștein, Paulina Neustadt, Berman Leiba, David Leibovici, Isac Blecher, Frichtman Iancu , Tatiana Roticov.

elevi : Lazar Grinberg, Herșcu Segall, Mișu Zugravu, Șternberg Bath Șeva;

funcționari, comercinți : Solomon Abramovici, Ștrul Șmilovici, Toivi șoi Haim Milman, Riva Glinberg, Baruh Perlman . **Din 20, 19 jidani** . ("Curentul" , 13 apr.'34)

/ **Comuniști arestați** : Nusem Ițic, Petru Chicet, Isac Aurel Herșcovici, Gh.Hoganu, Gh.Irimescu,Iosel Romașcanu [-----] Cațap Ioisip, Fogel Karol [-----] Avram Moise , Ghitla Literman . **Din 28, 22 jidani** . ("Universul" , 24 mai.'34)

Roman .

/ **Comuniști arestați** : Vasile Alexa, David Leibovici, Michel Solomon, Iosub Lazaravici, Sinca Moise, Carol Beneș, Manase segal, Sulică Braunștain, Iancu Moscovici.

Din 9, 7 jidani .("Universul, 4 iun.'34)

Chișinău

/ **Comuniști condamnați** la 3 - 2 -1 an închisoare : Meer Ușerovici , Nuhim Zielberman , Leiba Cantarji, Solomon Steinberg, Sara Cantor, Ida Schor, Tuba Steclear, Serghei Chindrjnschi, Simion Elini, Ida Bercovici, Mihna Grinberg . **Din 11, 9 jidani**

("Universul" , 2 febr.'34 + fotografia)

/ **Condamnarea comuniștilor** din org."**Școlarul Roșu** " : ing.Rabinovici (6 ani) , studenta Liuba Pencas (6 ani) , Osmă Tehoval (2 ani),Ester Dichter (2 ani) , Ester Bergher (1 an) , Ghitla Cogan (1 an) .Toți 6 jidani .

("Universul" , 27 mart.'34)

/ **Comuniști arestați** : Zisman Abram, Poler Rosenberg, Babiș Minea, Șraiber David, Trachtenbroit Broit, Rubinscaia Riva. Toți 6 jidani.

"Conducerea acestui Comitet, o avea faimosul prof.univ. Constantinescu -Iași "

("Universul" , 13 apr.'34)

Cernăuți.

/ **Comuniști arestați** : **Itzig Hanel** (implicat în atentatul de la Senat din 1920, cu încă 7 condamnări), **Kalaman Landau** (conducătorul secției, fost șef al org. din Edineț -jud.Hotin) , **Liza Weissman și Halvina Bodovnic** (surprinse în pat cu Landau)

Valter Weldenfeld, deligdisch , dr. Iosif Bernfeld, Strul Ivanier, David Rozenzweig , Andrei Zwiling, Friederich Fuerstadt , Mișă Zeleschi, Stempl Otto, Abraham Kirmaer, Iosif Schneider, Dora Rettch, Leva Debarend, Nicolae Coraleciuc, Bodner Barum .

Din 19, 18 erau jidani.("Curentul" 10 mart.'34)

/ **Comuniști arestați** (studenți, avocați , ș.a.) : Drickman Berta, Copelman Isac,]-----]Herer Wolf, Baraf Avram ,Mick Hary, [-----] Ernst Solomon(ing.) , Lung Adolf, Blechner Leon

[-----] Dori Lehrer (avocat) [-----] Edi Medilanschi (student, ziarist), Berman Betty

46, toți jidani ("Universul" , 2 iun.'34)

ACCuza : în 1934 , din 205 comuniști , 171 sunt jidani, 34 creștini.

ACCuza / 1935

Iași

/ **Comuniști condamnați** : Leiba Berman (1 an) , Ana Grunberg (6 luni) , Burăh Silberman (6 luni) .**Toți 3 jidani** (("Universul" , 10 mart.'35)

/ **Comuniști condamnați** : Kaufman Sami (2 ani) , Sali Seher (2 ani) , Volovschi Abtaham (2 ani) , Fred Manshe (6 luni) , Spigelblatt (3 luni) , Rubi Isac (1 lună) .

Toți 6 jidani("Curentul" , 17 apr.'34)

/ **Comuniști arestați** : absolv.Facult de Drept : Sigmund Leibovici , Emil Șneiberg , Emil Șneiberg ; studenți : Ioan Șeștacov, Haim Meerovici, Iancu Solomon .

Din 8, 7 jidani .("Universul" , 17 aug.'35 + fotografie)

/ **Comuniști arestați** : Cațap Iosip, Orenștein Mirța, Gurevici Idel, Cogan Mina [-----]
Berlin'chi Ion, Iordache Vlad . **Din 10, 8 jidani** ("Universul" , 19 aug.'35 + foto)

/ **Comuniști arestați** : av. Lazăr Ghelman , stud.Sima Averbuch , Leonida Răsleț,
Gherș Linbarschi . **Din 5, 4 jidani** ("Universul" , 21 aug.'35 + foto)

Chișinău

/ Au fost **condamnați** următorii **comuniști** la 5 ani închisoare , 5 ani interdicție, 100.000 lei amendă și 10.000 despăgubiri : Falyk Zeltzer, Iosif Talamățchi, Aron Dvotrin ;
la 2 ani închisoare , 5 ani interdicție, 50.000 lei amendă : Șloima Arbitman ;
pedepse mai reduse : Ian Șloima, Simireanu, Avram Gluzman **Toți 6 jidani**
("Universul" , 2 apr.'35)

Soroca .

/ **Comuniști condamnați** : Canțiru Nusem (6 luni), Șpivag Ștrul (4 luni), Peker Șapșa (6 luni),
Peker Ștrul (4 luni), Șulim Goldenberg (4 luni) Șulim Bulciniuc (4 luni) Vevel Zisman (3),
Enta Goldiș (3), Velvel Zisman (3), Gherș Volodi (3), Canteru Iochil (2) Marcu Stravemna (2)
[.....] **Toți 14 jidani.**("Lumea" , 8 apr.'35)

/ **Comuniști arestați** : Gherș Litinsky, Barana Creditor, Mose Pecher, Mihai Ungureanu,
Ion Bolgarschi, Mordo Șlipac, Al.Mureșesschi, Al.Bacinski [-----]
haim Wolf, Uda Hin, Grigore Matei, Șulim Uiner . **Din 23, 12 jidani.** ("Universul " , 4 mai .'35

ACCuza , 1935 : Din 76 comuniști, 54 sunt jidani, 22 creștini

ACCuza / 1936

București .

/ **Comuniști arestați** :Kesler Iulius, Grober Clara, Kanigher Israel, Grumberg Ghidale ,
Șaiovici Leib, Bercovici Isidor, **Amzuica Gheorghe**, Ideil Ber, **Stoica Ghorghe**,
Dumitrescu Barbu, **Bobâlcă Petru**, Lovensihn Ușer, **Marin Ștefan**, Kramer Mișu,
Matei D.Constantin, Pac Asriel, **Bărbulescu V.Nicolae**, Kramer Simona, Silberstein Eliza,
Riva Magazanitz, Saak Rachela, Dubarasjy Ruhla, **Macagon Sosea**, Kreindler Jeanete ,
Semlyen Suzana . **Din 25, 18 sunt jidani.**("Universul" , 19 mai'36)

Iași

/ **Comuniști** studenți dați **în judecată** : Berman Șmil, Leibovici, Neustadt Paulina, Isac
Fruchtman, Goldștein Lazăr, Sterberg Seiva, Svarț Șmil Herș,[-----] Lazăr Grunberg ,
Meldesohn I.Aron, M.Zugravu, I.Gleșcu,[-----] LupuSolomon, Sim Averbuch .
Din 25, 23 jidani (" Curentul" , 26 apr.'36)

/ **Comuniști** dați **în judecată** , originari **din Bucovina** : Sabima Berenstein, Hahamovici Ena,
Letich Dora, [-----] Caractov Gh, Augusta Arin, Natalia Bezi'nic, Zdrilnic Andrei,
Chirmaier Avram [-----] Landau Kahaner, Bobuci Paul, Vestman Liza, Batnici Malvina, Volosnic
Vasile, [-----] Chirtoacă Pavel, Sofran Iulius, Vlad Benjamin, Leventhal Moise [-----]
Pfefer Moise, Copelman Isac, Rosenblath Adolf; Kronopolski, Here Wolf, Nusem Scharf,
Ana Copelman , Zolcovstri Mihai , Vasiliu Vladimir Schair avram [-----] Ițic Caner (pictor) ,
Ernecrat Iosef (doctor), Zaref Manfred (dr.Drept), Bernfeld (doctor) , [-----] Roll
Valder, Isac Halperin **Total 105 , din care 93 sunt jidani** . ("Curentul" 16 mai 1936)

/ Coniliul de Război **a condamnat** pe următorii **comuniști**, de la 10 ani la 6 luni , închisoare :
Sabina Brenștain, Haimovici Esca, Weinfeld Valter, Șerf Marta, Kord Moses, [-----]
Bobuci Pavel, Botnic Malvina, Iuliu Șofran [-----] Nusem Scherf , Ștrul Bender, Ițic Kraner,
Rozenzweig David [-----] Sdrenlic Andrei [-----] I.Crasnapolski, M.Zelenski,
Levin Naftule [-----] Beno Stengher, Clara Bor, Roll Walter, Lang Adolf .
Din 60, 53 sunt jidani . ("Universul" , 10 iun.'36)

/ **Comuniști arestați** : Fany Schor, Ghenia Cotiz, Clara Wohl, [-----] Berbec Nicanor,
Rosa Postelnic, Moise Jeller [-----] Iacob Postelnic . **Din 29 , 25 sunt jidani.**
("Universul" , 11 iun.'36)

Chișinău

/ **Comuniști arestați** : Thia Azveliant, Gică Oislinder, Volf Silevut, [-----] Edelman,
Mahlea Ciohler , Hana Gorenboh [.....] **Din 15, 14 jidani**("Universul" , 25 mai + foto)

/ **Comuniști condamnați** : H.Urman , Anatolie Goldștein, Ion Bolgarschi, Vladimir Dobroșinschi,
Leib Șneider, Udea Hin, Vlad Baculea [-----] **Din 16, 11 jidani** ("Universul" 10 iun.'36)

/ **Elevi comuniști arestați** : Tilea Malamud, I.Covic, Iosif Vaisman [-----] Avram GhelmanRuhla Rosenthal [-----] Avram Veintraub , Vela Staif .
Toți 37 jidani. ("Universul" 16 nov.'36)

ACCuza / 1936 : Din 338 comuniști, 280 sunt jidani și 58 creștini.
În total, pe acești cinci ani, 1932- 1936, din 1.106 comuniști,
933 sunt jidani , iar creștini 173

ACCuza / 10 dec.'36

▣ **Concluzii : Problema jidănească .**

"Iată domnilor cum se prezintă **elementul jidănesc** din punctul de vedere al **organizării Statului** , a cărei ființă însăși o primejduesc, din orice punct de vedere i-am privi .
Aici mă opresc, ca să nu abuzez de răbdarea dvs , mă opresc asupra concluziunilor din aceste pagini. **Ce rezultă ?** Rezultă că **există**, privită din toate punctele de vedere , și **teoretic și practic, o problemă jidănească.**

Se naște întrebarea : Care este soluțiunea acestei probleme și , în special , **cum trebuie să procedeze poporul românesc** pentru a soluționa această problemă ?

" Eu mă consider îndatorat , pentru că am o convingere.

Am convingerea că **noi suntem ultima limită de răbdare** a poporului românesc, **ca să nu zic ultima speranță.** [-----]

Încât dacă vin aici și mă lupt să lămuresc această problemă, lupt în primul rând **pentru păstrarea ordinii** și pentru ca **să ajungem pe cale legală , pe cale pașnică, să rezolvăm cea mai mare problemă** care a avut-o vreodată de rezolvat națiunea română și celelate țări.

Dar veți zice : **cum veți rezolvi-o ?**

" Foarte simplu **Noi am spus-o încă de la 1889 : prin eliminarea jidanilor.**

Dar cum , eliminarea jidanilor ?

"Foarte simplu : **unde sunt funcționari jidani**, punem funcționari români ; **unde jidanii stăpânesc pământul**, nefiind nici măcar agricultori, punem români muncitori de pământ.

Aceasta așteptă românul să vadă , cândse va rezolvi problema jidănească. [-----]

Dar , veți zice , așa cum mi-au spus niște franțuji

-**Dar cu jidanii ce voți să faceți ?**

-**Îi trimitem în Madagascar sau oriunde aiurea .**

-Dar Madagascarul aparține Franței ...

-Nu are decât să li-l pune la dispoziție ! [-----]

Uganda era o formulă , era o soluție ; Madagascarul meu este de asemenea o soluție.

[-----] **Este deci o imposibilitate absolută ca jidanii să mai rămână pe pământul țării noastre .**[-----]

ACCuza / 10 dec.'36

11.) **Gh.Vântu (raportor) , discurs final la Mesaj, Cameră, 28 nov.'36**

(DAD, MO . 6 , sâmbătă, 28 nov.'36 , p. 116 - 121)

[LD : 7 sept.2003 . Ședința este condusă de NNSăveanu . De remarcat **amplerea dată discuțiilor doctrinare** , care nu erau deloc simple exerciții oratorice.

Atmosfera politică era încărcată de **propagande și polemici** ,

iar aceasta era **ultima sesiune a legislaturii PNL** , după care **urmasu alegerile.**

Parcă nimeni nu mai ara preocupat de actul guvernării, de bilanțuri și analize,

ci, din cluburi, presă și stradă.... **lupta se mutase în Parlament și în culise.**

Dar parcă nici aici, nu mai sunt "bătăile " de altă dată : lipsesc membrii de marcă ai guvernului;

lipsește (sau tace ?) șeful de partid : **Goga**]

Doc.integral **fișer PNL- XI**

Subtitluri, sublinieri , semne -LD]

▣ O.Goga [P.N.C]

[**Politica externă**]

"DI Octavian Goga , cu talentul său recunoscut , ne-a făcut ieri **un discurs** foarte interesant **asupra politici externe** .Mărturisesc că la început **am avut o surpriză** , fiindcă eram obișnuit să-l văd pe d-l Goga examinând politica internă, care îl pasionează atât de mult, și în care de câțva timp desfășoară **o activitate cu foarte mult zgomot**.

"În ceea ce privește politica externă , **dl Goga** , să mi se ierte expresiunea, un fel de **amestec de impulsii personale**, de **ideologii politice** și, spre surprinderea mea, de **calcul de cifre și economie** - prima oară când d-sa procedează astfel - **ca și cum politica externă** a unui Stat **s-ar duce cu cifre și statistici**, și **ca și cum** astăzi politica externă a României , **n-ar trebui să urmărească obiectivul ei principal** , care este **integritatea granițelor și unitatea noastră politică și națională** . (**aplaude la majoritatea PNL**)

" În această privință, **mă declar inferior d-lui Goga**, și **nu pot să discut politica externă** sub aspectul cifrelor, **fiindcă acestea nu pot să dea directive**.

Ele privesc politica economică care este cu totul deosebită de politica națională externă a unui Stat .

[**pericolul bolșevic**]

" D-lor deputați, **m-am întrebat** și mă întreb și acum, **dacă pericolul bolșevismului**, pe care îl afirmă cu atâta tărie d-l Goga, **este în adevăr o realitate strigătoare sau nu cumva o platformă pentru justificarea unei acțiuni politice inventate** . (**aplaude**)

-**Pamfil Șeicaru** : **Va să zică nu este un pericol bolșevist ?**

-**Gh.Vântu** : " Necontestabil **există un pericol al tuturor formațiunilor extreme** și nu eu voi fi acela care să contest că **pericolul devine mai mare , se agravează ,** pentru că în ultimul timp **s-au demonstrat solidarizări ideologice peste granițele unei țări**. Desigur, că există în această împrejurare **de o excepțională gravitate**, dar , d-lor deputați, **aceasta privește organizarea autorității în interiorul Statului ,** aceasta **poate să formeze un punct** din activitatea unui partid politic , **dar nu poate , în nici un caz, să justifice, numai ea singură, existența unei formațiuni politice în interiorul Statului "** (**vii aplauze la majoritatea PNL**)

"Vedeți dvs , în această privință, **poate că și dl Octavian Goga greșește**, pentru că **ne-am deprins să cercetăm prea mult viața internă a altor State**, și credem că putem **să ne valorificăm în politica noastră** , prin obținerea adeziunilor exprese sau tacite a unor formațiuni politice cu afinități ideologice de acolo.

Există o problemă , însă această problemă **trebuie soluționată aici** , în cadrul Statului nostru românesc, **cu forțele și cu credințele noastre , fără necesitatea vreunei alianțe străine**, fiindcă eu cred că **suntem noi în stare să ne facem ordine aici la noi acasă ."**

(**Vii aplauze la PNL, bravo !**) [-----]

▣ O.Goga [Eroarea PNC]

O agravantă a acestor considerațiuni , care pare că **a prins puțin** și pe acei care **nu se încadrează în această concepție** - cum eu sunt convins că **greșit manifestă** această atitudine **Partidul Național-Creștin** , care **este un partid politic**, de **reprezentare națională**, și găsesc că **este o greșeală** că acest partid **se transformă într-un apologet al unui regim care nu-i aparține** și pe care **nu și l-a însușit** - o agravantă a acestor formațiuni este următoarea: **ele creează și mențin solidarizări internaționale , peste ideea de Stat .**

[**Spania**] "De aceea, asistăm astăzi la **spectacolul trist , tragic chiar**, când **membrii aceleiași națiuni se luptă între ei**, fiind **sprijiniți de străinii** care vin **dintr-o țară în alta** , pentru a **susține o formațiune politică sau alta** , creând astfel **un fel de front internațional al acelorași credințe politice ,**

pentru ca , **prin sprijin reciproc, fiecare să ajungă la acaparea puterii în Statul respectiv.**"

Gh.Vântu / 28 nov.'36

2.) **Vict.lamandi (ministru Culte și Arte) , discurs final la Mesaj, Senat , 29 nov.'36**

ACCuza -intervenții

(DS, MO 7, șed de duminică, 29 nov.'36 , pag. 136 - 145)

[-----]

lamandi / 29 nov.'36

▫ **Dezbaterile la Adresa de Răspuns la Mesajul Tronului.**

"Dle președinte, d-lor senatori, **am urmărit** cu o stăruitoare și o deosebită atenție, **dasbaterile** care s-au făcut în această Adunare asupra Adresei de Răspuns la Mesajul Tronului.

Luând cuvântul astăzi, **în numele guvernului**, țin să **recunosc cu o deosebită satisfacție** că **această Adunare**, prin **reprezentanții ei de toate categoriile**,

a mărturisit pe chestiunile mari, care interesează neamul și interesează eternitatea patriei noastre, **o solitudine comună**, **o solidaritate indestructibilă** și o hotărîre neînfrântă.

[**Coroana**] [**Armata**] [**Solidaritate națională**]

"Evident dacă aș trage **o concluzie** de pe urma acestei **solidarități**,

manifestate în chip atât de elocvent de la această tribună,

de **reprezentanții tuturor partidelor**, de **grupările politice**,

acea concluzie n-ar fi decât una de **mare încredere în destinul și viitorul neamului nostru.**

[-----]

lamandi / 29 nov.'36

▫ **Politica externă : consens și diferențiere**

[LD :9 sept. 2003 .

În sfârșit , iată și **un "gubernamental" care nu ignoră fisurile din dorita solidaritate**

națională , privind politica externă. Cât privește opțiunile, asta este o altă chestiune.

Fiecare partid, fiecare teză, ba chiar fiecare personalitate , cu argumente și contra-argumente

Istoria - istoria temporală , istoria subiectivă, istoria afectivă , istoria relativă -

raportată pe termen **scurt** (1939-1940) , **mediu** (1941 -1944) sau **lung** (1945-1989) ,

urma **să confirme** sau **să infirme** justetea unuia sau altuia din punctele de vedere .

Încât speculațiile având ca argument ... **condiționalul " dacă "** ... își pot schimba ,

de la epocă la epocă , sensul și dimensiunea.

Pentru că , în anlaiza făcută de lamandi, este adevărat că **se reafirmă poziția guvernului**

față de politica externă, dar ... felul cum și-a construit argumentația,

prea seamănă și cu **o "execuție" moral-politică a lui Manoilescu** .

Se înțelege , oare, ce vrei să spui ,Livia ?

LD : oare de ce-l cruță lamandi pe ACCuza și-l ia la judecată doar pe Manoilescu ?

Dițirambele aduse de Goga (Cameră) și ACCuza (Senat) lui Mussolini, Hitler,

au întrecut cu mult ceea ce afirmase Manoilescu.

Cât privește Liga Națiunilor, Mica Înțelegere,Înțelegerea Balcanică criticându-l pe

Manoilescu, voit-a oare , lamandi să dea un serios avertisment Gărzii de Fier ?PNC?

[-----]

lamandi / 29 nov.'36

▫ **Politica externă : consens și diferențiere**

" D-lor senatori, **până în anii din urmă**, **solidaritatea** reprezentanților tuturor partidelor politice **se întindea și asupra politicii externe** a statului nostru.

De câtăva vreme, însă, se pare că **unele grupări** , **unele partide politice**

de proveniență mai nouă, **unii oameni cu acțiuni izolate**,

încearcă să facă o notă discordantă de la această solidaritate

pe care am avut-o , în permanență, în politica externă.

"Declarațiunile și discursurile , care s-au rostit la această tribună,

au arătat că **politica noastră externă** , datorită căreia m realizat România de astăzi, este **o politică tradițională** , conformă cu interesele noastre de azi și de mâine, și pe care **avem datoria** , nu numai **să o păstrăm**, dar **să o adâncim și să o perfecționăm**. În această privință , declarațiunea făcută de **Partidul Național -Țărănesc** este **categorică**.

Tot atât de **categorică** este declarațiunea d-lui **profesor Iorga** ,

este declarațiune d-lui **Gigore Filipescu**

și este și declarațiunea **social democrată a dlui Jumanca**.

Mai puțin categorice , și cu tendințe fățiș contrarii , sunt celelate declarații , care s-au făcut de către celelate grupări prezente în această incintă.

[**Manoilescu, ACCuza**]

"Dacă ar fi să-mi îndeplinesc pur și simplu datoria pe care o am

de a formula în fața dvs , care este și care trebuie să fie politica noastră externă ,

ar trebui **să mă mărginesc la declarațiunea din Mesajul Tronului** și cu aceasta să termin.

[-----]

lamandi / 29 nov.'36

▫ **Mica Înțelegere**

[**LD : în general, oare de ce-l cruță lamandi pe ACCuza și-l ia la judecată doar pe Manoilescu ?**

Ditirambele aduse de Goga (Cameră) și ACCuza (Senat) lui Mussolini, Hitler, politiciii lor , au întrecut cu mult ceea ce spusese Manoilescu ...

Cât privește Liga Națiunilor, Mica Înțelegere,Înțelegerea Balcanică...

Totul mi se pare o aiureală... o lovitură sub centură ... dezvăluind mai vechi și grave antipatii între cei doi colegi de liceu. Dar poate ... mă înșel !]

lamandi / 29 nov.'36

▫ **Legea presei**

"D-lor senatori, eu **sunt un vechi apărător al libertății presei și ca om politic și ca ziarist.**

La 1923, când s-a votat Constituția, am luat cuvântul la articolul respectiv,

care se referea la presa , și **am cerut menținerea integrală** , pentru presă,

a regimului pe care îl avea și în Constiituția de la 1866.

Mă găsesc și astăzi pe aceeași linie.

Evident, **răspunderile** pe care le dă situațiunea **de a fi membru al guvernului ,**

impun uneori rezerve și impun unele limitări.

Mă găsesc , însă, printre cei dintâi apărători cinstiți și sinceri ai presei. [-----]

Dar, dacă cer libertate deplină pentru presă,

cer , în același timp, și răspunderea întreață și efectivă .

-Grigore Gafencu (PNȚ) : De acord !

[**presa de extremă dreapta**]

-lamandi : Vedeți, de o bucată de vreme mai cu seamă, presa noastră a întrecut orice limită. Și să nu se supere d-l prof. Cuza...

-ACCuza : Eu nu mă supăr nici o dată.

-lamandi : Să-mi dați voie , dle profesor, dar excesele de limbaj, cu violențe ne mai auzite , cu îndemnuri directe la asasinat, s-au găsit de cele mai multe ori

în presa pe care eu nu vreau s-o denumesc cu termenul care i se spune, decât pentru că-l întrebuițează toată lumea : în presa de extremă dreapta.

-ACCuza : Vă rog să-mi dați voie :nici o dată în presa noastră a Partidului Național-Creștin

Vă rog să-mi citați un singur caz.

[**presa PNC, Goga , Cuza...**]

-lamandi : Dle profesor , eu nu voiesc să numesc ziare. Vă cunosc prea bine. Am fost elevul dvs cu 25 de ani în urmă, vă cunosc ideile, vă admir consecvența, admir acest exemplu de probitate pe care dvs îl dați în viața publică ; dar dvs, de multe ori aveți și iluzii

-ACCuza : Am avut iluzia că veți rămâne cu mine! (mare ilaritate)

-lamandi :Au trecut 25 de ani de atunci . Ne vorbiți de atributele statutare , pe care le aveți ca președinte suprem al Partidului Național-Creștin .

Eu nu mă îndoiesc că **dv stăpâniți complet aceste atribuțiuni** și le exercitați efectiv.

" **Eu nu știu câte oficioase aveți dvs**, dar sunt dator în mod cinstit să spun că **deși nu am văzut sub semnătura profesorului Cuza nici o dată** asemenea atacuri și **îndemnuri la violență , le-am găsit de multe ori** în unele foi care, indirect sau direct , **v-au sprijinit pe dvs.** [-----] **sunt obiectul tuturor atacurilor** din partea **extremei drepte** .
[-----]

" **Sunt pentru cea mai largă discuțiune , suntem pentru un joc liber al forțelor angajate în lupta de idei, în lupta de doctrine, în lupta de programe.**

Dar nu suntem deprinși să mânuim nici revolverul și nici să ne apărăm împotriva celor care ne atacă.

Spre onoarea acestei țări, care nici o dată nu a cunoscut asemenea mijloace în luptele politice, trebuie să înceteze acest sistem nenorocit(aplauze)

-ACCuza : În această privință, **suntem alături de dvs . (aplauze)**

-lamandi : Da, dle profesor, **știu că mișcarea dvs a preconizat totdeauna acțiunea pe căile legale** . Dar ce se întâmplă ? **Sunt mulți oameni care au deținut mari posturi de răspundere** în viața acestui stat, **oameni care au deținut mari posturi de răspundere și cari, în loc să tempereze , în loc să îndrumeze , în loc să arate care sunt căile** pe care **tineretul trebuie să-și ducă** acțiunea lui -tineretul e liber să creadă și trebuie să creadă , căci dacă n-ar crede tineretul , nu ar mai avea cine să creadă -

îi încurajează direct sau indirect împotriva ordinii legale.

[LD : aluzie la Goga ? la Manoilescu ? la Crainic ? la Nae Ionescu ? la atâți intelectuali sau gazetari din Gardă sau simpatizanți ?]

"**Să-mi dați voie să vă spun , că răspunderile , în cazul acesta , se împart și sunt mai mari pentru conducători și pentru exponenții care se erijează în conducători, chiar mai mult decât cei ce le practică.**

Și presa de dreapta, în această privință, nu face un serviciu real cauzei pe care toate partidele de dreapta o reprezintă.

Dle prof Cuza, **eu sunt un om care cred** că o țară este cu atât mai aproape de îndeplinirea rosturilor ei, **cu cât sunt mai multe curente în mijlocul ei....**

-Cuza : Sănătoase.

-lamandi: Desigur.Sănătoase. Cele sănătoase să biruie pe cele bolnave , pentru că aceasta este necesar, dar manifestarea acestor curente nu poate să se facă decât în cadrul ordinii și al legii." [-----]

lamandi - ACCuza / 29 nov.'36

▣ **Mișcările naționaliste : cuzismul, legionarismul**

[LD :11 sept.2003 .Lumea comemorează tragedia americană din 11 sept 2001 .

Terorismul este întors pe toate fețele... Se vorbește mai mult de anti-americanism, de anti- oocidentalism, și doar vag despre anti-israelism. Fac niște analogii....

LD : Există în atitudinea lui lamandi o duplicitate , sub paravanul bagatelizării , a glumelor , pe seama lui Cuza. Eu cred că este mai mult decât se spune, și că **legionarii ,**

dacă s-ar fi manifestat doar ca antisemiți, nu ar fi fost ținta reprimărilor dure.

Știu că este gravă această afirmație, dar , **trebuie să departajez :**

cât a fost **tema** concurenței pentru putere, cât a fost **tema** "generațiilor"

cât a fost **tema** regimului politic, **tema** liniei diplomatice ,

și abia , pe un plan zgomotos și speculat , **filosemitismul sau antisemitismul.**

Pentru că , anume **doze de antisemitism** , cred că se găseau **la toți politicienii români.**

Eu cred din ce în ce mai mult în această variantă.

Bineînțeles, nu plecând de la acest "dialog"]

-ACCuza : **Regrețați mișcările de dreapta ?**

-lamandi :Toate mișcările de dreapta **le regeret, afară de aceea a dvs !(ilaritate)**

-ACCuza : Vă mulțumesc ; **aceasta este și părerea mea. (ilaritate)**

-lamandi : Dați-mi voie , dle profesor . Nu vreau să fac o intrigă ; **dvs reprezentați o mișcare, care este, în bună parte, în asentimentul județelor din nordul țării și din Bucovina.**

Dvs aveți popularitate .

-**ACCuza** : Mare popularitate ! (**ilaritate**)
-**lamandi** : Dvs știți, însă, că **popularitățile sunt foarte trecătoare ...**
-**ACCuza** : Știu, **dovadă Partidul Național-Țărănesc (ilaritate)**
-**lamandi** : dar am să vă fac o urare : ca **dvs să nu fiți inutil jucat** ,
pentru că **rolul dvs nu mai este rolul de altădată**, de adevărată **vioară primă** .
Popularitatea dvs este **obiectivul competițiilor** de ieri și al celor de mâine.
-**ACCuza** : Dar vă rog să constatați dacă , în lunga mea viață ,
a fost cineva care m-a învârtit pe mine ! (**ilaritate**)
-**lamandi** : Nu v-a învârtit nimeni ...
-**ACCuza** : Atunci să fiți liniștit !
-**lamandi** : ... dar , în orice caz, **eu nu cred că dvs ați vrut să intrați așa de ușor**
în jocul în care ați intrat .
-**ACCuza** : **Vă înșelați, veți vedea rezultatul**
-**lamandi** : Rezultatul are să fie că **aveți să stați încă multă vreme în opoziție (ilaritate)**
-**ACCuza** : Eu cred că nu !
-**lamandi** : Alții poate că nu vor sta [**aluzie la Goga**] , dar **dvs veți rămâne tot cu rolul**
de propovăduitor. De altfel, cred că acesta este și **rolul care vă convine mai mult**.
-**ACCuza** : Mă mândresc cu el. "[-----]
lamandi / 29 nov.'36

▣ **Democrație versus totalitarism**

▣ **Libertate și egalitate !**

[LD : 12 sept.2003

Cred fără rezerve în **sinceritatea lui lamandi** . Dacă viitorul îl va împinge spre alt drum ,
- pe el și pe alți oameni politici ai timpului - cauza trebuie căutată în împrejurări și în iubirea
de țară, mai presus chiar decât de credințele doctrinare. Nu vreau să devin patetică.
Dar am , între timp, și eu , experiența mea, cultura mea istorică, îi cunosc, îi știu,
Poate chiar mai bine decât pe propria mea generație. De aceea **voi considera acest pasaj**
ca adevărată credință testamentară a lui lamandi .Restul au fost "**vremurile**"]

" **D-sa [Manoilescu] a anunțat** de la această tribună , încă o chestiune :
că va scoate în curând o lucrare asupra partidului unic.

Evident, **d-sa este partizanul statului totalitar, al dictaturii, al partidului unic.**

Fenomenul , într-adevăr, se semnalează în unele din țările din Europa.

D-sa a uitat , sau nu a voit, să recunoască însă, că **acest partid unic,**
de care se ocupă în lucrarea pe care o așteptăm, îi lipsește un singur fundament ,
care este esențial, îi lipsește libertatea.

El este **rezultatul forței,** este **rezultatul voinței impuse de sus în jos,**
a unui singur om. Și , d-lor, **oricât de mult s-ar crede și oricât de mult**
s-ar vântura înaintea opiniei publice , în bună parte încă nelămurită,
că trăim astăzi o epocă de faliment a democrației și a regimului
care stă la baza celor mai multe state ale Europei, tot ce se încearcă și se face ,
nu este decât caracterul trecător al unei epoci de tranziție.

[-----]

Victor lamandi - ACCuza / 29 nov.'36
